

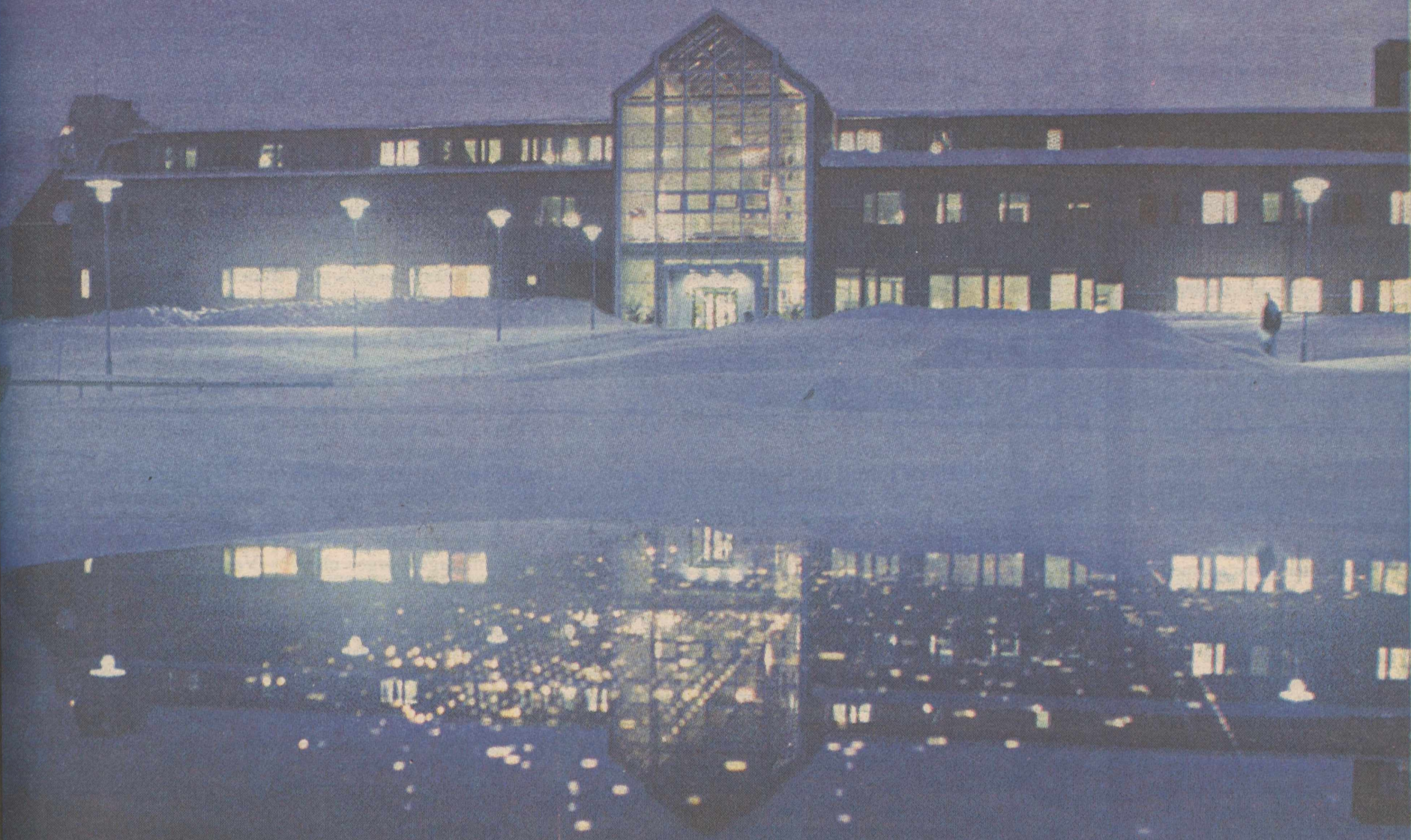
Utopia

Studentavisa

i Tromsø

NR. 3, 20. FEBRUAR 1995 - 20. ÅRGANG

Universitetet - kun avspeiling av ideen?

Hovedallmøtet

er utsatt etter at flere klaget over for kort tid til behandling av organisasjonsdebatten

SIDE 8

100 nye boliger

til Tromsøs studenter som et resultat av statsbudsjettet

SIDE 4

Internasjonalt kultursenter

et variert tilbud til nordmenn og innvandrere

SIDE 21

....er et organ for studentene ved Universitetet i Tromsø. Aviser gis ut med støtte fra Studentsamskipnaden.

Studentdemokratiet

LEDER
Organiseringa av studentdemokratiet er oppe til behandling. Alle er inviterte til å bli med og finne nye og forhåpentligvis bedre modeller enn den som er i dag. Problemet i dag er at studentene i svært liten grad bryr seg om hva som skjer rundt en. Noe som har vist seg på de siste Alltingene som har vært. Mange har spurt seg om man i det hele tatt kan kalle et Allting legitimt så lenge knappe 100-150 mennesker dukker opp.

De som jobber med studentpolitikk til daglig legger ned en formidabel jobb, men hva nytter det når ingen legger merke til dem? I Bergen vet (i følge en uformell undersøkelse) 96 prosent av studentene ikke hvem det er som representerer dem i det høyeste universitetspolitiske rådet (Det Akademiske Kollegium). Er det slik i Tromsø også? Vet du hvem som sitter sammen med Mjøs & co og bestemmer over oss?

I mange av de foreløpige høringene som har vært er det blitt foreslått uravstemming og urnevalg. Håpet er at dette skal engasjere den enkelte student. Spørsmålet er om dette holder. Hva kan en og bør en gjøre for å skape mer engasjement utover de rene valg til Studentstyret?, er også et spørsmål som en må få svar på. IMR vil, foreløpig, ha en todeling av systemet. De som vil jobbe med de mer politiske sakene jobber i et organ, mens de som er mest interessert i de rent faglige spørsmålene rundt instituttene «får» sitt organ, er modellen de skisserer. Dette er en todeling en bør se nærmere på. Da hindrer man at politiske «broilere» bruker studentpolitikken som et steg ekstra på den politiske karrieren.

At Hernes er skremmende viste vi alle. Men at få eller ingen hadde lyst eller turte å stille opp mot ham er betenkelig. Nå er det usikkert om det er frykten for Hernes sin tunge eller hans kunnskaper som har skremt bort Norges akademiske elite, men la oss håpe på at Tromsøs egen Egeberg klarer å overbevise Hernes at han er på villstrå innen den utdanningspolitikken han kjører.

Det ble vist stort engasjement under allmøtet om studenthus forrige uke. Selv om svært få var der viste de at det er et enormt behov blant Tromsøs studenter å ha et sted å være. Og det stedet bør bli Brygga.

"I 1994 feiret studentsamskipnaden i Tromsø 25 år. Den eldste samskipnaden er ca. 50 år. Høsten 1993 kom det en stortingsmelding om studiefinansiering og studentvelferd hvor det viktigste signalet var at nå var studentsamskipnadene enderlig sett på som et utdanningspolitisk instrument.

Hvorfor dette har tatt så lang tid henger mye sammen med debatter omkring selve ideologien i det å lage egne organisasjoner for en særskilt gruppe i samfunnet."

Forløperen til dagens samskipnadsystem var boligformidling til fattige bondestudenter i Oslo på 1930 tallet. Studentsamskipnader er organisasjoner opprettet med det spesielle formålet å ta seg behovet for et velferdstilbud studentene har utover det som blir gitt av det offentlige. Studenter er jo som kjent også vanlige borgere og har dermed like rettigheter og plikter overfor velferdssamfunnet som alle andre. Studentsamskipnadene er altså ment å være et supplement til det ordinære tilbudet som gis.

Studentsamskipnadene hovedformål er å drive med best mulig velferd for studentene. For å oppfylle denne målsettingen gis det ca. 1 % av den totale omsetningen i form av statstilskudd, resten er betaling for de tjenestene som utføres.

Ulike tilbud fra studiested til studiested
Kommunene er de som er den minste offentlige forvaltningsenhetene vi har i Norge. Det betyr at disse har hovedansvaret for velferdstilbudet for studentene ved de enkelte studiested. Studentsamskipnadene har derfor noe ulikt tilbud fordi det er forskjeller i hva studentene har behov for. Den ene årsaken til dette er i hvilken grad kommunen sørger for at studentene blir inkludert i tilbudet de gir. Den andre årsaken er ulikheter i studietilbudet og dermed student-sammensetningen ved det enkelte studiested. Enkelte samskipnader driver fks. ikke barnehager for studentene fordi tilbudet er godt nok fra kommunens side eller at studentmassen ikke har behov for det.

Forskning som er gjort på dette feltet viser sammenheng mellom type studier og studieopplegg og andelen studenter med barn. Sosiologi grunnfag er eksempel på et studie som er løst strukturert og som i større grad gir studentene rom for å kombinere studiene og andre forpliktelser; barn, jobb etc. Andre studier som medisin, ingeniørfag er eksempler på fast strukturerte studier med mye obligatorisk undervisning og praksisperioder som gjør det vanskeligere for studentene å kombinere studier med andre forpliktelser.

Det er også en ulik fordeling mellom kjønn på de ulike fagene. Tekniske, data -og realfag rekrutterer fks. i hovedsak gutter og behovet for barnehageplasser blir dermed ikke et stor problem blant disse faggruppene. Disse faktorene vil også ha betydning for hvilket tilbud som gis fra den enkelte samskipnad. Det totale antall studenter i forhold til den fastboende befolkningen er også et viktig moment. Boligmangelen i Tromsø

kommer blant annet av dette. Hvis vi sammenligner «studenttettheten» i Tromsø og andre universitetsbyer ser vi at ca. hver 5. innbygger i Tromsø er student, mens tallet for de andre byene ligger

integrert del av undervisningstilbudet som gis. Samme ide om denne måten å drive studentvelferd på var også rådende ved Universitetet i Tromsø på slutten av 1980-tallet.

Studentenes engasjement

Et generelt trekk i dagens samfunn er en økende sektorisering og økende press fra sterke interesseorganisasjoner og andre institusjoner. Kjennskap til politiske prosesser og muligheter til å påvirke disse blir avgjørende for å få satt saker på dagsorden og få oppslutning og gjennomslag for disse hos myndighetene. Å skape nettverk for å kunne påvirke tar tid og krever engasjement.

Gjennom valg og medvirkning i studentdemokratiske fora har studentene selv en mulighet for selv å være med å påvirke rammebetingelsene og legge premissene for egne velferd ut fra de definerte behovene. Dette har en økt effekt hvis studentene i tillegg står sammen om de kravene de ønsker å få igjennom.

Ressursene til studentvelferd øker ikke proporsjonalt med studentmassen

Ved Universitetet i Tromsø har studentmassen blitt nesten fordoblet på fire år. To av de viktigste tilbudene, boliger og barnehageplasser for studenter har på langt nær klart komme etter i forhold til den økte etterspørselen. Iforhold til en ideologi om å gi et tilbud til de svakest stillede blir dette problematisk. Nye studenter som kommer til byen har vanskeligst for å skaffe seg bolig hos Studentsamskipnaden i Tromsø. Mangel på boliger på det private markedet har ført til at studentene ikke flytter ut av samskipnadens boliger ganske enkelt fordi de ikke har noe sted å flytte til.

Da kan en selvfølgelig se ironien i hele systemet som gjør at den egentlige målsettinga om å gi de svakeste ekstra tilbud slik at de kan likestilles stilles i et litt underlig lys. Gjennom valg og medvirkning i studentdemokratiske fora har studentene selv en mulighet for selv å være med å påvirke rammebetingelsene og legge premissene for egne velferd ut fra de definerte behovene.

Studentsamskipnadene hovedformål er å drive med best mulig velferd for studentene.

mellom 10 og 15. Det betyr at den totale belastningen på Tromsø's boligtilbud er større her enn ved andre studiesteder og det er dermed viktig for Studentsamskipnaden i Tromsø å prioritere dette tilbudet fremfor andre tiltak.

Trenger vi egne organisasjoner for å ta seg av studentenes velferdsbehov?

Opprettelsen av Studentsamskipnaden kan man da velge å tolke slik at staten erkjent at det allmenne tilbudet som gis ikke strekker til og at studentene er en gruppe som på denne måten må særbehandles for kunne bli stilt på lik linje med den menige borger ellers i samfunnet.

Det er et omstridt tema innen forskjellige politiske retninger om vi egentlig trenger studentsamskipnader til ivareta studentenes velferdsbehov. Vi har den radikale versjonen som mener det at staten skal ha det overordnede ansvaret for studentvelferden og samskipnadene derfor er en ansvarsfraskrivelse fra statens side. Den andre retningene er den konservative som mener at tilbud og etterspørsel skal styres av ett fritt marked.

Begge disse retningene påbroper seg å sette å kunne bedre den totale studietilværelse og at studentsamskipnaden representerer et fordyrende mellomledd.

Det finnes da også pr. i dag undervisningsinstitusjoner som har valgt å stå utenfor en studentsamskipnad og organisere velferdstilbudet for sine studenter på en annen måte, eks ved egne boligstiftelser og ved at studentene tar initiativ og driver sine egne velferdstilbud. Her i Tromsø er Høgskolen et eksempel på dette. Deres boligtilbud for to av avdelingene er organisert gjennom boligstiftelser og barnehagen på avdeling for lærerutdanning er foreldredrevet. På høgskolen i Nesna drives nå et forsøk med at undervisningsinstitusjonen driver dette tilbudet som en

Gjennom valg og medvirkning i studentdemokratiske fora har studentene selv en mulighet for selv å være med å påvirke rammebetingelsene og legge premissene for egne velferd ut fra de definerte behovene.

Hvorfor ha en samskipnad?

Av: Lena Skau, Styreleder SiTø

-Ja til et usponsa universitet

Rett før jul forærte legemiddelfirmaet Nycomed 5000 kroner til innkjøp av en TV til medisinstudentenes pauserom. Gaven skapte sure reaksjoner blant mange studenter på MH-bygget, meg selv inkludert. Andre syntes det var greit at vi hadde tatt imot penger. Mye av kritikken rettet seg mot at fjernsynsapparatet plutselig en dag bare sto der, uten at det på forhånd hadde vært noen prinsippdebatt om det er riktig å ta i mot gaver fra legemiddelindustrien. Nå er det blitt vedtatt at slike saker for framtiden skal opp til avstemning på allmøte, og vi beholder disse TV-pengene. Greit nok, synes jeg, fordi nå har vi fått en prinsippdebatt, og alle fikk på en måte viljen sin. Selv om jeg selv foreslo at TV-pengene skulle sendes tilbake og det forslaget ble nestemt, var dette ingen kjeppest for meg. Det viktigste er at folk gjør seg tanker om hvilke former for sponing som er akseptable, og hvilke som bør takkes nei til.

Jeg mener at vi må vokte oss vel for hva vi blir tilbudt. Stikkordet er kontroll. Den må vi beholde. Denne TVn har en Nycomed-logo plassert rett ved skjermen, slik at den alltid befinner seg i sideblikket i beste sendetid. Fordømt god reklameplass, spør du meg. Den kunne vi uten problemer solgt for hundre ganger den prisen som ble gitt. Slik sett gir sponsa kurs eller gratis drinker

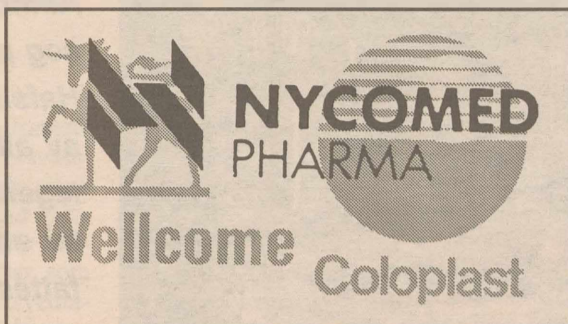
på restaurant oss mye mer valuta. Her gjelder det å selge seg dyrt dersom vi først skal selge oss. Alt dette mener jeg alvorlig. Bare en saueflokk kan skryte av å ha ren samvittighet etter å ha slikket i seg forbudt salt.

En viktigere årsak til at jeg var imot at vi skulle ta imot disse pengene til denne TVn har imidlertid en mer prinsipiell karakter. Så lenge vi befinner oss i det offentlige rommet som et universitet er, har ingen rett til å påføre oss sponsormidler fra næringslivet. Hva folk velger å ta imot privat, så som sponsa kurs, er en helt annen sak.

Jeg har en grunnleggende tro på at kunnskap er hellig (faktisk har jeg et nesten religiøst forhold til vitenskap), og jeg ønsker ikke at noen næringsinteresser skal få mulighet til å tukle med hva som er fasitsvarene. For oss medisinerer gjelder dette i praksis medikamentbruk. En ting er at ethvert legemiddelfirma er interessert i å overdøve konkurrentene. Det må være lovlig. Produktinformasjon er også viktig. En annen ting er at på et universitet må vi være frie til å stille spørsmål ved om medikamentbruk kanskje er et onde i seg selv. Ikke vet jeg svaret, men jeg ønsker å ha tanken i bakhodet. I tillegg bør vi også ha i bakhodet at vi som framtidige leger forvalter makten til å velge pasientenes medikamentering. Det er ikke vi, men tredje-

mann som betaler et eventuelt gifte.

Ikke det at en TV eller en liten logo i seg selv gir et firma makt over vitenskaplige ideer, men lar vi praksisen utvikle seg, er vi på gli. Det misliker jeg sterkt. La meg presisere at pengegaver gitt til medisinerstuden-

terne kollektivt er et nytt fenomen, og la meg avlive myter om at slik har det alltid blitt gjort for eksempel i Oslo og Bergen. Heller må ingen tro at det dreier seg om en generell motstand mot næringslivet eller reklame som sådan, men det må trekkes opp en grense og jeg synes Nycomed befinner seg på feil side av streken. Derfor bør de lempes på plass. Dessuten er det som tidligere nevnt en latterlig liten gave det er snakk om. Jeg synes ikke den var verdt prinsippene vi gir bort. Når vi først snakker om kjøp og salg er dette reklameplass på billigsalg.

Legemiddelfirmaene har en mengde sleipe strategier som beregner hvordan de skal smyge sin innflytelse inn på nye områ-

der. Helt naturlig. Klart vi trenger et initiativrikt næringsliv. Men med en mengde intelligente folk rundt bordet gjelder det å spille sine kort riktig, fordi den som sitter igjen med svarteper tilslutt er spillets taper. Det vil være synd om det skulle bli oss medisinerer på tross av at Lægeforeningen lenge har vært flink til å sørge for at vi selv sitter med kontrollen over hva som gjør oss til leger.

La meg fortelle at kurs som blir sponset av næringslivet kan være gode kurs, med dyktige foredragsholdere (og gode middager). Ingenting å si på det. Men når legen hvert femte år skal få fornyet sin li-

sens, er det bare kurs som er arrangert av Lægeforeningen som blir tatt med i betraktningen. Dette er ene og alene fordi det er Lægeforeningen som skal ha kontrollen med hva som gjør en til medisiner.

Stikkordet er altså kontroll, og jeg mener at dersom legemiddelfirmaene får lov til å gi inntrykk av at de sponser oss medisinstudenter, er vi i ferd med å miste kontrollen. Hva er forresten småpenger mot de millionbeløp staten bruker på utdanningen vår? Burde vi kanskje få trykket en takkeannonse til Gudmund Hernes?

Av: *Tomas Sætre, medisinstudent*

Utopia

Universitetet - ISV
9037 Tromsø

Tlf: 776 44283
Fax: 776 45199

Ansvarlig redaktør:
Håvard Arntsen

Desksjef:
Henning Jensen

Kulturredaktør:
Ellisiv Lindkvist

Fotoansvarlig:
An-Magridd Gjertsen

Redaksjonssekretær:
Brynjar Indahl

Sivilarbeider:
Jørgen Flint

I redaksjonen:

Snorre Sanner, Tomas Sætre, Øyvind Eggen, Odd Kristian Dahle, Anders Røeggen, Anne Grete Sandaune, Per Næss, Ola Bratlie, Johan Fredrik Rye, Kim Bye Bruun, Lisa-Therese Amundsen, Thor Olav Moen, Torgeir Eikeland, Solveig M.L.Kavli, Allan Andreassen, Wera Helstrøm, Geir Martinsen, Henrik Ormåsen, Maria Lundberg, Elin Haugdal, Lena S. Glosemeyer, Espen S. Larsen, Christine Haraldsen, Andreas Lorange, Kristian Wengen, Jan Martin Berg, Ingeborg Mo, Joakim Lie, Kaja Baardsen, Rachel Andersen, Jens Nordstrand (tegninger), Sten-Rune Roland, Tore Gjerstad, Frank Rune Johansen, Ole Fredrik Hynne, Heidi Tiller, Ole Andreas Hoen, Troy Storfjell, Fredrik Nielsen, Morten Skogly, Åsgeir Johansen, Marianne Strøm, Anne Erntsen, Toril Emberland, Thomas Harris, Karl Inge A. Skogholt, Vidar Dons Lindrupsen, Vibeke Isaksen, Alexander Kristiansen, Verena Wolf, Nina Hellerud, Susanne Hætta, Andre Bruun, Yngve Kveli, Kari Myklebost, Amund Sjølie Sveen, Geir K Ronland, Georg Lundsgaard, Marit Nordsjø, Per Steinar Moen, Rune Balle, Stein Ivar Mona, Truls Brekke, Åshild Strand, Wenche A. Johannessen, Joackim Christensen, Espen Sirnes Larsen, Geir Wastmo.

Trykk:
Bladet Tromsø, i et opplag på 5000.

Annonsepris:
5 kroner pr. spaltemm.

Forsidefoto:
An-Magridd Gjertsen

Neste deadline:
2. mars 1995

Utopia tar gjerne imot leserinnlegg. Skriv kort og poengtert, så når du flere med dine meninger. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte.

Har du hatt en strevsom semesterstart?

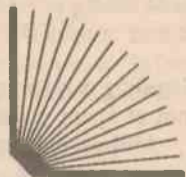
OVERFYLTE LESESALER OG AUDITORIER, TRANGT OM PLASSEN, KRANGEL MED HERNES, KRANGEL MED BANKEN, KØ I KANTINA, KØ PÅ BUSSEN, INGEN BUSS, INGEN HYBEL OG PÅ TOPPEN AV ALT FÅR DU IKKE BØKENE DINE.

Ja, det har stadig vekk bilt tomt i hyllene hos oss. Framtida er ofte uforsigelig: i blant bommer vi fullstendig når prognoser for studentall og bokkjøp slår feil.

FOR DE FLESTE PENSUMLISTENE HAR VI OVERKJØP:
FOR 20% AV DEM FIKK VI FOR LITE.

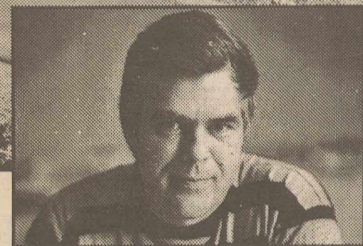
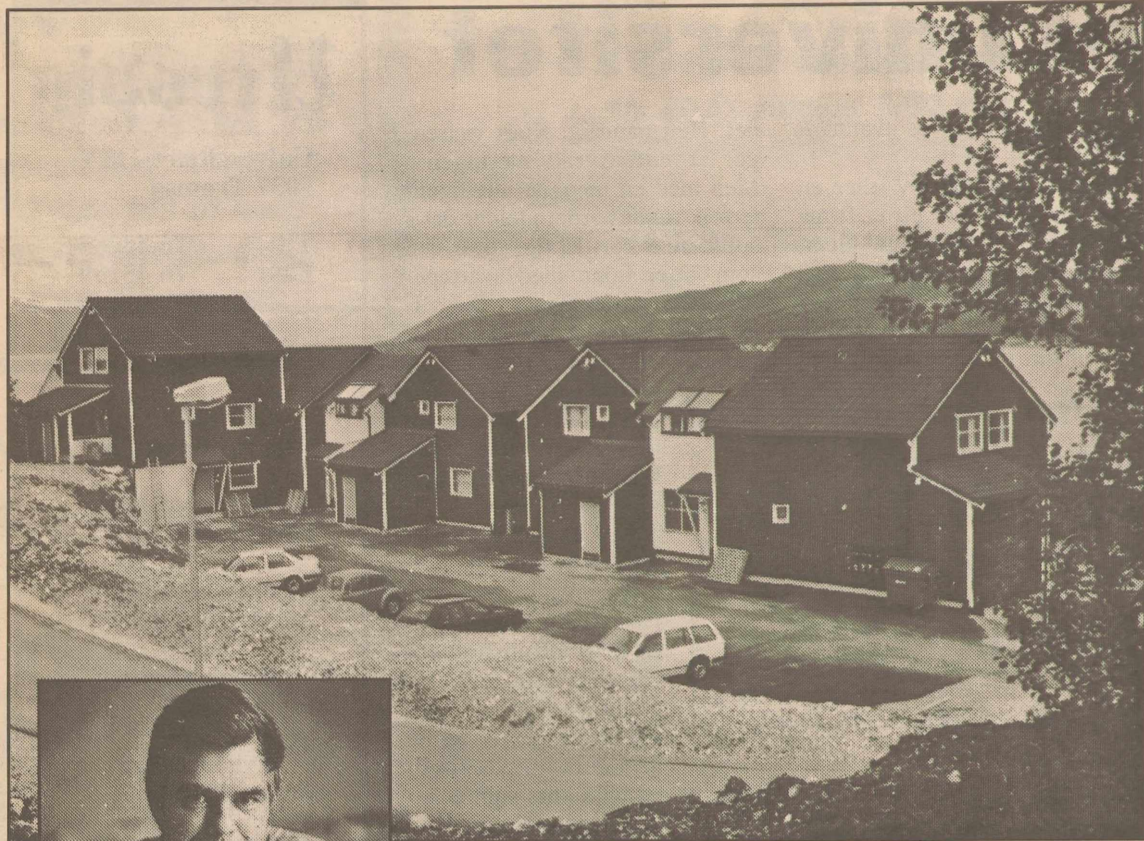
Derfor har du måttet vente. Vi jobber på spreng, og lover å skaffe deg det som KAN skaffes

Takkfor din forståelse
og tålmodighet

AKADEMISK KVARTER

B O K H A N D L E R
Hovedgården, Universitetet i Tromsø, 9005 Tromsø. Tlf: 776-44920

Direktør Vidar Bakken ved SiTø er fornøyd med 100 ekstra studentboliger.

Begge bilder: Arkivfoto

100 nye studentboliger til Tromsø

På grunnlag av statsbudsjettet som ble vedtatt i fjor, har Kirke- utdanning og forskningsdepartementet tildelt Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) 100 nye studentboliger i år. Direktør for SiTø, Vidar Bakken, er svært fornøyd med dette.

U Espen Sirnes Larsen

SiTø søkte i utgangspunktet om 200 boliger, men det ble tidlig oppgitt at dette var langt i overkant av hva som kunne forventes. SiTø foreslo da at boligene kunne bevilges over to budsjettår, slik at man fikk 100 i '95 og 100 i '96. Direktør Vidar Bakken kan derfor fortelle at de er svært fornøyd med å få det de hadde bedt om for i år. I tillegg har departementet antydnet at det kan være aktuelt å også gi 100 boliger neste år. Departementet kan likevel ikke love dette fordi utgifter til neste budsjettår må bevilges gjennom Stortinget på

vanlig måte. På grunnlag av dette planlegger SiTø likevel som om de får 200 boliger. Det vil bli søkt til kommunen om at et område ved «OL-boligene» på Mortensnes reguleres til dette. Fordi en slik søknad kan ta tid å få igjennom, regner ikke Bakken med at boligene blir bygd før sommeren '96.

Flest boliger

Stortinget bevilget i utgangspunktet 72 millioner til studentboliger i 1995-budsjettet. Dette gir etter departementet sin innstilling rom for 325 nye studentboligheter i 1995. Ved tildelingen er det ifølge skriv fra departementet lagt vekt på forhold

det mellom studenttall og nåværende disponible studentboliger ved hvert lærested. Dette gjorde at Oslo og Tromsø fikk tildelt flest boliger, med 100 stykker hver.

Lite i forhold til behovet

Ifølge Bakken er 100 studentboliger lite i forhold til det totale behovet for studentboliger. I dag har SiTø en dekningsgrad på 17%. De nye boligene vil øke dekningsgraden med ca 1,5%. SiTø eier i dag 631 hybler og 254 familieboliger. Majoriteten av de nye boligene vil bli bygget som hybler (80 stk.) og resten som familieboliger.

Sa ja til smøring

Allmøtet på fagområdet medisin nektet å gi fra seg pengene de hadde fått fra legemiddelfirmaet Hafslund Nycomed til kjøp av TV. Et stort flertall av allmøtet brydde seg ikke om at penger fra et legemiddelfirma, for kjøp av luksusvarer til bruk av studenter ved fagområdet medisin, kan oppfattes som smøring.

U Ola Bratlie

Forrige semester fikk studentene, ved fagområdet medisin, penger av Hafslund Nycomed til innkjøp av en TV. På allmøtet, innen fagområdet medisin tirsdag 14. februar, foreslo medisinerstudent Tomas Sætre at disse pengene skulle sendes tilbake. Han foreslo at TV'n skulle finansieres på en annen måte. For eksempel gjennom pengeinnsamling.

Skape tillit

- Jeg mener at vi gjennom et langt utdannings- og yrkesliv innen det medisinske området må skape en tillit til de gruppene av mennesker vi kommer over. Derfor argumenterer jeg i mot at vi skal ta i mot penger til bruk av luksusvarer fra et legemiddelfirma, sier Sætre.

Selv om Tomas Sætre argumenterte godt for sitt standpunkt, klarte han bare å få med seg et mindretall av allmøtet på sitt forslag.

Takkebrev

Diskusjonen på allmøtet tok utgangspunkt i en takkeannonse, som arbeidsutvalget (AU) innen fagområdet medisin hadde på trykk, i en avis før jul. Denne annonsen var uheldig formulert, noe som AU tok på sin kappe. I annonsen takket AU for penge-gaven på vegne av studentene. Formuleringen skapte harme hos enkelte, og det kom fram et eget

forslag om å sende sponsormidlene tilbake til Hafslund Nycomed. Kritikerne av annonsen mente at det burde presiseres at ikke alle studentene ved instituttet stod bak takkeannonsen.

Arbeidsutvalget innrømmer tabbe

AU beklaget, gjennom saks-papirene på møtet, saksgangen forhold til deres opptreden angående sponsormidler. Utvalget forklarte at det burde ha avklart avisannonsen på et tidligere allmøte.

-Årsaken til at vi ikke rakk å ta opp ordlyden i annonsen på allmøte før jul, var fordi at vi bestemte oss for å trykke det ganske tett opp til jul. Det var Stig Hegna, som er studentens sponsorkontakt med Hafslund Nycomed, som skrev annonsen. Vi i AU regnet med at ordlyden var helt grei, sier Halvorsen.

Med utgangspunkt i dette vil le man formulere et allmøte-vedtak om framgangsmåten for videre mottak av sponsormidler fra bedrifter.

Etter nesten en times diskusjon, som var uoversiktlig og preget av rot, kom allmøtet fram til at medisinerstudentene i Tromsø kollektivt ikke skal motta sponsormidler uten etter allmøtevedtak på hver enkelt sak. Søknader utover dette må derfor ikke motytelser som bærer preg av representere flertallet.

Medisinerstudent fond

Hafslund Nycomed har etablert en fond på 100.000 kroner som medisinerstudentene kan søke om midler fra.

-Hvis ikke vi hadde søkt om disse pengene til TV, ville det vært en annen gruppe med medisinerstudenter fra et annet universitet som brukte disse pengene til et annet formål. Disse pengene er bestemt til bruk for velferdstiltak, sier møterefereent Henrik Halvorsen.

De fleste stemte for at penge-gaven fra Hafslund Nycomed skulle beholdes til felles nytte.

Student for lukking?

Ved instituttstyremøtet på ISV ble det tatt opp om man skulle anbefale videre lukking av ISV overfor Instituttrådet. Det ble enstemmig vedtatt at man skulle anbefale en opprettholdelse av lukkingen ved ISV, dette skulle man kanskje kunne vente seg. Det merkelige er det at studentrepresentanten stemte for videre lukking av ISV.

U Thomas Harris

«Instituttstyret anbefaler at ISV/instituttrådet opprettholder adgangsreguleringen på samtlige grunnfag og hovedfag. I tillegg til kvoter på hovedfag, gis det garantier om opptak av alle søkere med lau-

dable karakterer på mellomfagsnivå.»

Slik lød vedtaket som gikk enstemmig gjennom instituttstyremøtet. På studentstyremøtet sist hadde man lukkingen oppe som tema, og det var stor enighet om at man skulle stemme i mot enhver form for lukking.

Samtidig som man skulle jobbe mot et åpent universitet.

Allikevel stemte studentrepresentant Stig-Erik Falk for opprettholdt lukking. -Det var en tabbe, et rent feilresonnement, jeg tenkte at dette var en forbedring av det stående vedtaket om lukking, ved at man får en laudga-

ranti, sier Stig-Erik Falk. Det er synd at det ikke var en studentstemme i mot, men instituttstyremøtet er ikke øverste instans. Det gir anbefalinger til instituttrådet, og på mandagens instituttråd kommer de fire studentrepresentantene til å markere sin motstand mot lukning, fortsetter han.

Det er godt å se at våre studentpolitikere også er menneskelige. Denne gangen var det en relativt uskyldig tabbe, men spørsmålet blir: Hvor mange vedtak er tatt på en alt for lav kaffeinterskel?

NIKONUTSTYR PÅ

KNALLTILBUD!

Objektiv: Nikkor AF 300/4

Pris: 8,850,- Riktpris 12,000,-

Nikkor AF 80-200/2,8

Pris: 8,250,- Riktpris 11,750,-

Proffsfotoväska LOWE

supertrecker Pris 1,750,-

Riktpris 3,100,-

Mads Forsberg

Tlf/Fax: 77 71 55 95

Taper 4000 kroner

Beløpet hovedfagsstudenter kan avskrive på lånet sitt når de er ferdig med studiene er redusert med omlag 4000 kroner. Dette skjer uten at hovedfagsstudentene har fått tilfredsstillende beskjed om hva som skjer.

U Håvard Arntsen

Fram til dette semesteret har hovedfagsstudenter kunnet redusere lånet sitt med i overkant av 40.000 kroner. Denne ordningen kom igang i 1988 for å lokke flere til å ta hovedfag. Under behandlingen av statsbudsjettet for 1995 forsøkte politikere fra Høyre, AP og KrF å innføre en ny bonusordning. Dette ble forhindret av et flertall med Høyre, SV, Sp og KrF, som ville at de som går ut som hovedfagsstudenter denne våren skulle kunne avskrive like mye som fjorårets studenter. Men departementet kuttet denne avskrivningsmuligheten med 10 prosent.

-Dette er sjokkerende behandling av studentene, har Stortingsrepresentant Siri Frost Sterri, fra Høyre, uttalt til media.

Høretimen

Saken var opp i Stortingets spørretime sist onsdag. Forsvarsminister (!) Jørgen Kosmo svarte på vegne av Gudmund Hernes. Han forklarte at denne nedjusteringen av satsene var som en følge av statsbudsjettsvedtakene som ble tatt før jul.

-Departementet har forstått komiteens uttalelse slik at ordningens omfang ikke skulle endres for 1995. Dette er fulgt opp ved at ingen grader eller eksamineringer er tatt ut av ordningen for dette året. Derimot har departementet forstått det slik at Stortinget har akseptert at satsene for så vel hovedfagsstipendordningen som turbostipendordningen er redusert i 1995 i forhold til 1994, sa forsvarsminister Jørgen Kosmo til Stortinget. Høyres stortingsrepresentant Siri Frost

Sterri, som fremmet spørsmålet til spørretimen, poengterte at det ikke burde være noen tvil om at departementet burde ha skjønnet at satsene ikke skulle røres. Dette mente hun var godt synlig i flertallets merknader til Statsbudsjettet. Og hun pekte på at Lånekassa hadde vært i tvil om hvilke satser de skulle legge til grunn.

-Det er åpenbart at Lånekassen har vært meget sterkt i tvil siden departementet gjennom brev måtte instruere den om hvilke satser som skal ligge til grunn, sa hun under spørretimen og ville at Jørgen Kosmo skulle trekke dette brevet tilbake. Noe han ikke hadde fullmakt til.

Mister lokkemiddel

-Mange mister nok inspirasjonen til å ta hovedfag. Avskrivningen er et viktig lokkemiddel for å ta de ekstra årene med utdanning, sier hovedfagsstudent i

Odd Lutnæs er en av mange hovedfagsstudenter som har fått redusert mulighetene til å avskrive studielånet med 4000 kroner.

Foto: An-Magritt Gjertsen

Samfunnsplanlegging Odd Lutnæs. Han viser til at disse avskrivningsmulighetene betydde at man fikk finansiert 1-2 år ekstra på studiene.

Ryker

Odd Lutnæs legger til at før jul gikk det rykter om at hele avskrivningsmuligheten skulle

falle bort i løpet av 1995. Derfor er det mange på hovedfag som har «slått seg til ro» med at avskrivningen er redusert med 4000 kroner.

-Det ble sendt protestbrev om dette til de som sitter i Storkomiteen. Og når det der ble bestemt at ordningen ikke skulle forandres på trodde vi alt var greit, forteller han.

-Vi faller mellom to stoler. Nå etter at vi har begynt på hovedfag blir stipendandelen økt på lavere grader. Samtidig tar de disse midlene fra avskrivningsmulighetene våre, legger ei hovedfagsstudent til, som ikke vil bruke navnet sitt. Hun mener at hele studiefinansieringa er «på ræva».

-Denne reduseringa burde ikke hatt tilbakevirkende kraft, sier hun videre. Og hun understreker at det idag sjelden holder med «bare» cand. mag. Man bør ha hovedfag, hevder hun.

-Rentene og betingelsene er heller ikke gode nok, mener Odd. Og legger til at hovedfagsstudentene har fått svært dårlig informasjon om hva det er som skjer og hvilke endringer som er på gang.

FSU, en unødvendig organisasjon?

Tirsdager som internasjonal dag på universitetet? Med kaffe, øl og tredje verdens butikk? Med hodet full av ideer tok Silje Martens, leder i SAIH (Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpesfond), veien til det «extra-ordinary meeting» av Foreign Students Union (FSU).

U Lorenz Khazaleh

Men hun ble skuffet. Det store auditorium maximum i Hovedgården var så godt som tomt. Bare to av mer enn de 200 medlemmer i FSU møtte opp. Er FSU blitt en unødvendig organisasjon? Hvor er det blitt av den store entusiasmen fra begynnelsen av 90-tallet? Rådløse ansikter, mange spørsmål, en frustrert Vice President Kwasi Amakye-Boateng og en skuffet tidligere leder Sadique Ima diskuterte FSU's framtid.

Nok å drive med

De var enige om at det finnes nok å drive med. De har nå begynt å engasjere seg - sammen med NSU - for de tamilske studentene som blir truet med å utvises fra Norge. Et sterkere og mer effektivt samarbeid med Samfunnet er også i ferd med å realiseres, forteller Kwasi og tenker på en felles Fredagskaffe på Bodegaen. Dessuten får Tromsø jo snart et internasjonalt kultursenter, noe som åpner for utallige kreative muligheter.

Internasjonal møteplass

Silje Martens (SAIH) vil gjerne ha noen utlendinger til å drive kafé i samband med det Internasjonale Seminaret på tirsdagene før og etter foredragene.

-Det kunne bli en internasjonal møteplass, sier hun begejstret, et godt supplement til foredragene. Hun har i tillegg planer om å åpne en tredje verdens butikk med salg av solidaritetsvarer hver tirsdag, gjerne sammen med FSU.

Samle engasjerte folk

Men det er klart at for FSU må det viktigste være å samle folk som vil engasjere seg. Og for å oppnå dette burde FSU forandre seg. Det er Kwasi overbevist om.

Mange utlendinger, så fikk Utopia høre, viser slett ingen interesse for FSU. De ser ingen grunn til å engasjere seg i en organisasjon som bare er synlig for dem gjennom fester. FSU mangler en tydelig profil, det

mangler aksjoner, seminarer, work-shops og et bedre samarbeid med de andre studentorganisasjonene.

For ikke få utlendinger er en grunn å unngå FSU at en da bare blir kjent med andre utlendinger. Noen synes til og med at det er en slags lukket forening for afrikanere.

Drive mindre formelt

Kwasi's første ideer er at organisasjonen skulle drives mindre formelt, han vil gjerne legge

mer vekt på personlig kontakt mellom styret og medlemmene. Han vil også ha flere europeiske studenter inn i styret. som akkurat nå kun består av afrikanere.

-På denne måten ville det komme inn mange nye tanker og ideer, mener Kwasi. Han tok positivt imot et forslag om å organisere møter og valg litt mer sosialt, for eksempel på Bodegaen med kaffe og kanskje øl.

Forskningspris til yngre forskere

Torsdag 9. februar vedtok Universitetsstyret å innføre en forskningspris for yngre forskere ved UiTø. Aldersgrensen for yngre forskere er på 35 år for realister/medisinere, og 40 år for humanister/samfunnsvitere! Prisen er på 50.000 kroner, og skal komme forskeren til gode på et profesjonelt plan. Forskningsprisen ble vedtatt etter forslag fra universitetsrektor Ole D. Mjøs og Forskningsutvalget.

U Ola Bratlie

Forslaget om en forskningspris kom opprinnelig fra rektor Ole D. Mjøs. I fjor behandlet Forskningsutvalget forslaget over to møter. På det første møtet behandlet de behovet for å opprette en pris. På det andre møtet behandlet utvalget kriteriene for utdelingen av en slik pris.

Torsdag 9. februar vedtok Universitetsstyret forslaget om å opprette en forskningspris. På møtet i Universitetsstyret var det spørsmål om hvor stor prisen bur-

de være. I tillegg til forslaget om 50.000 kroner, var det også kommet inn et forslag om at forskningsprisen burde være på 100.000 kroner. Universitetsstyret fikk flertall for at prisen skulle være på 50.000 kroner, mot to stemmer som mente at prisen burde være på 100.000 kroner.

Begrunnelsen

Det var flere begrunnelser for å opprette en forskningspris. For det første ville dette styrke forskningen i det miljøet prisvinneren arbeider, det vil virke motiverende og oppmuntrende. Det

vil også bidra til å rette mer oppmerksomhet mot forskningen ved UiTø. En annen begrunnelse ved å gi forskningsprisen til en yngre forsker, er at dette vil virke som en stimulans og et konkurransemoment som kan spore de som står ved starten av en forskerkarriere til større innsats. Fra før av har man en undervisningspris, en likestillingspris og en samisk pris. Ved å opprette en forskningspris - og sørge for at den blir utdelt når det er kvalifiserte kandidater - vil Forskningsutvalget markere forskningens betydning for universitetet.

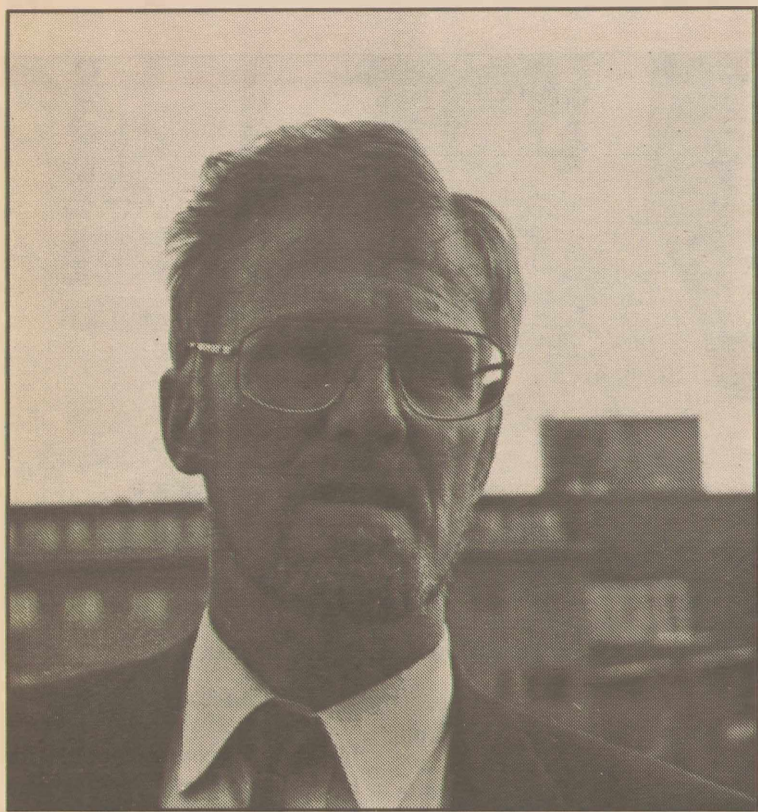
Aldersgrensen

Grunnen til at man har satt et «tak» på hvor gammel man kan være for å kunne motta denne forskningsprisen, er at man vil stimulere yngre forskere til å gjøre en god jobb. Årsaken til at det er fem års forskjell på realister/medisinere og humanister/samfunnsvitere er at hovedfags- og doktorgradskandidater innenfor naturvitenskap og medisin gjennomgående er yngre enn innenfor humaniora og samfunnsvitenskap.

Prisutdelingen

Forskningsprisen kommer til å deles ut på Universitetets årsfest, annet hvert år til realister/medisinere og annet hvert år til humanister/jurister/samfunnsforskere med tilknytning til UiTø. Prisen utlyses for første gang i år innenfor realfaglig og medisinsk klasse..

Tør ikke møte Hernes!

Gudmund Hernes så fryktet at nesten ingen vil møte ham i debatt (Arkivfoto)

Flere av de mest drevne på utdanningspolitikk i Norge turde ikke å møte Utdanningsminister Hernes i debatt. En ufin, arrogant og nedlatende debattant er karakteristikkene han får fra flere hold. - Det skader debatten om utdanningspolitikken, og Hernes bør tenke på hvordan han opptrer, sier leder i Utdanningskomiteen, Jon Lilletun.

U Kristian Wengen

- Det var nesten umulig å få noen til å stille opp mot Hernes i debatten. Vi prøvde ca 15 av Norges mest drevne på utdannings-

politikk, ingen kunne og flere sa at de rett og slett ikke turde å møte han fordi de var redd for å bli latterliggjort, sier Kjetil Kvalsvik, tidligere studentleder i Tromsø og nå Universitetsstyresrepresentant. Han var en av de som hadde ansvaret for å arrangere debatten, og som hadde den tilnærmet umulige oppgaven med å skaffe en motdebattant. Av hensyn til de det gjelder vil han ikke si hvem som ble forespurrt, men understreker at de kun tok kontakt med personer av tilnærmet samme kaliber som Hernes.

Ufin og arrogant

Kvalsvik kan fortelle at Hernes er kjent for å være en skitten debattant.

- Han er ufin og arrogant, og flere personer har virkelig ubehaglige erfaringer fra debatter med Hernes. Ved en anledning møtte tidligere leder i NSU, Per Helge Måseide han. Det ble virkelig stygt, og Per Helge var knust etterpå.

Leder i utdanningskomiteen, Jon Lilletun, er langt på vei enig i karakteristikken av utdanningsministeren.

- Han er en uhyre skarpskodd debattant som kan oppleves både nedlatende og arrogant. Bland annet bruker han ofte ironi, noe som lett kan føre til at en føler seg latterliggjort.

Lilletun ville selv ikke ha noen problemer med å møte Hernes, men mener likevel at Hernes bør tenke gjennom hvordan han opptrer.

- Det er klart at det er utdanningssystemet som vil bli mest skadelidende hvis fagpersoner ikke tør å møte i debatt. En sterk person som Hernes bør konkurreres, hvis ikke kan han lett bli for dominerende. Derfor bør nok han som alle andre tenke gjennom hvordan han oppfører seg i en debattsituasjon.

Ganske redelig

Erik H. Egeberg, professor på russiskseksjonen her i Tromsø, er den som får den tilsomme æren av å møte utdanningsministeren.

- Hernes er skarp, dyktig til formulere seg og har absolutt evnen til å rakke ned på motdebattanten hvis han vil. Når det er sagt vil jeg påpeke at han er mer redelig enn en rekke andre politikere.

Egeberg tror at det største problemet med debatten blir, som alltid når man møter politikere, å heve den over nivået om hvilke svaker grupper man må prioritere mellom.

- Det er klart at politikere har et poeng når de sier at de er bundet opp av budsjettene, men det er ikke det som er interessant å diskutere, og hvis vi skal få noe utbytte av diskusjonen må disse argumentene legges på hylla, sier Egeberg. Så får vi se om Hernes tar hensyn til oppfordringen.

Det var ikke mulig å få tak i Hernes for kommentar på fredag.

Ide-debatt nødvendig

-Gudmund Hernes har fått lov til å drive sin gjennomgripende reformpolitikk uten noe motstand av særlig karakter. Han har fått lov å gjennomføre reformer som har store konsekvenser både for utdanning og forskning, uten at noen har stilt kritiske spørsmål.

U Per Steinar Moen

Vitenskapsteoretisk forum med Kjetil Kvalsvik i spissen prøver å skape en generell verdi-debatt om universitetets ide og rolle, og i den forbindelse skal de arrangere flere vitenskapelige paneldebatter utover våren og høsten. Først ute er utdanningsminister Gudmund Hernes og professor ved ISL Erik H. Egeberg, som 24. februar skal møte til debatt i Aud.Max.

Ingen debatt om penger

Debattene skal ikke dreie seg om penger, men skal derimot sette søkelyset på grunnleggende kritiske spørsmål ved Hernes' utdanningspolitikk.

-Det skal ikke bli en retorisk debatt hvor det gjelder å vinne, sier Kjetil Kvalsvik. Han håper at det blir en seriøs prinsipiell debatt, som blant annet kan være med på å klargjøre interne problemstillinger angående grads-spørsmål og lignende ved UiTø.

For passiv

-Men hvorfor er det så viktig med en slik prinsipiell debatt?

-Gudmund Hernes har fått lov til å drive gjennom sin gjennomgripende reformpolitikk med store konsekvenser innen utdanning og forskning, uten noe særlig motstand. Vi er kritisk mot Hernes' verdissyn når det gjelder utdanningspolitikk, forteller Kvalsvik.

Kjetil Kvalsvik, Tone Brekke, Jan Henrik Holm, Pia Skøyen

Foto: Geir Kastmo

Likevel mener ikke Vitenskapsteoretisk forum at det er studentene som har vært for passive. Til det er slike verdispørsmål for kompliserte å sette seg inn i.

-Ansvaret ligger heller i de vitenskapelige miljøene rundt om på universitetene, forteller Tone Brekke.

Konsekvenser

Det er vanskelig å spå konsekvensene av de senere års ukritiske utdanningspolitikk. Til det er reformene såpass dype og gjennomgripende at det er vanskelig å ha noen oversikt over eventuelle konsekvenser. Men tendensene om en mer strømlinjeformet utdanningsystem med

vektallsproduserende enheter, har tidligere vært nevnt i denne debatten.

-Det er en fare at universitetene kan bli akterutseilt i forhold til administrative behov, frykter Kvalsvik.

-Tidligere skulle universitetet være samfunnskritisk, nå er det samfunnet som er kritisk til universitetene. Mer utdanning for hver krone blir et mål, hevder de.

Verdidebatt

Med flere paneldebatter fremover ønsker Vitenskapsteoretisk forum å skape en generell verdi-debatt vedrørende utdanningsystemet i Norge.

-En ting er å være kritisk mot nasjonale rammebetingelser, en annen ting er hvordan hvert enkelt universitet selv griper saken an. Det er viktig at universitetet selv reiser en verdi- og utdanningsdebatt, slik at de kan gjøre det beste ut av situasjonen, innskyter de.

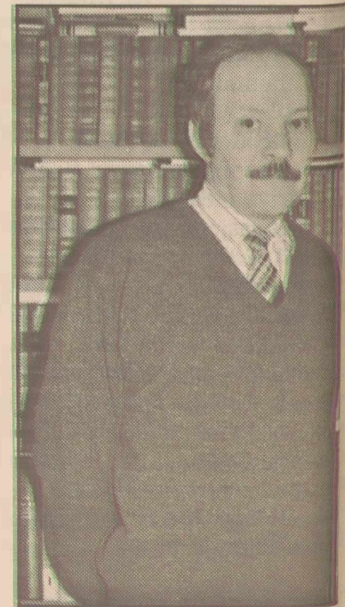
For mange studenter?

Norge har i den siste tiden opplevd en enorm utdanningseksplosjon som har ført til utdanningsinstitusjonene har blitt presset til det ytterste. Er problemet rett og slett at det er for mange studenter som vil ta utdanning?

-Det at det er for mange studenter blir ofte brukt som en unnskyldning, sier Tone Brekke. Problemet er at det finnes ingen uavhengige kvalitetskriterier som ikke er basert på kvantitative forhold.

De frykter likevel at reformene til Hernes vil gi snevrere fagmiljø, hvor forskningen i stor grad blir programstyrt, hvor forskeren velger forskningsemner strategisk for å oppnå pengestøtte. Dette kan gå ut over grunnforskninga, mener forumet.

-Det frie intellektuelle miljøet blir kunstig dreid, avslutter Kjetil Kvalsvik

Professor Erik W. Egeberg har den tilsomme æren av å møte Hernes i debatt

Foto: An-Magritt gjør

Kjenn dine rettigheter

Dette er et nytt hefte fra NSU, Norsk studentunion, som organiserer over 85 000 studenter i Norge. Dette heftet tar sikte på å gi en enkel og oversiktlig innføring i studentenes rettigheter. Det omhandler alt fra opptak til høyere studier, klagerett, frister, råd om

studiefinansiering til studentenes rettigheter i sommermånedene, sosialhjelp og arbeidsmiljølov. Videre gir dette heftet et en skisse av studentdemokratiet lokalt og nasjonalt, samt at den gir en oversikt over NSUs oppbygging og arbeidsfelt. Det er vanskelig å samle all informa-

sjon i et lite hefte. (ca. 20 sider pocket-format), men det står oppført henvisninger til andre hefter og institusjoner hvor det er mulig å få tak i mer informasjon. Heftet finnes ved ulike kontor i Høvedsgården.

Sterkt engasjement rundt Brygga

Få fant veien til allmøtet om studenthus onsdag kveld. Men de få som møtte var svært engasjerte og ikke i tvil om at studentene trenger Brygga som studenthus. Men det er slett ikke sikkert at studenten virkelig får kjøpe Brygga.

U Håvard Arntsen

Sykt i helvete, vi treng kantine. Vi er lei Domuskafeen. Og vi vil ha Brygga, konstaterte filosofistudent Kim Nordby. Videre pekte han på at det er et stort behov for studenter å ha et felles sted i sentrum.

-Det er for jævlige å ha undervisning i Verdensteateret. Vi trenger et annet undervisningslokale, og det bør ligge i Brygga, sa han videre. Men han understreket at Universitet ikke har noe å gjøre i huset etter klokken 16.00. Da skal det være 100 prosent studentdrevet, mente han.

Sterkt engasjement

Han var ikke alene om å framheve Brygga som det beste stedet å være for studentene. Av de knapt 30 som møtte var det ingen innsigelser på at behovet for et samlede studenthus er der.

-Greit at vi ikke er så mange her i salen. Folk er litt redde for allmøtet. Men det er mange som har lyst til å bli med i driften. Noen få må dra igang, så kommer flere til etterhvert, sa Hilde Lange, fra Samfunnet. Hun viste selv om mange som kunne tenke seg å jobbe som frivillig i et studenthus, selv om de ikke møtte opp på allmøtet. Hun understrekte også at mange av de som var møtt opp, møtte på vegne av studentorganisasjoner og forskjellige grupper som er interessert i å få igang noe på Brygga.

-Det er ikke noe problem å få fylt opp Brygga med aktiviteter. Folk er innmari interesserte i å få igang et felles sted, mente Lange videre.

Eneste mulighet

-Jeg er litt skeptisk til denne optimisme. Det er en ting å sitte i Hovedgårdskantina og si at

en vil delta når ting er satt igang. Men nå når vi sitter her i Aud.Max og vi er så få så blir jeg skeptisk til om folk virkelig vil, ble det kommentert fra salen.

-Hvis vi ikke får Brygga, eller at studentene ikke er villig til å stå på og jobbe for å få Brygga, tror jeg vi må vente 10-20 år før neste mulighet melder seg, sa Lisa Amundsen, fra Studentstyret. Hun kunne fortelle at tidligere studentstyrer har vært på utkikk etter egnede hus flere ganger, uten å finne noe.

Fordeling

En viktig ting som mange i salen var opptatt av var fordeling av rom og hvordan et eventuelt studenthus kan organiseres. Det har vist seg at svært mange studentorganisasjoner kan tenke seg å flytte deler av sin virksomhet til et studenthus.

-Vi vil ikke flytte helt og holdent ned til byen, noe av driften er vi nødt til å ha her i Breivika, sa Per Helge Nylund fra Samfunnet. Det vill være lettere å samle studentene nede i byen på ettermiddags- og kveldstid, enn det er å få de samlet på Universitetet. Han vil så snart som mulig liten grad er med og skaper debatter i universitetsmiljøet i Norge. Og kanskje et felles hus kunne hjelpe til med dette.

-Vi må ønske universitetet velkommen, på dagtid, presiserte han og viste til at de kan hjelpe til med blant annet ombygging av lokaler.

-Det vi trenger på Brygga er at man ikke deler opp de rommene som er i for små rom. Vi trenger store generelle, åpne arealer som egner seg til forskjellige slags bruk, fortsatte Nylund. Fra de politiske organisasjonenes side var det litt tvil om de ville ha behov for plass i et studenthus, men de støttet opp under at be-

Det var sterkt engasjement blant de få som møtte på allmøtet om studenthus.

Foto: Åsgeir Johansen

hovet for huset var der.

Ytringsmedium

Kim Nordby så for seg Studenthuset som det han kalte et «ytringsmedium».

-Jeg tenker da på et sted hvor vi kan arrangere debattkvelder, populærvitenskapelige foredrag, med for eksempel Arne Næss, og liknende. Samtidig som vi tar vare på det sosiale aspektet, sa han. Han la til at Tromsø i svært liten grad er med og skaper debatter i universitetsmiljøet i Norge. Og kanskje et felles hus kunne hjelpe til med dette.

Utstillingsvindu

Et spørsmål som ble diskutert var om et studenthus skulle leve opp til navnet og bare være for studenter. Eller om byens befolkning og da spesielt ungdommen skulle kunne bli delaktige i husets aktiviteter.

-Det vill være en ide å slippe inn byens yngre. Den lille biten av de tidligere brukerne som er belastet med stoff og alkohol, vil ikke komme. Derimot så vil vi ha en forebyggende effekt og få gjort noe med den forskjellen det er mellom studentene og byens ungdom, fortsatte filosofistudenten. Og studentstyreleder Andreas Bakke fulgte opp med å mene at det er viktig å bygge ned barrierene mellom studentene og byens innbyggere.

-Vi må ikke legge vekt på semesterkortet når vi slipper inn folk, sa han. Noe salen var enig i, og flere framhevet at de som jobber i studenthuset må få fordeler av dette.

Usikkert

Hele debatten bar preg av at det slett ikke er sikkert at vi får Brygga som studenthus. Forhandlingene mellom Bangsund, som eier huset, og kommunen er enda ikke på langt nær ferdig. En tilstandsrapport som er ferdig i disse dager vil bli ferdig. Og når forhandlingene mellom partene er ferdig vil tiden vise om huset blir solgt til studentene eller noen annen med feitere lommebok.

Exphil endres

Innholdet i exphil blir endret. Harmonisering av faginnhold skal gjøre det lettere å forflytte seg mellom universitetene i Norge.

U Håvard Arntsen

Meningen er at flest mulig skal få tilbud om kurs som er relatert til det videre studium. På samme måte som en i dag har forkurs i fonetikk og lingvistikk ved ISL vil man gjerne ha inn noe i likheten ved ISV.

-Ved ISV vil dette sannsynligvis bety noe i retningen av vitenskapsteori eller moralfilosofi, sier Finn Reidar Johannessen ved exphil-seksjonen. Men han understreker at ingenting er blitt diskutert enda. I første omgang er det snakk om å gjøre disse endringene på ISV.

Tanken er at man skal få et

bredere innføring i de fag en seinere skal begynne med.

-Exphil er obligatorisk i dag. Vi ser gjerne at det blir et studieforberedende element ved siden av dette, sier instituttleder ved ISV, Reidar Bertelsen. Foreløpig er det flere ideer om hva dette studieforberedende elementet skal være, som svirrer i lufta.

Reidar Bertelsen regner ikke med at det vil by på problemer for studenter som velger et studieforberedende kurs å gå inn på et annet studie seinere.

- Vi må vise stor toleranse, slik at dette ikke blir en sperre mot andre fag.

-Det kan bli et kjempeproblem for de som skal ta språk-

fag, men bestemmer seg for dette etter at de har tatt exphil med studieforberedende kurs til et annet fag, sier Finn Reidar Johannessen. Foreløpig har de ingen forslag til løsning på denne problematikken.

Ved Universitetet i Oslo vil det antakeligvis bli en ny modell på exphil fra våren 1996. I Oslo gikk det også en tid rykter om at exphil skulle bli ettårig.

Det nasjonale Fakultetsmøtet ser helst at alle universitet gir undervisningsopplegg over så likt som mulig. Idag spriker oppleggene en god del på de forskjellige universitetene. En samordning skal gjøre det lettere for studenter å forflytte seg mellom universitetene. Her i Tromsø skal det settes ned et utvalg ved ISV som skal utrede hvilken modell som er aktuell for oss.

Mat & Vinhuset
MEXICO

Vi "trør tel" med
"STUDENTPRISER"
alle hverdager fra 16.00.

EN HOT AFTEN GIR NY VARME

HUSK! CAKTUS CLUB
fre - lør 24.00-03.00
NATTMAT - DRIKKE
OG GOD STEMNING

TA MED
STUDENTKORT

Tlf. 77 68 83 33

UiTø inn i BASU

Studestyret har meldt UiTø inn i Barents Association of Student Unions (BASU), en studentunionen for Barentsregionen. UiTø har lenge vært

en pådriver i dette samarbeidsprosjektet mellom studenter fra hele Barentsregionen. Fram til sommeren er Stig Erik Falk Sst's representant i styret i BASU.

BASU jobber med studentutveksling i Barentsregionen og hjelper til med oppbygging av studentdemokrati i Russland.

Hovedallmøtet utsatt

Hovedallmøtet ved UiTø er blitt utsatt til april. Studentstyret vedtok dette etter at det var kommet inn sterk kritikk om at studentene ikke har fått uttalt seg om omorganisering av studentdemokratiet.

U Håvard Arntsen

Studentdemokratiet har vært under behandling i Studentstyret den siste tida. Høringsfrister har vært lansert og enkelte studentpolitikere har diskutert hva som er best for studentene. Fagutvalget ved Institutt for matematiske realfag (IMR) har ment at høringsfristen har vært for kort og la fram forslag om at hele prosessen skulle utsettes. I utsettelsesforslaget som ble vedtatt, heter det:

«Vi ønsker at hele saken i studentstyret blir utsatt, da den ikke har hatt grundig behandling i studentdemokratiet. AU/IMR har ikke hatt tid til å presentere denne saken for studentene på IMR. IMR kan derfor ikke bli med og diskutere reglementet i Studentstyret.»

ISV/ ISL

-Fagutvalget ved ISV/ISL har ikke hatt en skikkelig behandling av saken. Vår foreløpige høringsuttalelse er preget av tidsnød. Vi er heller ikke sikre på om vi har fått med oss de signalene som er fra grunnplanet på instituttet, sa Harald R. Lind fra ISV. Og mente at studentene ikke har hatt god nok mulighet til å uttale seg om hvordan studentdemokratiet burde vært organisert. Ved MH skal saken visstnok bare blitt lagt bort, ene og alene fordi man ikke har hatt nok tid til å gi saken en forsvarlig behandling.

I vedtaket fra IMR heter det videre at:

«Selv om saken har vært kjent i over 2 år, kom sakspapirene og invitasjonen til høring alt for seint til å kunne gjennomføre en skikkelig behandling. Det er derfor uforsvarlig å ta dette opp på et hovedallmøte i første halvdel av semesteret.»

Geir Ove Ystmark fra Tverrpolitisk listesammenslutning (TLS) påpekte at i organisasjonsdebatten måtte alle fra instituttene få uttale seg.

-Dette må ikke forhastes. Det vi vedtar må være i samsvar med det vi ønsker oss. Vi må få kontakt med de som deltar på instituttallmøtene for å skaffe legiti-

mitet rundt de endringer som blir gjort, sa han videre. Noe han fikk støtte for fra et enstemmig Studentstyret.

Prøveperiode

Måten studentdemokratiet er organisert på har det siste året vært en prøveperiode. Etter evaluering av denne er ønsket at man skal diskuterte flere forskjellige måter å organisere demokratiet på. Men i den diskusjonen som foreløpig har vært har den "vanlige" student vært lite inne i bildet. Arbeidsutvalget i Studentstyret ønsket opprinnelig at det skulle arrangeres et Hovedallmøte (HAM) i begynnelsen av mars. Dette skulle da avgjøre hva slags struktur demokratiet skulle ha, og at man i april kunne ha valg av nytt Studentstyre. Denne tidsplanen fikk ikke støtte fra Studentstyret.

HAM 5.april

Alle instituttene og de politiske fraksjonene har frist på seg til i slutten av mars til å lage høringsuttalelser om hvordan de helst ser at organiseringa av studentstyret og Allting skal være. Det er derfor opp til instituttene fagutvalg å arrangere «høringer» om dette blant studentene.

Høringene og innstilling om organisasjonsmodell skal deretter opp på Hovedallmøte 5. april og endelig struktur bestemmes der. Etter dette er det opp til de politiske fraksjonene å profilere sine kandidater til Studentstyret, som skal velges i begynnelsen av mai. Valgordningen, ekstraordinært Hovedallmøte eller urnevalg, er avhengig av hvilken organisasjonsmodell som velges av Hovedallmøtet.

Flere i Studentstyret tok til ordet for at å arrangere Allmøte eller urnevalg i eksamenstida ikke er særlig heldig i forhold til oppmøtet på studentenes høyeste organ.

-Det er illegitimt å arrangere dette i eksamenstida. Det er ikke holdbart å måtte velge mellom å gå på eksamen eller Allting, sa Martin Rasmussen, men var enige i at ved å flytte høringsfrister og HAM til 5. april, ble eksamen uansett et problem i forhold til valg av Studentstyre.

Mister kunnskap

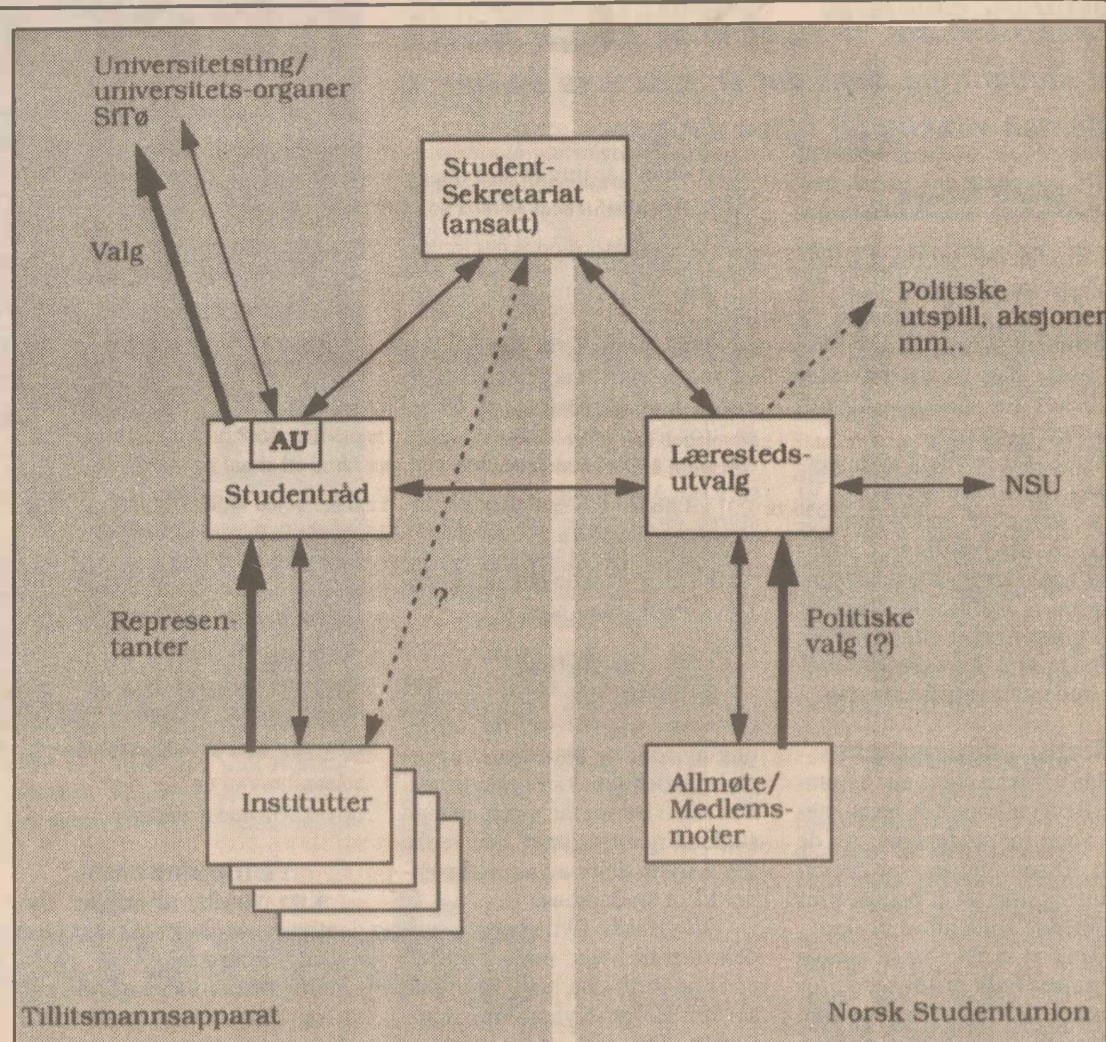
Bare tre prosent av studenter fra u-land har de siste 15 årene reist tilbake til hjemlandet for å jobbe og bruke kunns-

skapen sin der. De som ikke har dratt hjem (97 prosent) har blitt værende i Norge eller dratt til et annet industriland.

Valgte TV'n

Det er ikke bare studenter som prioriterer TV'n foran Internasjonalt Seminar. Erik Solheim droppet å delta på Internasjonalt seminar til fordel for være på TV tirsdag 14. februar. Han skulle snakke om menneskerettigheter og bistandspolitikk her i Tromsø, men han valgte istedet å informere det norske folk om våpenhandel og kurderenes situasjon. Sett slik til prioritering!

Arrangørene av Internasjonalt Seminar ble lettere irriterte og kalte SV-lederens oppførsel for uakseptabel.

IMR sin foreløpige ide til organisasjonsmodell.

Vil skape engasjement

Organiseringa av Studentdemokratiet har vært et tema i Tromsø i mange år. Til sommeren går prøvetiden for dagens ordning ut, og hvordan skal da organiseringa se ut?

U Håvard Arntsen

Idag har vi en ordning med to Allting. Alle studentene kan møte på disse med stemmerett. Problemet det siste året er at svært få studenter møter opp i dette høyeste studentpolitiske organ på universitetet.

Håpet er at ny organisering skal fange opp interessen til flest mulig studenter.

Vår-Allting

Alltinget på våren bestemmer et arbeidsprogram og velger studentstyreleder og nestleder. Samtidig velges 10 representanter på politisk grunnlag til Studentstyret (Sst). I tillegg sitter det en representant valgt fra hvert institutt, samt en fra Foreign Student Union og en fra Sami Studenttaid Se-

arvi Romsaas (SSSR (samisk studentforening)), i studentstyret. Leder og nestleder sitter i et Arbeidsutvalg sammen med tre medlemmer fra Sst. Disse forbereder saker til Sst-møtene og tar seg av den daglige driften.

Justerer

Alltinget på høsten justerer arbeidsprogrammet. På dette møtet blir det også valgt studentrepresentanter til Universitetsstyret og til styret i Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø).

Foreløpig diskusjon

Fram til Hovedallmøtet, som Alltinget het før prøveperioden startet, 5. april har studentene muligheten til å delta i utformingen av sitt eget demokrati. Dette skal skje på de forskjellige instituttene i den nærmeste tida. Enkelte institutter og politiske fraksjoner har utarbeidet foreløpige «høringsnotater». Disse ble utarbeidet uten at tilfredsstillende høringer ute blant studentene ble gjort. Dette på grunn av stramme tidsfrister fra Studentstyrets arbeidsutvalg. Derfor har alle muligheten til å komme med nye innspill i disse dager.

Ønskene

Flere ønsker at man skal begynne med urnevalg, hvor alle studentene får mulig-

heten til å stemme på liste-kandidatene til Sst. I tillegg skal det velges folk fra instituttene og her begynner uenigheten. Sosialdemokratisk Studentforbund ønsker seg, foreløpig, en modell hvor de politiske fraksjonene fremdeles får flertall i Sst. IMR ser for seg en deling og at tillitsmannsapparatet får mer å si («Vi ønsker ikke at studentorganiseringen brukes som et eggklekkeri for politiske broilere!»), og at man oppretter et eget lærestedsutvalg som kan jobbe med NSU saker. Fagutvalget ved ISV/ISV vil ikke ha et Sst som «et forum for partipolitiske strategier og interesser.»

Det blir også tatt til ordet for at leder og nestleder, som i dag velges separat på Alltinget/ Hovedallmøtet, skal velges internt i Sst. Enkelte vil også at representantene til Universitetsstyret og SiTø skal velges av Sst-medlemmene.

Skjebnen til Alltinget/ Hovedallmøtet er uvis. SSF vil fremdeles ha dette som et organ som kan være rådgivende i den politiske debatten, uten å ha noen direkte makt, og en kontrollerende funksjon i forhold til de valgte Sst-medlemmene.

Endeløs debatt

Under Studentstyrets behandling av organiseringa av studentdemokratiet ble det en langvarig debatt om hvilket organ som skal innstille overfor Alltinget/ Hovedallmøtet 5. april om hvilken struktur man bør få

i framtida. Kontrollkomiteen (KK), som er pålagt å innstille i alle saker som har med reglement å gjøre, ville ha innstillingsrett. Dele av Sst viste til at Sst skal innstille i alle saker til Alltinget/ Hovedallmøtet. Etter lang debatt ble kom-

promisset at et utvidet KK skal innstille til Alltinget/ Hovedallmøtet. KK skal utvides med en fra IRV, for å sikre det juridiske, og en fra IMR, da det er de som har protestert hardest på hele omorganiseringa. Sst sin innstilling vil bli behandlet på linje som de andre instituttene og de politiske fraksjoners innstillinger.

Tirsdag 14. februar ble det arrangert allmøte for studentene ved fagområdet medisin. Møtet var ustrukturert, preget av rot og det var lite «lyt-tervennlig» for de studentene som hadde møtt opp. Resultatet var at over halvparten gikk for man valgte ny representant fra fagområdet medisin til Studentstyret.

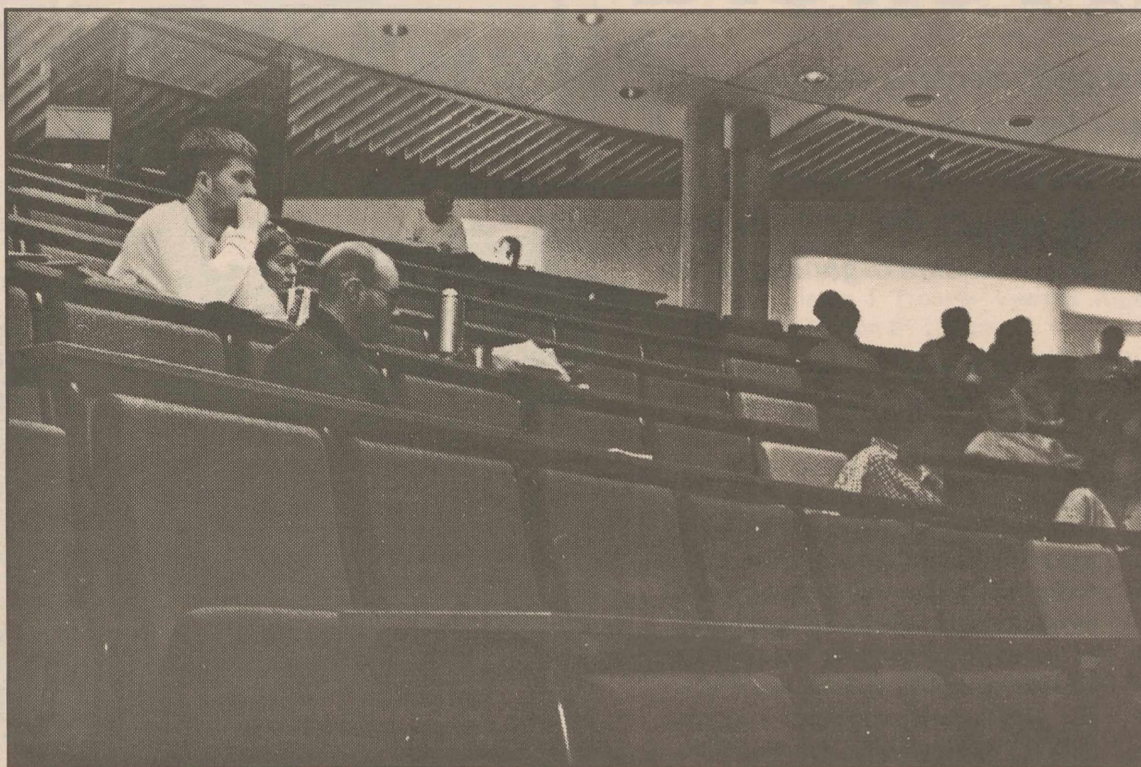
U Ola Bratlie

Første saken med reelt innhold, som ble tatt opp, gjaldt studentenes forhold til sponsorer. Dette var en prinsipiell debatt med en del motstridende meninger. Diskusjonen på allmøtet tok utgangspunkt i en takkeannonse, som arbeidsutvalget (AU) innen fagområdet medisin hadde på trykk, i en avis før jul (se egen sak).

Forlot møtet

Etter prinsippdebatten om mottak av sponsormidler, og avklaring av eventuell tilbakeføring av sponsormidler til TV, var neste punkt på programmet å finne en ny representant fra fagområdet medisin i Studentstyret. Men det virket det ikke som om medisinstudentene var særlig interessert i. Etter at man hadde debattert seg ferdig om midlene til TV, gikk over halvparten av de ca. 80 fremmøtte ut av salen.

Halvparten gikk midt under møtet

Få studenter fra fagområdet medisin gadd å møte opp på allmøtet.

-Det kan virke som om studentene ved dette instituttet er vanskelige å engasjere. Når møtet i tillegg var preget av dårlig disiplin, et stort antall innlegg på en enkeltsak, og at folk tok ordet når de ville, er det kanskje ikke så rart at mange av de oppmøtte gikk under møtet, sier møttereferent Henrik Halvorsen.

Resultatet var at det kun var en person til stede som kunne tenke seg å ta over avtroppende

representant Marianne Altmann Jenssens verv, som leder i AU og representant i Studentstyret.

Mats Olsen, som var en av de ivrigste debattantene gjennom hele allmøtet, sa seg villig til å ta over vervet etter Jenssen.

Internasjonalt engasjerte

Allmøtetets siste punkt var et forslag fra Egil Bjørlov og Ronny Andreassen, begge fra kull-92, som gikk ut på å danne en

Foto: An-Magritt Gjertsen

komite som skal arbeide med utveksling og samarbeid på studentnivå mellom medisinestudentene i Tromsø og i Arkhangelsk. En av begrunnelsene til å danne en slik komite, er at dette er et uttrykt ønske fra universitetsadministrasjonen både i Tromsø og i Arkhangelsk. Allmøtet støttet ensidig opp om initiativet til å danne en slik komite.

utover semesteret, og vi har en stor pågang i dagene før fristen løper ut, sier eksamensinspektør Wivi Haugland.

- Mitt råd er at det er bedre å levere en oppmelding for mye enn en for lite, sier Haugland.

Når du så har meldt deg opp innen fristen, må du sjekke at du er på de foreløpige kandidatlistene som blir slått opp ved hvert institutt. Disse listene kommer opp kort tid etter at oppmeldingsfristen er løpt ut.

nemnda følger reglementet til punkt og prikke. Det kan være ønskelig å dysse ned en slik hendelse, men dette er ikke noe som går Lånekassen hus forbi. Studieprogresjon. Høyere lån. Ingen

etterbetaling etter endt utdanning. Sprekk i selvbildet.

- De fleste melder seg til eksamen samtidig med at de registrerer seg. Deretter kommer det folk jevnt og melder seg opp hos oss

Du må ikke sove!

Det å glemme å melde seg opp til eksamen scorer høyt på tabbeometeret hos studenter. Det kan være flaut, tragisk eller katastrofalt. I alle tilfeller er det unødvendig. Men det skjer.

U Stein Ivar Mona

Ringer det en dommedagsklokke i bakhodet akkurat nå, eller er du helt sikker på at du har husket å melde deg til eksamen i vår? Hvis du er hundre prosent sikker, kan du nøye deg med å sjekke to ganger. Dette er ingen spøk; her kan mye stå på spill. Nå er det snart bare et spørsmål om timer før fristen går ut onsdag 1. mars. Hvert år er det noen som, av en eller annen grunn, ikke melder seg til eksamen før fristen går ut. I fjor ble det registrert ca. 80 personer. Av disse var det en tredjedel som ikke fikk gå opp til eksamen. Kanskje var det flere. De fleste kvier seg vel litt for å snakke høyt om dette. Eksamensoppmeldingen er noe som studenter må, gjentar må gjøre innen fastsatte frister. Her har du ikke lov til å glemme.

Det er kun ved helt spesielle tilfeller at man kan få anledning til å melde seg opp til eksamen etter fristens utløp. Sykdom på dagen for fristens utløp, dødsfall i nærmeste familie, deltagelse i gruppearbeid som direkte inngår i eksamen, siste eksamen i en avsluttende grad og noen få andre omstendigheter kan gi grunnlag for dispensasjon fra meldingsfristen. Alt dette må selvfølgelig dokumenteres. Man må søke om dispensasjon fra meldingsfristen til klagenemnda innen fire uker etter at meldingsfristen løp ut. Denne

STUDENTHUSET

- en fryd for mave og gane,
- vi bringer også pizza hjem til deg,
- medlemmer av Studentsamfunnet har 10% rabatt på pizza og mineralvann,

STUDENTHUSET A/S
Skippergata 44, 9008 TROMSØ
Tlf: 77 68 44 10

**STUDENT
RADIOEN**
FM 105.6

Gjelder uke 8-95

Mandag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med reportasjer, gjester og musikk. Morravert er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Tromsøtoppen. De mest solgte platene i Tromsø.
11.00 Café radio. Reprise fra fredag.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
21.00 Oppvarming til radiobingo. Ivar Stures halvtime.
21.30 Radiobingo. Bokbingo i samarbeid med Ramfjord UIL.

Tirsdag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med gjester, reportasjer og musikk. Morravert er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Dagens gjest. I møte med Dagfinn Magnus.
11.00 Ukas nye plater. Gjennomgang av siste ukens plateutgivelser.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
21.30 Studentradioen.
22.00 Jazzforum. Presentert av Tom Jensen og Yngvar Løchen. Gjest er Eivind Vorland.
23.00 Elvisradioen. Med Rolf Eystein Johnsen og Hans Petter Melsbøe.

Onsdag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med reportasjer, musikk og gjester. Morravert er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Musikkstimen. Variert musikk.
11.00 Musikkmaksimum. Reprise fra søndag.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.

Torsdag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med reportasjer, gjester og musikk. Morravert er Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Ukas nye plater.
11.10 Elvisradioen. Med Hans Petter Melsbøe og Rolf Eystein Johnsen.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
21.30 Studentradioen. Nattsending.

Fredag

07.30 Morrakvitter. Aktuell byradio med musikk, gjester og reportasjer. Morravert er ingen ringere enn Geir Holst Jæger.
07.55 Nyhetsoversikt.
09.15 Studentrevyen i fri flyt. Aktuelle dagskommentarer.
10.00 Ka skjer i helga?
10.30 På kino. Filmklubben presenterer helgas filmer.
11.05 Café Radio. Direkte fra Paletten. Finn Arve Sørbøe og O.E. Larsen.
15.00 Aktuelt 15. Aktualitetsmagasin med nyheter og reportasjer.
18.00 Tropical Extravaganza. V/ Bob Benoni.
19.00 Beatservice. Rytmsk og syntetisk.
21.30 Looney tunes. Techno.

Lørdag

15.00 Jazzforum.
17.00 Electric Café. Svein Ketil Jevningen gir deg det ferskeste innen dance-music.
18.00 Kaoskroken. Med Jan Kristian Olsen og Thomas Hough.

Søndag

11.00 Søndagsfrokost. V/ Dagfinn Magnus.
12.00 Dagens gjest.
13.00 Elvisradioen. Med Rolf Eystein Johnsen og Hans Petter Melsbøe.
14.00 Musikkmaksimum. V/ Rune Hagen og Monika Lian.
16.00 Tromsøtoppen. De mest solgte platene i Tromsø denne uken.
17.00 Bleep Culture. V/ Geir Jensen.

**STUDENT
RADIOEN**
FM 105.6

Urnevalg om studentvelferd

Debatten om hvordan høyskolestudentene skal organisere studentvelferden har rast i lengre tid ved Høgskolen i Tromsø (HiTø). Nå skal studentene selv få si sin mening. 2. mars går høyskolestudentene til valgurnene og skal stemme over hvilken måte studentvelferden skal organiseres på.

U Henning Jensen

Striden står om hvorvidt høyskolestudentene skal danne sin egen velferdsorganisasjon, eller gå inn i en felles studentsamskipnad med universitetsstudentene (SiTø).

Lov om studentvelferd

I løpet av våren vil Stortinget vedta en ny lov om organisering av studentvelferd. Denne loven vil kreve at Høgskolen i Tromsø må inn i en samskipnad.

- Vi ønsker å vite studentenes syn på dette før vi eventuelt går inn i forhandlinger med Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø), eller søker om å få opprette vår egen samskipnad, sier studentstyreleder Fred Emil Nilsen ved HiTø.

KUF siste ordet

Kirke- Utdannings- og Forskningsdepartementet (KUF) har sagt prinsipielt nei til opprettelse av flere studentsamskipnader. Dette vil i praksis si at selv om høyskolestudentene velger å danne sin egen studentsamskipnad er det ikke sikkert dette lar seg gjennomføre. Stortinget har også sagt at KUF har siste og avgjørende ordet i denne saken. Til tross for dette mener studentstyret ved HiTø at det er riktig at studentene får si sin mening.

- Stortinget har sagt at det skal legges stor vekt på hva studentene mener om denne saken. Sjansene for å få gjennomslag for en egen samskipnad er derfor bedre jo større oppslutningen og engasjement det er fra studentene på valgdagen, sier Nilsen.

HiTø splittet

Studentstyret ved HiTø er splittet i synet på hvilken løsning som er best i velferdssaken.

Det er spesielt lærerstudentene som er negative til en innmeldelse i SiTø. Lærerstudentene er den gruppen med best organisert studentvelferd fra før blant høyskolestudentene, og har bortimot full dekning på boliger til studentene sine.

- Det er et problem at studentvelferden på HiTø tradisjonelt er skjevt fordelt. Hovedproblemet er boligstiftelsene til lærerstudentene og helsefagstudentene. Disse stiftelsene er selvstendige organisasjoner og rettssubjekt, men begge har nedfelt i vedtektene at de kan overlate boligene eller driften til en samskipnad. Uansett hvilken velferdsgenerering vi velger vil det måtte bli en utjevning av forskjellene mellom fagene ved HiTø, sier studentstyreleder Fred Emil Nilsen. Han presiserer at selv om det er forskjellige meninger om hvilken løsning høyskolen bør velge, er avstemningen bindende for studentstyret.

Tilpasset Høgskolen

Det er enhetstanken som gjør seg gjeldende når studentstyrelederen skal forklare hvorfor tanken om en egen samskipnad har kommet opp på HiTø.

- En slik samskipnad vil forholde seg kun til studentene ved høyskolen, og vil derfor best kjenne velferdsbehovene til høyskolestudentene. En vil også bare ha en institusjon å forholde seg til. Dette vil lette spillet mellom den eventuelle Høyskolesamskipnaden i Tromsø (HSiTø) og Høgskolen, sier Nilsen.

Det hersker en del skepsis i høyskolemiljøet om hvilke rettigheter de vil få ved et eventuelt SiTø medlemskap. Det viktigste ankepunktet synes å være høyskolestudentenes tallmessige underlegenhet. Spørsmålet er rett og slett om Høgskolen vil få nok å si i SiTø's styre når velferdsgodene skal fordeles.

- Vi hadde et veldig fruktbart velferdseminar forrige helg hvor det var deltakere fra alle leire i studentdemokratiet i Tromsø. Ut fra dette seminaret og de samtaler vi har hatt med SiTø virker det som at SiTø's styre er velvillig innstilt på å tilpasse organisasjonen til også å gjelde høyskolestudentene, sier en optimistisk Nilsen.

SiTø kompetanse

SiTø har som eneste samskipnad i Tromsø et omfattende velferdstilbud og lang erfaring med å organisere studentvelferd.

- En tungtveiende grunn for at HiTø's studenter skal være medlemmer i SiTø er organisasjonens 25 års lange kompetanse som samskipnad. En felles samskipnad for alle studentene i Tromsø vil også ha en langt større tyngde som pressorgan enn eventuelt HSiTø, sier Nilsen. Styreleder i SiTø Lena Skau ser på samtalenene med høyskolestudentene som fruktbare.

- Velferdsordningene for studentene i Tromsø er i utgangspunktet knappe. Vi er derfor positive til en felles samskipnad. Vi må uansett ha et tett samarbeid med en eventuelt ny samskipnad i Tromsø. En må huske på at universitetsstudentene og høyskolestudentene kjemper om de samme godene. Med en sterkere samskipnad kan vi derfor få større gjennomslagskraft og legge større press på myndighetene for å få gjennomslag for bedre studentvelferd, sier Skau.

Hva med UiTø

- På kort sikt vil universitetsstudentene merke det på sine velferdsgoder hvis SiTø får en ny studentgruppe å forholde seg til, sier Skau.

Utsiktene til Høgskolens innmarsj i SiTø har ikke vært ute til høring blant studentene på Universitetet og selv om Studentstyret ved Universitetet (Sst) har vært representert i samtalenene med HiTø og SiTø, er det ikke kjent hvordan Sst stiller seg til planene.

Leder Fred Emil Nilsen i Studentstyret ved Høgskolen sier at studentenes mening veier tungt i spørsmålet om Høgskolen skal satse på en egen studentsamskipnad.

Foto: Henning Jensen

- Har du noengang fått et lærerrikt slips

Det koster ingenting å spesialbestille bøker.

Vi skaffer deg en emneoversikt.

Vi har 30.000 registrerte bøker/varer i vår datamaskin.

Utsolgte bøker kan vi søke etter hos 130 andre Libris-bokhandlere.

Libris-kjeden gir ut eget bokmagasin som er gratis. Du kan låne bøker hos Libris*Biblotek

Vi er "On line" med norske forlag.

Alle pensumbøkene til Helsefaghøgskolen og de andre Høgskolene.

Centrum * Libris

Bok og Papirhandelen i Sjøgat

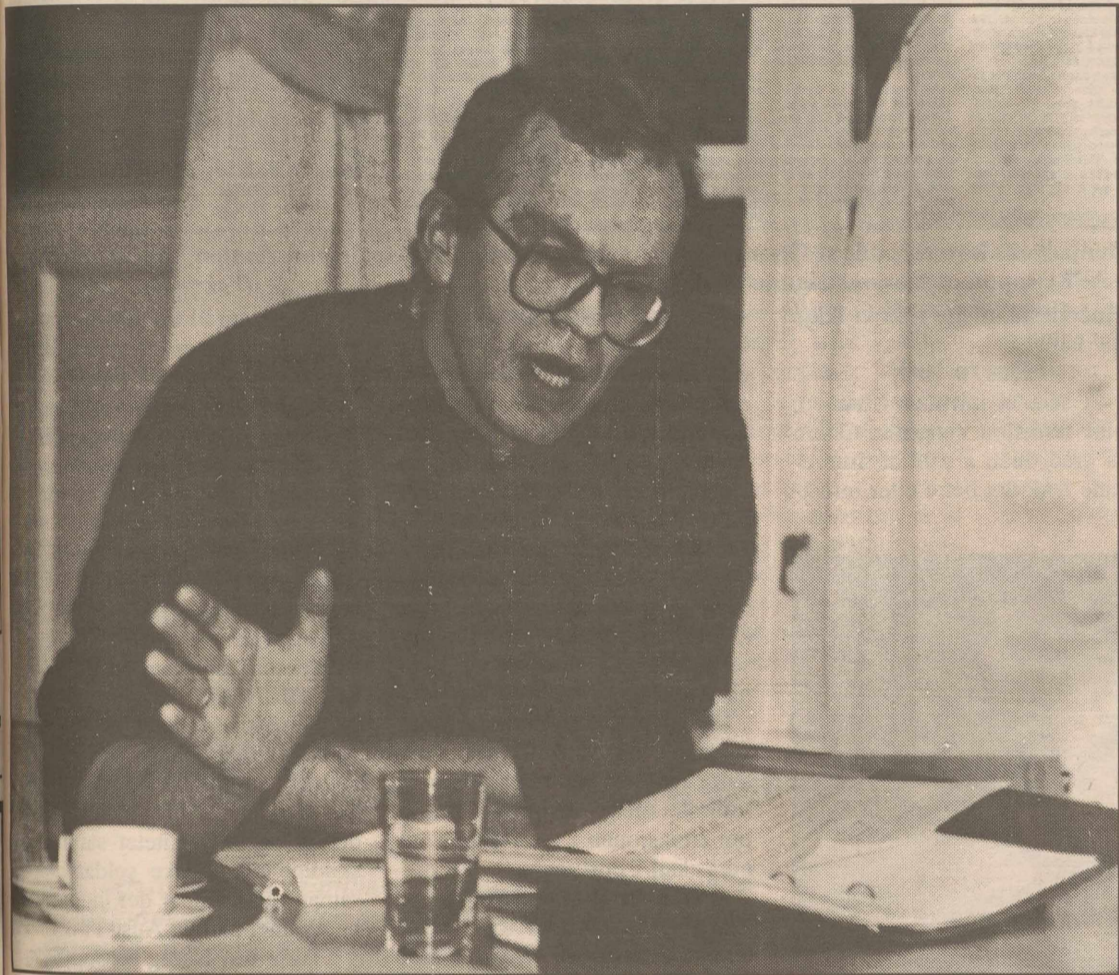
OBS!

Telefonnr.: 77 68 35 40
Telefaxnr.: 77 68 53 01

Ungdomskort:

-Katastrofe for Tromsbuss

Det vil være en katastrofe for Tromsbuss hvis et 24 timers ungdomskort blir innført i Tromsø, advarer direktør Kjell Moe i Tromsbuss på et folkemøte angående prisnivået på busstjenestene i Tromsø.

Å innføre et ungdomskort, ville være en katastrofe for Tromsbuss, sier Kjell Moe i Tromsbuss.

Foto: Georg Lundesgaard

Tradisjon for utelukking av offentligheten

Universitetsstyret ved Universitetet i Tromsø har vært lukket for studenter og presse siden midt på sytti-tallet. Universitetsdirektør Harald Overvaag, begrunner dette med at det i enkelte saker, før en lukket møtene, var så stort fremmøte av studenter og presse at universitetsstyret ikke fungerte som det skulle.

U Henning Jensen

Overvaag har tidligere sagt at han ikke kan se noen grunn for å åpne møtene i dag. Han var ikke tilgjengelig for kommentar. Universitetsstyret bestemmer selv hvorvidt møtene deres skal være åpne eller ikke. Dette reguleres av universitetsloven som gir universitetsstyret anledning til å lukke og åpne møter som de vil.

Offentlig åpenhet

I en tid hvor de fleste offentlige organer er åpne for allmennheten og formannskapene åpnes kommune etter kommune, kan man stille spørsmålsteget ved om det er riktig at universitetsstyret blir stengt. Dette organer fører debatter som kan ha stor betydning for studentene, og det

er derfor interessant både for studentene og studentmediene å ha innblikk i debatten som føres her.

Studentrepresentant Kjetil Kvalsvik i universitetsstyret sier at han prinsipielt er for åpenhet i alle offentlige organer. Han vil likevel ikke umiddelbart love at han skal jobbe for åpning av universitetsstyret.

- Rent praktisk er det ikke sikkert at åpne møter er det beste. Universitetsstyret fungerer som et kollegialt og politisk uavhengig organ, og åpne møter kan både dempe debatten og legge uheldige bindinger på representantene, sier Kvalsvik.

Vil se på saken

Kvalsvik sier at dette er en ny problemstilling for studentrepresentantene i universitetsstyret og at dette må diskuteres nærmere

før de eventuelt fremmer et forslag om åpning av styret.

- Dette vil vi diskutere nærmere med studentstyret og ta opp med universitetsstyret under eventuelt på dagsorden neste møte andre mars, sier Kvalsvik.

Politisk sekretær Lisa Amundsen, i studentstyret presiserer at de er mot enhver lukking av offentlige organer, men ser også poengene til Kvalsvik. Hun sier at studentstyret vil se på sakens prinsipielle sider og vurdere om de vil jobbe for at studenter og studentmedier skal få tilgang til møtene til universitetsstyret.

Kjetil Kvalsvik lover å ta opp om det er riktig å stenge møtene til studentstyret.

Arkivfoto

U Per Steinar Moen

Onsdag 9. februar holdt Tromsø Venstre et åpent møte om bussprisene på Folkets Hus. Bakgrunnen for dette møtet har vært flere debatter både på kommunalt- eller fylkesnivå, hvor blant annet Venstre har foreslått å innføre et såkalt ungdomskort eller studentkort etter en lignende modell i Kristiansand i Vest-Agder.

-Forsøkene i Kristiansand har vært ubetinget positive, sier lederen i Tromsø Venstre Eigil Thorsen til Utopia.

I Kristiansand har både kommunen, fylket og Samferdselsdepartementet vært involvert i prosjektet, og innføringa av et 24 timers meget billig ungdomskort har vært hovedpunktet i dette opplegget. Med ungdomskortet kan ungdom mellom 16 og 20 år kjøre når og hvor de vil for en fast avgift i måneden. Innføringa av et slikt kort har ført til en voldsom økning av ungdomspassasjerer. Fra 1. januar i år har Kristiansand også innført et studentkort, som gir samme rabattmuligheter for studenter.

Katastrofe

Likevel hevder direktør Kjell Moe at innføringa av et slikt kort i Tromsø ville være en økonomisk katastrofe for selskapet Tromsbuss, som driver alle bussene her i Tromsø. Han legger fram et hypotetisk budsjett:

- I dag betaler 3.000 studenter 680 kroner i snitt for et månedskort. Hvis vi reduserer prisen på et månedskort ned til 430 kroner, vil det føre til et inntektstap over et skoleår på hele 7,5 millioner. I tillegg må vi regne med å øke kapasiteten med 4 nye vogner på grunn av økt trafikk, slik at det samlede tapet

vil komme på omkring 10 millioner kroner, forteller Kjell Mo. Slike sjanser vil ikke vi ta, kunn gjør han videre.

Tromsø sponser distriktene

Det er de ulønnsomme distriktene til Tromsbuss som får mesteparten av tilskuddene fra staten. Mens det i 1989 ble gitt over 12 millioner kroner til distriktene, fikk byrutene snau 5 millioner. Tilskuddet til byrutene tilsvarer kun 11,5% av billettinntektene, noe som er et uvanlig lavt beløp i forhold til andre norske byer. Tilsvarende beløp i andre byer er som regel over det dobbelte, og dette forklarer hvorfor i stor grad hvorfor bussprisene i Tromsø ligger på et urimelig nivå

-Politikerne har skylda

Både direktør Kjell Moe og lederen i Tromsø Venstre Eigil Thorsen er begge enige i at ansvaret for disse unaturlige prisene ikke ligger hos Tromsbuss.

-Tromsbuss trenger økonomiske garantier før de kan senke bussprisene, sier de begge til Utopia. Ansvaret for at Tromsbuss får de nødvendige tilskudd og garantier ligger spesielt hos fylkespolitikkerne i Troms. Derfor er det merkelig at ingen av medlemmene i samferdselsutvalget i fylket som behandler saken, ikke ville møte opp til debatt.

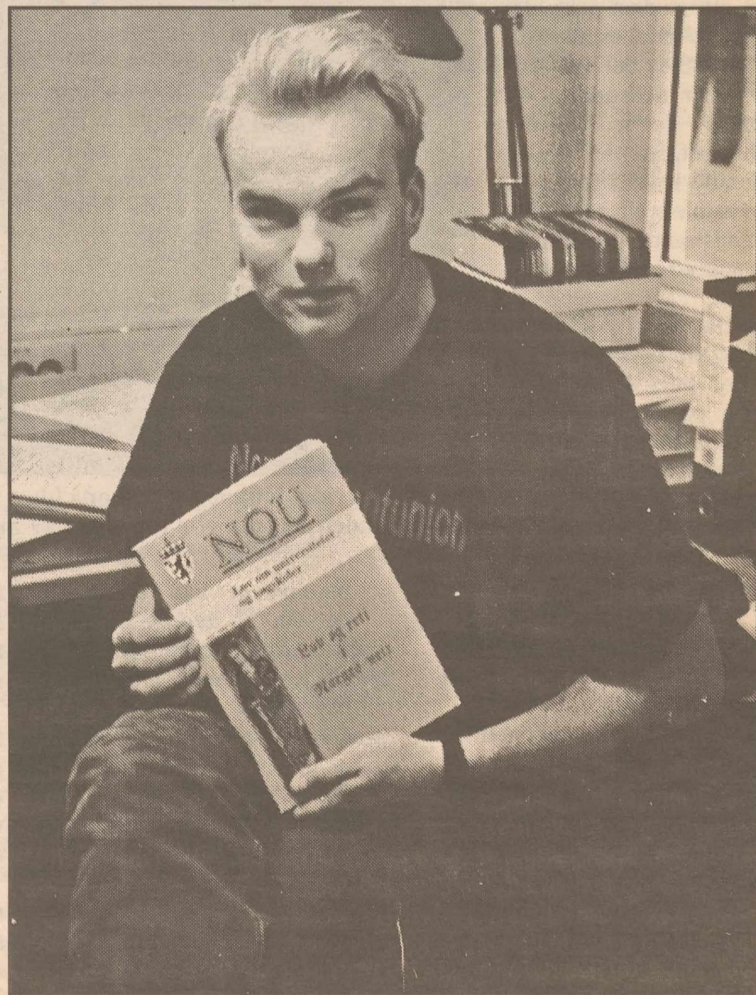
-Vi må ikke utrede oss i hjel. Vi trenger ikke flere utredningskomiteer, advarer Thorsen.

Bruker selv buss

-Benytter du deg av Tromsbuss sine tilbud, Kjell Moe?

-Ja, jeg bruker faktisk bussen til og fra jobb, og det blir hele fire turer tilsammen, smiler Kjell Moe.

Men han slipper å betale 15 kroner per tur!

Austtimorske studentar i fare

Aust-Timor hadde vore kolonisert av portugisere fram til 1975 da dei erklærte seg sjølvstendige og frie. Fridomen varte i ei einaste uke. Det sjølvstendige landet blei innvadert av indonesiske styrkar som no «eig» landet. Motstanden frå Aust-timoreserane er framleis sterk. Trass i brutale overgrep, tortur og massebord kjempar studentane og folket for å få landet sitt tilbake. Akkurat no sit tjueni studentar i eksil i Portugal og ventar på å få fridomen og landet sitt attende.

U Solveig M.L Kavli

Sida Indonesia okkuperte landet i 1975 har minst 200.000 aust-timore-sarar mista livet. FN fordømte invasjonen. Samtlige land bortsett, frå Australia, var samde i FN's fordømming. Australia er framleis svært interessert i å få del av olje som er funne utanfor kysten på Aust-Timor og ser derfor på landet som ein integrert del av Indonesia.

Einskilde av dei europeiske landa (ikkje Norden!) har stansa bistand og handel med Indonesia etter blodbadet i 1991 der 183 demonstrantar blei drept, men ingen av landa gjer noko aktivt for å frigjere landet frå dei indonesiske troppane.

I 1976 erklærte Indonesia at Aust-Timor no er innlemma i Indonesia, det blir ikkje lengre undervist i timoresisk språk på skulen, folk på øya bur på område som er kontrollert av militære styrkar frå Indonesia.

Det blir ført gerilja krig mot dei indonesiske troppane og folk kjempar mot å bli ein del av Indonesia.

I 1991 gjekk tretusen demonstrantar og studentar til ei grav for å minnast ein student som blei drept av indonesiske soldatar, 183 av dei blei skoten, eller nedstucken og drept av det indonesiske militæret, åtti blei såra og to hundre kasta i fengsel.

Framleis sit mange av demonstrantane i fengsel der nokre har fått opptil ti år.

Millitæret har ein todelt funksjon.

For herr Paton som jobbar på den indonesiske ambassaden er det inga store problem på Aust-Timor.

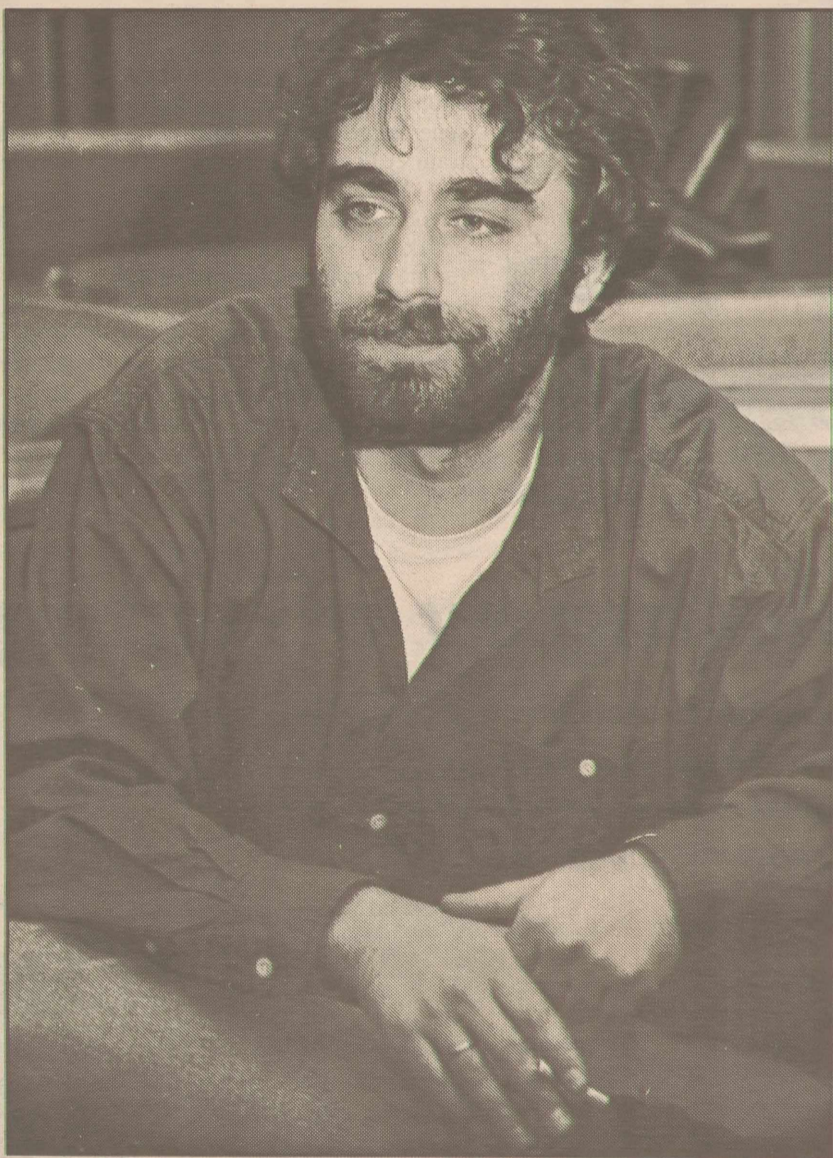
-Vi undertrykkar ingen. Om Aust-Timor ikkje vil vere ein del av oss så er det greitt. Det er ikkje vårt problem. Vi tok med Aust-Timor fordi BaliBlod deklarasjonen ville inn i Indonesia.

(Baliblod deklarasjonen var eitt møte der indonesiske styrkar samla nokre tusen i ei lagerbygning og sa at desse no var Aust-Timors rådgjevande forsamling som herved hadde meld landet inn i Indonesia i 1976.)

Når vi spør han om korfor det da ikkje er lov å snakke timoresisk seier han at ;

-Alle som bur i Indonesia MÅ lære seg indonesisk ellers blir det jo bare tull. Dessutan har dei militære styrkane på Aust-Timor ein todelt funksjon. Dei hjelper til å bygge opp Aust-Timor som land og ser til at et er ro og orden, seier han.

-Vi støtter opp om samfunnet ved at vi har fått i gong skular og sjukehus. Det foregår ei gradvis demilitarisering av Aust-Timor, men det er jo framleis nokre få som prøver å jobbe for å få eitt eige Aust-Timor, fortsett han.

Yannis Tavidis jobbar for å skape blest rundt situasjonen til austtimorske studentar som blir forfølgde av militære styrkar frå Indonesia.

Foto: An-Magritt Gjertsen

Dessutan ser han på Indonesia som eitt demokratisk styresett, trass i at det er den same presidenten general Suharto som har hatt makta dei siste tretti år etter eitt «vellykka» kupp der kommunisme blei forbode.

Dei tre største partia blir kontrollert av den same presidenten og regjeringa hans, som for det meste er samansatt av andre offiserar.

Ifølge herr Paton vil majoriteten på Aust-Timor vere ein del

APEC-toppmøtet i Indonesia:

Timor-demonstrasjon pinlig for vertskapet

Øst-Timor-demonstrasjon kan ta glansen av APEC-toppmøtet for vertslandet Indonesia.

Aftenpostens korrespondent GUNNER FILSETH

Beting.

Indonesias hjp om å kunna sole seg i glansen av Stillhavens toppmøte fikk et grunnkudd under den forberedende ministerkonferansen i går: 20 studentar klarte å «stjale atmosfæren» ved å ta over gjerdet til USA-ambassaden.

Siden har de holdt det pående inne på ambassadeområdet med en demonstrasjon mot Indonesias id de gamle samsesjon av den tidligere portugisiske kolonien Øst-Timor. Demonstantene er åpenbart innstilt på å tilbringe natten der.

Amerikanske diplomater

Warren Christopher, som er i Jakarta i forbindelse med APEC-toppmøtet, gjorde det i går åpent klart at de ikke vil bli kastet ut.

Under toppmøtet?

Det er dermed mulig at demonstrasjonen vil fortsette også mens staks- og regjeringsgjester fra 18 land møtes i morgon og tirsdag. Dette blir i all fall en strek i regjering for president Suharto som vert APEC-møtet er den viktigste utenrikspolitiske begivenheten i Indonesia på dager, og kanskje største mann har håpet det ville gi en solid presisjonsvinn.

Aksjonen kom på tre-dagen for blodbadet i Øst-Timors hovedstad Dili, der indonesiske soldater møtet med en mengde ubevapnede demonstranter. Demonstrantene har erklært at de ikke vil forlate USA-ambassaden før tre krav deres er innfridd.

man, skal holdes, og deretter få dette i forbindelse med selvbestemmelse for Øst-Timor. Demonstantene har videre bedt president Clinton og Christopher om å intervensere på vegne av folket på Øst-Timor under APEC-konferansen.

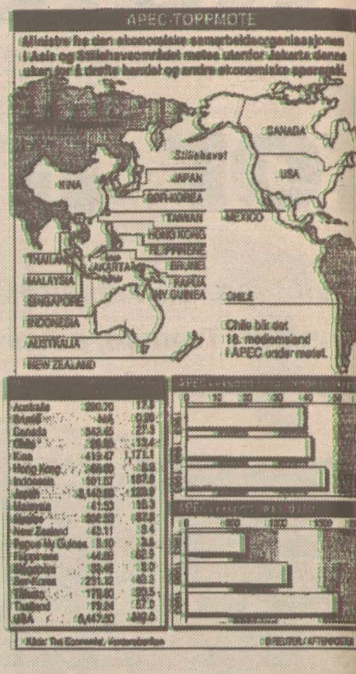
Det var nære på et diplomatisk intervensjon da indonesisk opposisjonelt frangt seg inn på ambassadeområdet og ville arrestere demonstrantene. For de kom så langt, grep en amerikansk diplomat inn med krav om at politiet skulle fjerne ambassaden. Dette ble også gjort.

Amerikanerne fikk senere en garanti fra regjeringen om at demonstrantene ikke skal lide noen sværhet hvis de forlater ambassaden. Sin største garanti ble gitt da østtimorese for to år siden gjennomførte en langvarig demonstrasjon inne på Sveriges og Finlands ambassader. De ble ikke sett under tilfelle strengt.

men verdshandelen. De 18 landene i Stillhaveregionen ga i går ingen samlet anbefaling om når en frihandelsavtale innen verdens mest vekstkræftige region bør være stabilt.

To av APECs viktigste organisering har imidlertid gitt sine anbefalinger i dette svært viktige spørsmålet. Det ene domkoll at Tiltaksdelasjonen etter gradvis medbygging av tollstatens har vært trekket et skille mellom land på forskjellige utviklingsstadium. Industrieland som USA, Japan og Australia bør ha fjernet handelshindere innen år 2010. Land i en mellomstilling som Singapore og Sør-Korea, bør gjøre det samme innen år 2015, og utviklingsland som Thailand og Indonesia bør øke betingelse for å sette det endelige punktet innen år 2020.

Det viktigste konkrete resultatet under forberedelse til toppmøtet er ministerkonferansens anbefaling av

Aftenpostens korrespondent Gunner Filseth, skriver at Øst-Timor-demonstrasjon kan ta glansen av APEC-toppmøtet for vertslandet Indonesia

Berre tull

-Å seie at militæret har ein sosial funksjon stemmer til ein viss grad, men å seie at timoresarane fekk det betre etter innva-

styrer nitti prosent av all handelen på øya i tillegg til at dei har fullstendig kontroll over ressursane. Kun ti prosent av aust-timore-sarane vil inn i Indonesia. Resten av folket vil ha eitt fritt sjølvstendig Aust-Timor, fortel han.

-Det er framleis menneske som blir banka opp av dei militære og som «forsvinn». I løpet av februar har fem aust-timore-sarar blitt drept opplyser Yannis Tavidis.

Dei tjueni studentane som storma USAs ambassade i Jakarta i november i fjor for å få samtale med president Clinton om situasjonen i Aust-Timor sit no i eksil i Portugal.

FN oppfordrar regjeringer om å dra til Aust-Timor for å kartlegge situasjonen slik han er i dag og kan hende drar ein norsk delegasjon dit for å finne ut kor stoda står no.

Nokre av desse vil kome til Noreg i april på ein solidaritetskonferanse som SAIH arrangerer då.

Myndighetane i Indonesia hevdar at det som pågår er ein etnisk konflikt der nokre gerilja soldatar og andre radikale kjempar og trur på eitt eige land. Yannis Tavidis brenn sterkt for denne saka, han held fram med å seie at motstandsstrukturen er svært effektiv idag, særlig etter sterkare fokus på saka i internasjonale media.

Styrka tru på sjølvstyre

I dag vil dei fleste ha eitt fritt og eige Aust-Timor. Tidligere var

det toppen to til tre demonstrasj

nar kvart år, men no klarer ikkje

lengre makteliten å halde stand

mot demonstrantane si auka sjølv

kjensle. No er det demonstrasj

nar kvar uke og det er særlig gru

pa atten til tjuenefem år som man

festerer si intense motstand m

ein ytterligere integrasjon til In

donesia, dei vil ha fridom no ill

snakke sitt eige språk og bygg

eitt sjølvstendig land. Særlig

byane står motstandsrørsla stei

FRETILIN, eitt tidligere uavhe

gigheitsparti fungerer no som e

paraplyorganisasjon. Dei har e

nettverk som inkludere den kat

ske kyrkja, geriljasoldatane, st

dentar og universitetet samt et

skildige indonesiske soldatar so

saman motkjempar det indones

ke regimet på øya Aust-Timor.

Trass i at Noreg er oppford

om å dra til Dili (hovudstaden

Aust-Timor) å undersøke situas

nen vel regjeringa å spille ei pi

siv rolle.

-Vi i SAIH jobbar no for å

stortinget til og reise ut med e

delegasjon, men det må leggit

ytterligere press også på våre m

digheitar for å få dei til å reage

Vi vil framover jobbe for å gjf

folk oppmerksomme på kva st

skjer i Aust-Timor og få fram

lyset den katolske biskopen i

dette landet som no er nomin

til fredsprisvinnar og planlegg

aksjon utanfor Indonesias amb

sade i april, avsluttar Yannis

Tavidis.

-La oss håpe biskopen vil

Nobels noble fredspris, og at N

reg tør å seie i frå om overgre

som framleis pågår.

Nokre fakta om Aust-timor

Aust-Timor er den sørligaste og største av dei små Sunda-øyene utanfor Indonesia.

Portugiserane koloniserte øya frå 1586 fram til 1975 da Aust-Timor erklærte seg sjølvstendig.

Etter ei uke gjekk dei indonesiske troppane til invasjon og i 1976 erklærte Indonesia Aust-Timor som ein del av dei-ira temitorium og har no militær kontroll over området.

22. Desember same år krev FN's sikringsråd indonesisk til

baketrekning frå Aust-Timor.

I -85 gjev Amnesty internasjonalt ein spesiell rapport der dei hevdar at rundt 200.000 timoresarar har døydd som konsekvens av Indonesias invasjon og av sult.

Idag vil FN framleis utsette ket i Aust-Timor skal få sin fjerde plass i historia til å utføre avgjersle om sjølvstendige.

Den aust-timoresiske befolkninga vil at dette skal skje gjennom ei fri, demokratisk folkeavstemning.

Viva Zapata

Det å være en engasjert student i Mexico er litt anderledes enn det å være det i Norge. Vi har snakket med Marta Duran de Huerta om hennes engasjement for Chiapas indianerne og Zapatist opprøret i Mexico.

U Thomas Harris

Beveger meg til UB-kantina, jeg er på vei til et intervju med Marta de Huerta. Universitetslærer i gammel historie, hovedfagstudent i sosiologi, journalist i Mexicos største avis, en av lederne i studentorganisasjonen «Caravana universitaria» og forfatter av en bok om opprørslederen Marcos. Jeg føler med veldig liten, amatørmessig og inkompetent. Har forventninger om en slags tre og en halv meter høy kvinnelig Che Guevara. Den lille solbrune kvinnen, med det levende ansiktet, passer mye bedre, enn mine forventninger, om en engasjert student fra Mexico. Intervjuet går på høyhastighets turspanisk, og tolken har hendene, for ikke å si munnen, fulle med å holde følge.

Hjelp

-Jeg har blitt innvitert hit av Latin-Amerika gruppen for å fortelle om situasjonen i Chiapas. Det har blitt satt i gang en Chiapas-aksjon som har som formål å samle inn penger til brønnboring, forteller hun. -Det er mange problemer forbundet med prosjektet, for det er jo som alle vet krig, vi i «Caravana Universitaria» har påbegynt arbeidet og kontaktet tekniske eksperter. Det er en ring av

meksikansk militære rundt området, og en såkalt uoffisiell untakstilstand, og vi blir fysisk stoppet fra å bevege oss inn i provinsen, kombinert med at folk er redd for livet sitt. Men prosjektet er svært viktig, en av forutsetningene for en bedring av forholdene i de fattige provinserne, er tilgangen på rent drikkevann. Hun forteller videre at selv om forholdene er vanskelige nå, så forandrer ting seg svært fort i Mexico, alt etter presidentens humør.

«Jeg er Marco»

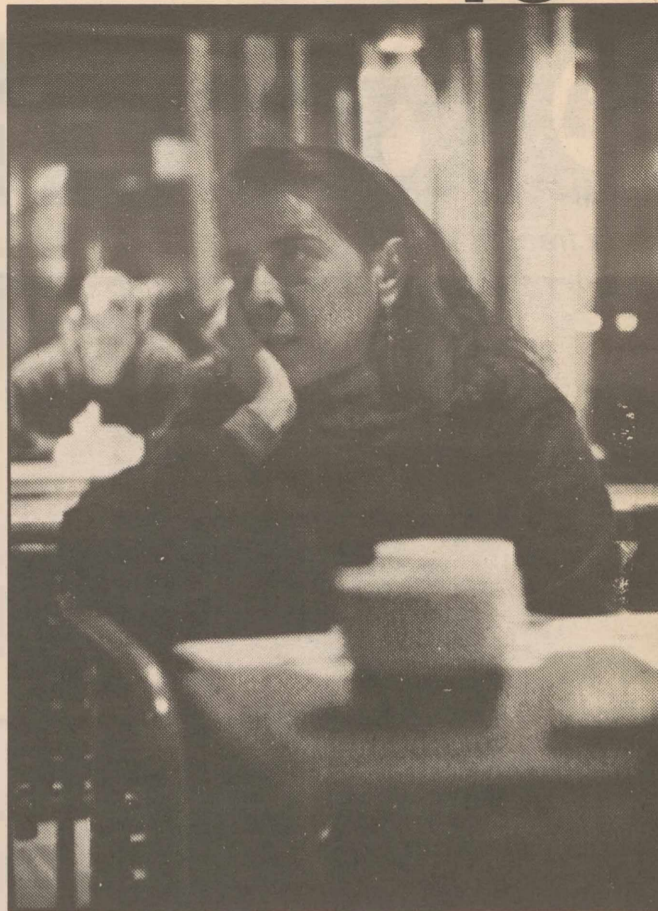
Marta de Huerta forteller om hvordan det er å være studentaksjonist i Mexico. -Det er store problemer med å skaffe medisiner, mat og transport til disse. Alt tar tid, og vi er tross alt bare studenter. Zapatistene har stor støtte blandt studentene. Vi har ingen tillatelser, men arrangerer demonstrasjoner og aksjoner. Samtidig som vi blir plaget av politiet og det militære, hittil har de ikke gått til direkte angrep på oss, men det er bare et tidsspørsmål før ting utarter seg.

Jeg spør henne om hvordan det er å være ansatt ved et statlig universitet, samtidig som hun protesterer mot den samme staten. -Selv om zapatist-saken har stor støtte blandt studentene, gjelder ikke det samme hos kollegiet. Det er vanskelig å

være i en slik dobbeltrolle, men hittil har ingen blitt sparket. Hun fortsetter. -Folket er delt i sin mening om Chiapas konflikten. Bønder, indianere og venstresiden er hovedstøtten, mens landeiere og overklassen føler sine egne posisjoner truet av opprøret. Samtidig er det en hel del manipulering av media, feilinformasjon og sensur. Etter at arrestordren mot subcommandante Marcos ble utstedt var det en demonstrasjon i Mexico City med 100,000 deltakere hvor alle ropte: «Jeg er Marco». Vi arbeider med å få inn informasjon i avisene, dette er svært vanskelig grunnet den sterke mediesensuren. Situasjonen er faktisk slik at mennesker utenfor Mexico er mye bedre informert om tilstanden i landet enn landets egne beboere.

Prognose

Jeg spør henne om hva hun tror kommer til å skje, ikke hva hun håper-ellersom det er nokså innlysende. Hvorpå hun slår

Marta Duran de Huerta, en ganske uvanlig engasjert student

Foto: Åsgeir Johansen

ut med hendene og bryter ut: «Jeg vet intet». Hun har lært seg litt svensk, for fremtiden, som hun sier. -Det er helt umulig å si hva som kommer til å hende. Presidenten skifter mening opptil flere ganger om dagen. Vi har ingen tiltro til regjeringen. Men sånn er Mexico, det er et sprøtt land. Hvis Kafka hadde vært meksikansk ville han ha skrevet om hverdagslige hendelser. Sånn tar intervjuet slutt med en engasjert student i et sprøtt land.

Tierra y Libertad

«Jord og frihet» var Emiliano Zapatas valgspørsmål under revolusjonsårene i Mexico mellom 1910 og 1920. 75 år etter hans død kommer folk som kaller seg zapatister ut av jungelen og okkuperer byer, kidnapper regjeringspersonell og kommer i direkte skuddveksling med regjeringsoldater. Også deres slagord er «Tierra y Libertad»

U Stein Ivar Mona.

Tilgang til egen jord har vært, og er et spørsmål om å være eller ikke være for Mexicos urbefolkning. Tradisjonelt sett har folk levd i bondekollektiv, de såkalte ejidos. Mot slutten av forrige århundre var Mexico vitne til en massiv industrialisering under president Diaz og hans teknokrater. På landsbygda gjorde dette seg utslag i at godsherrer tiltvang seg jord for å drive et mer effektivt, kapitalbasert jordbruk.

Utover 60- og 70-tallet ble Mexico nok en gang forsøkt industrialisert med stormskritt, denne gang ved hjelp av olje, noe som blant annet Chiapas-provinsen var rik på. Etter en rask vekst sprakk oljeboomen og Mexico opparbeidet seg en formidabel utenlandsgjeld. Dette gikk igjen utover lokalbefolkningen i de industrialiserte områdene, og misnøyen har gjentatte ganger kommet opp til overflaten, men ikke så sterkt og klart som i fjor vinter.

Zapata rir igjen?

1. januar 1994 bråvåknet Mexico opp til nyheten om at en datil ukjent gerilja under navnet EZLN (Zapatista National Liberation Army), under ledelse av en viss subcommandante Marcos, hadde tatt kontroll over flere by-

er i delstaten Chiapas, helt sør i Mexico på grensen til Honduras. Valget av dato for opprøret var antageligvis ikke tilfeldig valgt.

1. januar trådte frihandelsavtalen NAFTA (North American Free Trade Agreement) mellom Mexico, USA og Canada i kraft. Landsbygdbefolkningen i Mexico frykter at denne avtalen vil kreve et høyeffektivt jordbruk som vil gå ut over de mexikanske bønder generelt og den indianske befolkning spesielt. Selv om opprøret kom uventet, var det tydelig at aksjonen var godt planlagt. Geriljaen besto mest av indianske grupperinger som krevde at den føderale regjering måtte sette igang store økonomiske og sosiale tiltak i regionen. Regjeringen hevdet at opprørerne var voldelige, tungt bevæpnede, profesjonelle og veltrente geriljakrigere. Observatører beskrev de samme opprørerne som sparsomt bevæpnet med noen få rifler, gamle pistoler og macheter. Det kom til kamper hvor regjeringen bombet landsbyer de mente opprørerne kunne holde til. Denne krigføringen mot sine egne var en tung belastning for regjeringen, både politisk og ikke minst økonomisk. Dette kunne videre få alvorlige konsekvenser for landets fremtid om det spredte seg til andre regioner.

Det viste seg at opprøret fikk bred støtte fra befolkningen i andre delstater. Det ble etter hvert

klart at de lokale spørsmål i denne konflikten fikk en mer generell, nasjonal karakter. På grunnlag av dette erklærte president Gortari en ensidig våpenhvile og godtok EZLNs forslag om forhandlinger. Zapatistaene valgte Chiapas biskop Samuel Ruiz som sin talsmann og megler ovenfor myndighetene, en mann som tidligere hadde kritisert de svært dårlige forholdene i delstaten.

Etter fem dager med forhandlinger kom man frem til en avtale som besto av en rekke spørsmål som regjeringen skulle forplikte seg til å følge opp. De viktigste

spørsmålene gjaldt helsetjeneste, utdanning, boforhold og respekt for mexikanske indianernes kultur og rettigheter. Det meste skulle tas opp ved senere diskusjoner. Alt så ganske lovende ut.

Fint lite har skjedd til nå. Regjeringen beskyldes for å ha trent erindianerledere ved at flere indianerledere har «forsvunnet» i løpet av tiden som er gått siden opprøret startet. De siste dagene har Zapatistaene igjen grepet til våpnene etter at regjeringen har igangsatt en militær styrkeoppbygging.

Storsamfunnets reaksjon

Etter at opprøret ble kjent, raste kursene på mexicanske aksjer nedover. USA gikk inn med

store lånegarantier for å stabilisere økonomien. Uten det kunne NAFTA blitt gravlagt før fødselen.

Det er ikke alle som synes at Mexicos urbefolkning bør få det stort bedre. Blant disse står Pave Johannes Paul II. og Vatikanet. Det har oppfordret biskop Samuel Ruiz til å gå av. Godseiere og kvegoppdrettere anklaget Ruiz for å støtte opprøret, krevde at det måtte slås ned med makt og at Ruiz måtte straffes. Han har aldri støttet væpnet opprør, men har hatt stor sympati for de fattige indianernes krav om større rettferdighet og har viet sitt liv til arbeid for urbefolkningen i Chiapas. Paven og Vatikanet tok straks makten og undertrykker partiet.

Studentenes Sosialtjeneste

Du kan ta kontakt med Studentenes Sosialtjeneste ved ulike sosiale og personlige problemer, for eksempel dårlig økonomi, samlivs-/familieproblemer, ensomhet, tvil om studievalg, eksamensangst...

Av og til kan det være vanskelig å ha klart for seg hva problemene egentlig består i. Konsulentene har taushetsplikt. TA GJERNE KONTAKT, JO FØR JO HELLER.

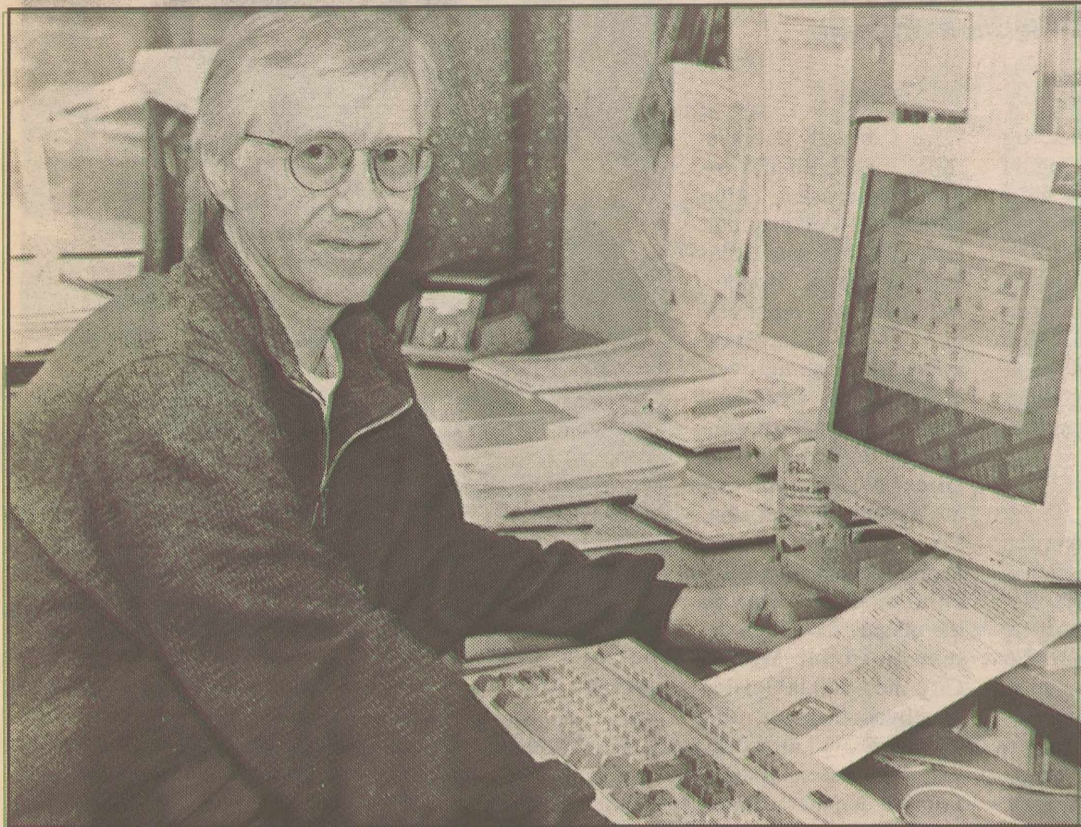
Kontoret er i kjelleretasjen på Universitetsbiblioteket, med inngang fra nord (på yttersiden av bygget). Ta kontakt for avtale. Treffetid kl. 10 - 14 hver dag. Klokken 13 - 14 har kontoret "åpen konsultasjon" uten foregående timebestilling.

Telefon:	Ekspedisjon, Jill-I. Larsen	77 64 53 23
	Konsulent / avd.leder, Kaare Olsen	77 64 45 94
	Konsulent / psykolog, Dorrit Rosenkrantz	77 64 45 95
	Konsulent for utenlandske studenter,	
	Bente sundsvold	77 64 45 96

Husk å benytte deg av HELSEFONDET, som gir delvis dekning av utgifter til tannbehandling, briller, fysioterapi og andre helsemessige utgifter. Se regler på oppslagstavla. Søknadsskjema fås hos Studentsamskipnaden og Sosialtjenesten.

Psykolog: Henvend deg til Sosialtjenesten vedrørende informasjon om Muligheter for psykologisk behandling.

Datateknologi

Fjernundervisningskoordinator Jan Alexandersen ved UNIKOM håper han kan åpne et elektronisk klasserom i Forskningsparken i løpet av neste halvår.

Elektroniske klasserom hvor studenter i Oslo følger forelesninger som foregår i Tromsø kan bli en realitet. Ved UNIKOM jobbes det med å etablere fjernundervisning basert på datateknologi.

U Håvard Arntsen

-Dette vil kunne bli et verdifullt supplement i undervisningen. Det er det mest moderne innen fjernundervisning på denne kanten av landet, sier Gunnar Myklebost ved UNIKOM (Universitetets kompetansesenter for lærerutdanning, etter-

og videreutdanning og fjernundervisning). Men han understreker at ingenting er sikkert enda. Det er ikke lagt noen konkrete planer for når en etablering av et slikt tilbud kan være klar. Ved Universitetet i Oslo jobbes det med et prosjekt med «distribuert klasserom», som UiTø og UNIKOM jobber med å bli en del av. Universitetet i Bergen og et forskningssenter på Kjeller er allerede en del av opplegget. Tromsø står for tur og Trondheim er også på vei til å bli med.

-Dette er planer og tanker vi jobber med. Hva som blir realisert og hva som må tas med tiden er vi ikke sikre på, sier fjernundervisningskoordinator Jan Alexandersen ved UNIKOM.

Vår

Håpet er at man i løpet av våren / sommeren kan etablere et elektronisk klasserom i UNIKOM sine lokaler i Fors-

skal sikre undervisning

kningsparken. Via datateknologi vil studenter i Tromsø kunne følge forelesninger i Oslo eller Bergen, og vice versa.

-Det vil bli direkte kommunikasjon mellom de som sitter i Tromsø og de som sitter i Oslo. En ganske stor HP-server sikrer at man via store datamaskiner håndterer kommunikasjon mellom disse gruppene, forteller Alexandersen.

Verdifullt

-For smalere fag vil dette bli svært verdifullt. Det siste året har universitetene i Bergen og Oslo hatt et samarbeid om å gi undervisning i fransk språk og litteratur på denne måten. Og det har fungert ganske greit. Dette vil kunne bety at vi kan gi undervisning i fag vi ikke har her ved universitetet, sier han.

Myklebost framhever også at bruken av dette utstyret vil føre til at studenter i andre deler av landet vil få muligheten til å følge forelesninger som Tromsø har stor kompetanse på.

Kostnadsbesparende

Alexandersen nevner også at dette tilbudet vil kunne bli enormt kostnadsbesparende for universitetet. Blant annet vil en kunne ha kurs og konferanser via dette elektroniske klasserommet.

-Samtidig som en snakker sammen vil man kunne utveksle filer og tekst, dokumenter og bilder, samt bruke de samme programmene, gjennom noe vi kaller «delt arbeidsplate», forteller koordinatoren og legger til at mye av kommunikasjonen foregår over Uninet, et datanettverk alle universitetene er knyttet til.

-Utviklingen av dette tilbudet skjer i samarbeid med Universitetssenteret for in-

formasjonsteknologi i Oslo og Edb-sentralen her i Tromsø. Vi bruker det vi har av kompetanse og kunnskap her på universitetet og i Norge, sier han videre.

-Vi vil skape en infrastruktur som skal være fleksibel og som skal kunne gi tilpassede kurs innen kurs, konferanser og ikke minst undervisning, fortsetter Jan Alexandersen.

Bygningsmessige begrensninger

Det som foreløpig setter begrensninger på undervisningen er at det lokalet man har ikke er egnet til å gi mer enn 10-20 personer undervisning på en gang. Den elektroniske tavlen som skal brukes er på omlag 2 ganger 4 meter, og er utviklingen av lyd og billedkvalitet er ikke helt klar enda. Det vil bli mulighet til toveis kommunikasjon ved at hvert klasserom som er tilknyttet dette opplegget har kameraer stående i klasserommet.

-Et slikt fullt utrustet klasserom koster bortimot 7-800.000 kroner. Men det ser ut til at en dataleverandør er villig til å donere bort en datamaskin som styrer denne undervisningen, forteller Gunnar Myklebost. Jan Alexandersen forsikrer at det ikke følger med noen forpliktelser fra denne leverandøren.

UNIKOM har lagt ned en god del midler i dette prosjektet og kommer til å bruke mer. Myklebost håper på at de vil få mer økonomisk hjelp fra resten av universitetet.

-Dette er et tilbud alle kommer til å nyte godt av på sikt. Etterhvert vil behovet spre seg til alle institutter, spår Gunnar Myklebost.

-Dette er et opplegg som kan nedskaleres. Får vi ikke nok midler kan man bygge det ut trinn for trinn. Men vi må ikke velvilje fra ledelsen. Det eneste er at den teknologiske utviklingen går raskere enn det budsjettbehandlingen gjør, avslutter Jan Alexandersen.

Boligtvist fortsetter

Boligtvisten mellom Wenche Hagalia og gårdeier Jan Haukland fortsetter å gå sin gang. Hagalia har siden mai 1994 kjempet for å få tilbake forskuddsleie hun mener å ha krav på. Likevel er det usikkert om det i det hele tatt vil bli noen retts sak.

U Geir Kastmo
Per Steinar Moen

For øyeblikket blir det diskutert om Wenche Hagalia skal motta fri rettshjelp i saken mot Haukland. Hvis hun får innvilget fri rettshjelp, er det en relativt stor sjanse for at saken skal komme opp for domstolen.

-Siden tvisten kun dreier seg om 7.500 kroner, så er det usikkert om dommeren vil godkjenne søknaden om fri rettshjelp, forklarer Wenche Hagalias advokat Kurt Hammes til Utopia. Men skulle Hagalia få etterkommet kravet, så ønsker Hammes å prøve saken for rettsapparatet.

Han forklarer at tidligere saker han har hatt mot Jan Haukland har stoppet fordi Hauklands skriftlige kontrakter alltid har

stått sterkere enn muntlige avtaler. Men Hagalia-saken er i så måte spesiell.

Vitner

I motsetning til flere andre lignende saker Hammes har mot Haukland, så har Hagalia-saken vitner som kan bekrefte det Haukland skal ha sagt til henne.

-Denne saken har ikke bare kontrakter, men også vitner som gjør at saken står sterkere enn andre saker, sier Kurt Hammes.

-Slike saker er et spørsmål om troverdighet, forklarer Hammes. Og min troverdighet til Haukland er liten, skyter han inn.

-Jeg ser ingen grunn til å oppfatte ham som seriøs.

Det er ikke bare advokat Hammes som har mistet tilliten

til måten Haukland leier ut bopeler. Juss-hjelpa skal ha en 10-12 saker mot Haukland, mens Bolighjelpa nekter å videreføre Hauklands tilbud om utleie til nye studenter. Ingen av disse sakene har noen gang blitt prøvd for rettsapparatet, blant annet fordi det er en nærmest umulig oppgave å legge fram bevis i slike saker.

-100% seriøs

Haukland benekter på det sterkeste at han driver useriøs utleie.

-Jeg er en seriøs utleier. Med så mange leietakere som jeg har ønsker jeg ikke å være en negativ faktor på utleiemarkedet, sier Haukland.

Han forteller at med unntak til Hagalia-saken, så har han bare fornøyde leietakere. Han utelukker også at kontraktene hans er vage og kryptiske.

-Jeg benytter meg av standardkontrakter hvis juridiske formaliteter er på plass, sier Haukland. Derfor tror han at Hagalia

ikke vil vinne fram hvis saken ender opp for domstolen.

-Jeg er 100% seriøs, og derfor skal jeg slutte å leie ut hybler til studenter. De flytter ut så fort de finner noe som er et lite hakk bedre enn mine tilbud, hevder Haukland. Han hevder at han til og med har leieboere som har inngått treårs tidskontrakter med ham.

-Det er slike seriøse folk jeg ønsker å leie ut til. Derfor er ikke studenter aktuelle for meg. Dessuten tror jeg at advokat Hammes bevisst opptrer som provokatør for å få studenter til å gå til sak mot meg. Det er meg som person han vil ta.

Husleienemda

Studentene som føler at de blir utsatt for spekulative utleiere med lumske hensikter, vil sannsynlig få det lettere når husleienemda en gang i tiden blir gjeninnført i Tromsø.

-Etter det jeg forstår er det fortsatt flere skjær i sjøen før husleienemda kommer i virksomhet,

Dette har skjedd:

Student Wenche Hagalia inngikk februar 1994 en tidskontrakt med gårdeier Jan Haukland. I tillegg betalte hun en forskuddsleie på 7.500 kroner. Hybelen var under oppussing, men skulle klargjøres "i løpet av et par uker".

Etter 14 uker var Hagalia fremdeles uten dusj og WC, samt at varmtvannet hadde forsvunnet i løpet av perioden.

Wenche Hagalia bestemte seg i mai 1994 å flytte ut, og kontaktet Haukland. "Vi inngikk en muntlig avtale om jeg kunne flytte ut, og samtidig få utbetalt forskuddsleie på 7.500 kroner," sier Hagalia.

Haukland benekter at en slik muntlig avtale noen gang har funnet sted, og Hagalia har ennå ikke sett noe til pengene.

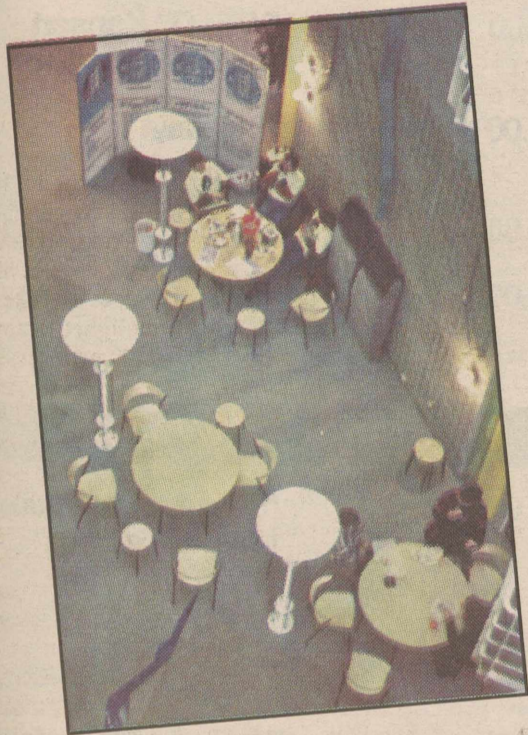
beretter advokat Kurt Hammes

Det er en både kostbar og langtrekkelig prosess å få en husleiesak inn for domstolen. Saksomkostningene til parter kommer opp i mellom 30.000 kroner; en tredobling beløpet det strides om i Hagalia-saken.

-Med husleienemda kan saken bli ordnet fort og bil forteller Hammes.

Med forankring i det maritime miljø

24.februar har Norges Fiskerihøyskole (NFH) offisiell åpning av sitt nye bygg. I den forbindelse bringer Utopia denne lille bildemontasjen, med litt uautorisert syensing om finere arkitektoniske poenger uten å ha peiling.

NFH's utforming og utsmykking er helt klart forankret i det maritime miljø, det kan enhver amatør se. Den første indikasjonen på dette er fuglefjellet man møter når man går inn hovedinngangen. Fuglefjellets praktiske betydning skal visstnok være «trapp», men bør behandles som «stup» eller i allefall som «bratt bakke» med mindre du har klart hode, begge armer fri og alkoholfritt blod. Fjellet får likevel 10 av 10 for originalitet og visuellitet. Andre indikasjoner er dekorasjonene som straks gir assosiasjoner om hav og båter. For eksempel en tre-etasjes grønn «alge», eller klokkenes noe maritime utforming og «lugarvin-

duene» i de fleste dører. Ganske avslørende og fiffig på en måte.

Bygget består egentlig av flere åpne rom i flere etasjer som er knyttet sammen. Så man får en følelse av at alt er åpent. En overdose av vinduer i de fleste rom understreker dette. En effekt av dette er blant annet at du kan stå i fjerde etasje og se ned gjennom taket på et møterom i andre, eller få orkesterplass når noen gjør ett eller annet labeksperiment i en eller annen lab, ved å stå på gangen. Du bør altså ikke gjøre noe meget visuelt og avslørende på kontoret med mindre du vil at alle skal få et innblikk. Dette hindrer lefall utelukket, hvis man

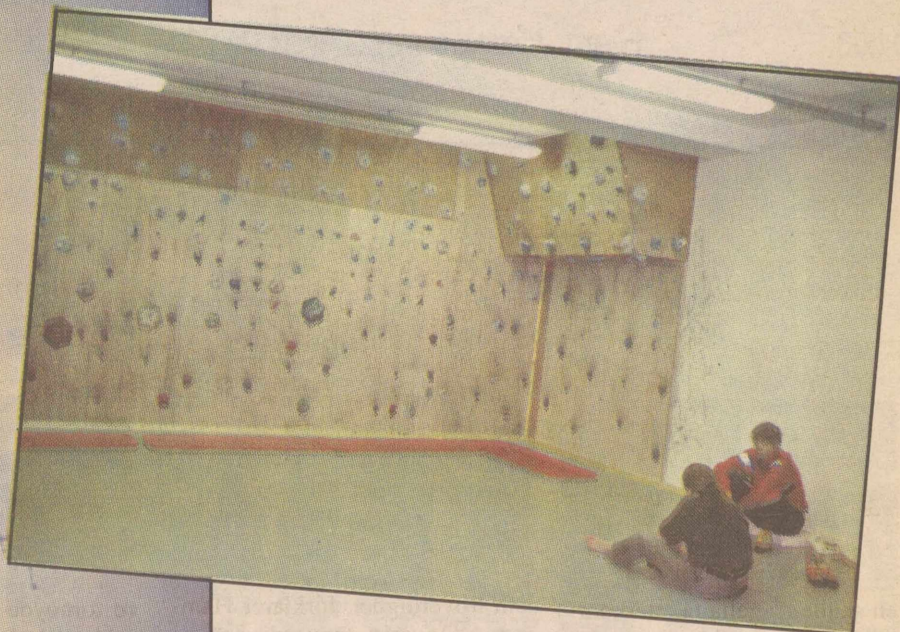
nå ikke er eksibisjonist.

NFH's nye bygg er merke-

lig, spennende og sannsynligvis praktisk. Utopias arkitektoniske «ekspertpanel» likte iallefall hva

de så.

Utopia gratulerer dermed NFH med sitt nye leketøy.

UKA '95 - PROGRAM

Mandag 6. mars		Onsdag 8. mars		Fredag 10. mars	
12.00	UKAfè Bodegaen	12.00	UKAfè Bodegaen	12.00	UKAfè Bodegaen
15.00	UKAfèer på MH, IMR, Utopia/Statsv, IBG	15.00	UKAfèer på MH, IMR, Utopia/Statsv, IBG	15.00	UKAfèer på MH, IMR, Utopia/Statsv, IBG
19.00 (♥)	Premiere "I Fri Flyt" Revy i Aud. Max	18.30 (♥)	"I Fri Flyt" Revy i Aud. Max	18.30 (♥)	"I Fri Flyt" Revy i Aud. Max
19.00	"Nådeløse menn" Filmkveld i Bodegaen	19.00 (♥)	"Frokost i det Grønne" En enakter i Bodegaen	20.00 (♥)	"WELD" Konsert Vestibylen på ISV
21.00 (♥)	UKA '95 åpning Utø- rock i Hovedgården	20.00	"Blomster av stål" Filmkveld i Bodegaen	21.00 (♥)	"I Fri Flyt" Revy i Aud. Max
24.00	Nachspiel i Bodegaen	21.00 (♥)	HouseParty UB- kjeller n	24.00	Nachspiel i Bodegaen
04.00	Hjem..kjære seng..	21.00 (♥)	"I Fri Flyt" Revy i Aud. Max	04.00	Hjem..kjære seng
Tirsdag 7. mars		Torsdag 9. mars		Lordag 11. mars	
12.00	Åpning av kunstutstilling, Hovedgården	12.00	UKAfè Bodegaen	15.00 (♥)	"Olga Marie Mikalsen" Klassisk konsert Store Aud. MH
11.00	UKAfè Bodegaen	15.00	UKAfèer på MH, IMR, Utopia/Statsv, IBG	16.00 (♥)	"I Fri Flyt" Revy i Aud. Max
15.00	UKAfèer på MH, IMR, Utopia/Statsv, IBG	18.30 (♥)	"I Fri Flyt" Revy i Aud. Max	20.00	"A Fish called Wanda" Filmkveld i Bodegaen
12.00	Gudstjeneste Sted: UB	19.00	Skistafett -Hovedgården Arr. TULL/ Fjellgruppa	22.00	UKA '95 avslutning i Bodegaen - Poelmos Blomsterbarnebarne
13.00	Gudstjeneste Sted: MH	19.00	"Mafiabrodre" Filmkveld i Bodegaen	04.00	Hjem..kjære seng..
18.30 (♥)	"I Fri Flyt" Revy i Aud. Max	21.00 (♥)	"I Fri Flyt" Revy i Aud. Max	Billetter til arrangementer merket med er å få kjøpt på Studentsamfunnet (Hovedgården) 77 64 49 16 (Vi tar forbehold om endringer)	
20.00	"The Thing" Filmkveld i Bodegaen På Druen stiller opp..	23.00	Konsert i Bodegaen "Neurotransmitterne"		
21.00 (♥)	"I Fri Flyt" Revy i Aud. Max	24.00	Nachspiel i Bodegaen		
23.00 (♥)	"Frokost i det Grønne" En enakter i Bodegaen	04.00	Hjem..kjære seng..		
24.00	Nachspiel i Bodegaen				
04.00	Hjem..kjære seng..				

6. - 11. mars

FRONT

Musikkland

MUSIKKINSTRUMENTMARKED

Kultur

Foto: Åsgeir Johansen

KULTUR
KOMMENTAR

Jaja mensen

Det var en fredagskveld på universitet, at den kom. Jeg burde selvsagt husket det og tatt mine forhåndsregler, men det er menneskelig å glemme. Og mens en er en menneskelig -skal vi si- plage. Det er noe alle får minst en gang i måneden (unntatt guttene), og følgelig burde det være tilrettelagt for å finne det en trenger i en slik stund. Men dengang ei. Som en blødende jomfru i nød søkte jeg fra do til do på vårt såkalt røde universitet, men jeg mistet mer enn jeg fant. Ikke en eneste liten bind-automat med luksusskattillegg og fem kroner for et usselt bind-automat var å spore. Jaja mensen.

Den blodige overgangen fra jente til kvinne. Stolthet? Nei. Tiltross for at det er det eneste blodet som ikke skyldes sykdom eller skade. Tvertimot er det blodet som gjør at vi kan gi liv. Men det ligger langt fram i tida. Så langt fram at når vi teller dager og den ikke kommer, melder nervøsiteten seg, og med flere dagers forsinkelse blir vi faktisk glad når den kommer.

I begynnelsen var flauheten der. Ingen måtte vite noe. Og tampongene er et kapittel for seg.

De er nemlig alt for store. Selv de minste. De går ikke inn. Pakke på pakke forkastes under gråt og bannskap med en svettende fra før menstruell lidende kropp. I vår pubertale blygsel smyger vi oss til doktoren og hvisker at vi er for trang, mens vi med gru lurert på hvilket seksualliv vi har i vente. Og doktoren, som er en mann og dermed uten tamponglig erfaring, forklarer oss hvordan vi skal masturbere og tror han lærer oss noe nytt. Vi takker ikke for rådet og drar mer nytte av reklamen for tam-pax. Følelsen av revolusjon er nærliggende den dagen tam-pongen faktisk glir inn og sitter. Intet er lenger umulig, hvert fall ikke svømming og gymming.

Etterhvert går flauheten over i en mer eller mindre eks-hibisjonistisk trang til å la alle vite at jeg faktisk har mensen. Påpeker noen våre sure miner i forbindelse med en pre-, post- eller menstruell periode så la dem få vite det. Sling det ut og krev: VIS HENSYN, JEG HAR MENSEN.

Ellisiv
Lindkvist

DIKT

Morten Abel

På konserten hadde han en lue
og den var ganske fin
Morten Abel hadde den på
hue
nå sitter den på bamsen min

Geir Kastmo

Hvit

Om vinteren
er det ikke vanskelig
å se
hvor hundene
har vært

Geir Kastmo

Langtfaenviltoppinord!

- To til Reinfjord? Bevisstheten oppfatter motstrebende at billettøren står over meg og vil ha penger. Han forekommer meg halvveis gjennomslitt, og grønn gul av farge der han

KULTURKASERT

står i vinkel og setter sjøbein ombord i en sinnssykt slingrende lokalbåt. Blek, men lite fattet fisker jeg med mekaniske bevegelser fram gryna, og tar mot en neve veksel-penger med billetten. I det øyeblikk han har forsvunnet, kjenner jeg at jeg for all helvetes del må komme meg opp og ut herfra. For det klaus-trofobiske rommet danser idiotisk uvirkelig på netthinnen, og virker svært forstyrrende på balanseorganene. Det er derfor jeg må spy!

Sånn går det når soring-studenter våger seg ut i den nordnorske periferien i svar-teste desember. I mitt tilfelle var det for å besøke min kjære's hjemsted på nordsida av Kvænangsfjorden. Først tok vi Hurtigruta til Skjervøy.

Skjervøy er et forholdsvis stort sted med 4-5000 folk. Ellers er lite å bemerke om plassen, annet enn at den eneste puben stenger serveringa klokka tolv på hverdager. Deretter blei det kaffeslabberas hos ei venninne av dama, som kunne oppfattes som stedets eneste «blitzer». Etter fem timer med kaffehøljing, Dead Kennedys, Nuclear Assault, Vietnam Veterans og hyggelig samfunnskritisk konversasjon, gikk vi for å ta tidligere nevnte lokalbåt til Reinfjord klokka halv sju om mor-

Tegning: Geir Ove Amundsen

ningen. Våkenatt med masse kaffe og null mat, er som man vil forstå et elendig utgangspunkt for kryssing av rom sjø. Jeg for min del blei svimmel bare jeg så på nøtteskallbåten som lå og dansa i fortøyningene. Holdt meg derfor på brygga lengst mulig før jeg gav meg elementene i vold.

Nede i kahytten (hvis det er det det heter) fikk jeg beskjed om å legge meg, for da blir man ikke så lett sjøsjuk. Stirrende opp på lysrørene ble jeg lullet inn i en marerittaktig transe som ble brutt i det billettøren dukka opp. Deretter var det en stor lettelse å vakle opp på dekk for å stå og klamre seg en times tid. Intelligent nok passa jeg på å spy på le side.

Reinfjord er en veldig stilig plass. Da jeg kom på land i grålysninga så jeg at stedet består av et tredvetalls hus (med færre enn en innbygger per hus), klemt ned mellom kneisende fjell innerst i et fjordhåll. Mangelen på veiforbindelse gjør det hele enda mer sjarmerende. Hjørnesteinsbedriften er et fiskebruk. Befolkningen er etnisk ubestemmelig, men de fleste er i ulik grad sjøsamiske. Når et nytt tryne dukker opp på brygga et slikt sted, kan man regne med å bli grundig granska. «Grønn soring observert i følge med emigrert lokal berte.»

Jeg må innrømme at førsteinntrykket av plassen tok meg med storm. Jeg så nylig Karls-

Novella!

Novelle, kortprosa, langt dikt eller svært personlig essay? Ikke

NOVELLE

skal vi tvinge sjangerregler nedover deg. Men har du skrivebordsskuffa full av personlige ytringer som bare lengter etter å bli lest, og som forlagene ikke vil ha eller kanskje ikke har

fått sjansen til å ville ha enda, da gir Utopia deg den unike mulighet til å spre dine dikteriske tanker i et opplag på 5000. Novelle er det nye vi starter med, vi tar fremdeles i mot både dikt, essay, kåserier eller andre subjektive ytringer på kultursidene. Stikk innom glassburet i ISV-kjelleren med stoffet ditt, helst på diskett.

øyfilmen, og mener isolasjonsatmosfæren kan sammenlignes. Men kosmetisk sett tar Reinfjord på dramatisk vis kaka fra Karlsøy. Fjellene er dessuten sikkert fine å turne i, og å gå på ski og jakt og fiske mellom. Reven springer rundt husovene, og flora- og landskapsbildet er veldig arktisk. Trær finnes ikke. Altså forbanna OK, og et glimrende feriested skulle jeg tro.

Møtet med «svigers» gikk såvidt jeg oppfatta greit, og hjemturen foregikk i smult vann. Dermed var presentasjonsreisen vel overstått. Og hva hadde man ikke lært? For eksempel at det kan være mer enn lysløypa i Tromsø's gater som er verdt å få med seg når vi nå først er her oppe, vi som kommer sørfra. For etter tre semestre ved UiTø hadde jeg før denne utflukten ennå ikke fjernet meg lenger fra sentrum enn til toppen av tinden. Hva skulle det være godt for?

Vel er vi i Nordens Paris. Og visst er her et bra uteliv i en koselig by med alt du trenger innen et lite område. Men landsdelen har mer å by på enn arktisk urbanitet. Særlig er her mye dramatisk natur og trivelige åpne folk som blir greiere jo lenger vekk fra sentraene man kommer. Dame-ne er snille... (Forbehold tas likevel dersom du er her i militær anledning og for eksempel er forlagt i Kirkenes slik jeg var. Der ble man behandlet som okkupant.)

Men ellers er her mye å oppleve for den sjøsterke soring med sans for nordlig eksotisme. Det er mye et spørsmål om motivasjon, og kanskje også hvorvidt man har bil.

U Torgeir Eikeland.

«Elsi Lund» av Bjørg Vik: Frihet foran trygghet

«Elsi Lund» er boken om en ung kvinne i brytningsfasen med sine omgivelser.

BOK

Vi er i nostalgis 1950 - åra på St.Hanshaugen i Oslo og datidens moral preger miljøet. Elsi er 19 år når boka starter, hun er sammen med den kjekke Snorre Simonsen og er sugen på livet. Hun ser tilsynelatende ut til å ha et ubekymret syn på sin eksistens, men hennes frihetstrang er kanskje større enn hennes kjærlighet til sin forlovede og foreldre. Hennes journalistdrømmer blir i første omgang knust under foreldrenes press om at hun skal begynne på husmorsskolen, for det var det alle unge piker skul-

le gjøre på den tiden.

Etterhvert klarer hun å karre seg inn på Journalistakademiet, med tre jenter og fjorten gutter i klassen. Hun er overlykkelig. Hun er jente og hun klarer å gjennomføre det som andre jenter bare kan drømme om.

Men alt har sin pris. Presset fra kjæresten om å fylle kvinnenrollen, som er å være ved mannens side til en hver tid, får henne til å bryte tvert. Samtidig gjør foreldrenes misbilligelse henne til nervevrak. Presset blir for stort og sammenbruddet er ikke til å unngå. Uten å røpe noe særlig mer av selve handlingen, så er Elsi den av de som klarer seg gjennom alt. Hennes higen etter friheten er mer enn hva en mann kan stoppe.

Bjørg Vik har med denne boken vist at hun er en menneske-

kjenner av karakter. Hun beskriver følelser, og særlig opprørstanke, med slik innlevelse at man ikke kan unngå å bli engasjert. For man kjenner seg igjen i alt, selv om det er 40 år som skiller da og nå.

«Elsi Lund» er en bok til kvinnen, som viser en gryende feminisme og hva vi har måttet kjempe for for å komme dit vi er i dag. Elsi har aldri vært den ydmyke kvinne, selv om en av hennes veninner sa hun burde. Og kanskje Elsi nesten var på nippet til å bli det, fordi presset fra miljøet rundt

hennes ble for stort. Et nervøst sammenbrudd gir henne likevel et nytt pågangsmot, som kanskje viser noe av den virkelige styrken som finnes hos kvinnene.

Bjørg Vik gir aldri noen klare svar på spørsmålene til Elsis liv, det er opp til deg selv å bestemme. For livet er jo ofte slik, at du ikke har noen skikkelig svar på

hva som egentlig skjer med deg selv eller omgivelsene.

«Elsi Lund» er sluttverket i en triologi, men det er en selvstendig roman og en trenger hverken å lese «Små nøkler, store rom» eller «Popen på St. Hanshaugen» for å få utbytte av romanen.

U Ashild Strand

Bjørg Vik har med denne boken vist at hun er en menneskekjenner av karakter.

På en, to, tre

I
Et tungt sukk unnsnapp fra de sprukne leppene, han knep munnen sammen og myste utover. To steg bakover nå - og han kunne spasere like ut til et sted hvor de ventet ham. Knokkene hvitnet i det harde grepet han holdt om kantene. Ville noen merket hvis han gikk? Bli ferdig! - lød det inni han. Og han hastet avsted, snublet over ordene, tømte dem over forsamlingen. Han kunne like godt ha fortalt dem togtidene Oslo-Bergen, som å bry dem med lange bibelvers.

NOVELLE

II
Solen traff ham med støvede stråler, så knapt hvem han talte til. Men han visste godt hvem som var der, hvem som sov på midterste rad, og at det var de samme personene som ville takke ham hjertelig for en høyst givende tale.

Men en måke kom og tok han med ut, midt i bibel-sitatet: og gå derfor ut... Vinduet ved døpefonten sto åpent, det var lett å fly ut av det og ned til havet. Det duggvåte gresset tørket vekk støvet av ham, kledde ham i hvitt, sparket av ham tvangsskoene og gav ham sandaler. Han satt på svaberget med armene bredt beskyttende over de mange fuglene som hadde samlet seg rundt ham.

III
Fiskene dro hodet opp av vannet og lyttet med hengivenhet til denne skinnende mannen. Han strålte virkelig, ikke av guddommelighet, men av henrivelse og ekstase over å få så mange tilhørere. Så sa Jesus til dem: gå derfor ut og gjør alle dyreslag til mine disipler....

Vinduet øk igjen med et smell, avbrutte snork hørt og folk begynte å somle seg ut av kirken. Presten stod nokså trøtt og fortapt ved døren, men han ble oppmuntret av folkene, særlig av de på midterste rad, da de takket høflig for en høyst givende tale.

Tegning: Geir Ove Amundsen

Litt av hvert fra Dronning Mauds land

Litt stygt, litt pent, litt moro, mye alvor. Det er hva Ingeborg Magerøy, halve Dronning Mauds Land, lover Tromsø-publikummet. Konserten blir på Boccaccio torsdag andre mars.

Dronning Mauds land spiller i Tromsø 2. mars. Det er alltid hyggelig å spille i Tromsø, sier Ingeborg Magerøy.

- Vi vil gjerne gi folk litt av den samme følelsen som du får etter å ha sett en god film: en masse helt forskjellige inntrykk, men i sum: en god opplevelse, forteller hun. Og legger til at det alltid er hyggelig å spille i Tromsø, at tross polarkulden er Tromsø-publikummet et hyggelig folk og at byen nesten er som deres andre hjem etter en rekke konserter både som Dronning Mauds Land og tidligere som en del av «The Tunicates». Jeg tror ikke hun tror at vi tror på det.

Men hun vil ikke høre noe om at gruppa er fjern og kald som navnet (en del av Antarktis) - et billig, men godt poeng i avisoverskriftene - og at det er derfor isødet Tromsø lokker. Hun forstår ikke helt hva som ligger i «varm» og «kald» musikk. Forøvrig hevdet VG etter siste plate at «du bruker aldri ordet kjølig om Magerøy mer».

Plata heter «tiden kler seg naken» og fikk glitrende kritikk, med VG nærmest i ekstase. Sekser, «årets beste» og uoffisiell VG-nominasjon til Spellemannspris. I forsøkene på å beskrive plata bruker kritikerne omtrent alle de adjektiver som går an å bruke om musikk, bare de er abstrakte nok til ikke å fortelle noe særlig. Det riktige må være å si at plata er svært mye forskjellig. Skikkelig morsom og skikkelig melankolsk, intens og distansert, tydelig og uklar - ikke samtidig, men vekselvis. Det at det også er noe stygt i repertoaret, var Ingeborgs egne ord, og hun vil ikke utdype det.

Tekstene er skrevet av gruppas andre halvdel, Arne Berggren. Han skrev også tekstene til gruppas første plate, «Dronning Mauds Land», men ikke til forrige plate «noe som har hendt» som hadde tekster av Lars Saabye Christensen.

Litt privatliv: Ingeborg og gruppas andre halvdel, Arne Berggren, hører sammen også i privatlivet. Sønnen Johannes er 15 måneder gammel, og det var Ingeborg som var hjemme og passet ham da vi ringte. Arne er forøvrig raskt produserende forfatter i tillegg og regnes som spennende også på det området (to romaner: «Den ømme morderen» og «Instamatic» bare i fjor). Hører slike opplysninger inn under «privatliv» eller musikkomtalen?

U Øyvind Eggen

Klipp fra Kirkelig Kulturverksted sitt pressekritikk:

...hva som er nytt denne gangen?

- Det er jo ikke noe nytt, sier Ingeborg Magerøy.

- Det er bare den samme gamle greia, sier Arne. - Bare at nå er det litt mer væng på gitaren...

- Men du har jo skrevet tekstene selv denne gangen?

- Ja, men det gjorde jeg i 1991 også...

- Men platen er jo mye bedre, mer spontan, råere, nyktere, råffere, friskere?

- Ja, skriv det, så får vi skikkelig juling, sier Ingeborg. - Du kan skrive at denne gangen gikk innspillingen som en lek og at vi gløder oss til å møte publikum.

- Men det er jo løgn?

- Jada, men det er jo noe sânt det skal stå?

Japansk nordlys

Kommersialiseringen av nordlyset er godt i gang. Dette mystisk vakre fenomenet som har skremt og fascinert mennesker i nordområdene i årtusener skal nå lages kunstig i en del av verden hvor det neppe tidligere har vært sett. Og snart må nok fjellheisen til Fløya utbygges når man bygger nordlysobservatorium for turister der oppe.

Japanerne er kjent for å kjøpe mye rart. Nå vil de ha nordlyset også. Under åpningen av Nagano-lekene skal det spille over himmelen og symbolisere kontinuiteten fra Lillehammer. Asgeir Brekke på Nordlysobservatoriet er konsulent for prosjektet.

- Jeg vet jo littegrann om hvordan nordlyset ser ut og om fargene i det og slikt, sier professoren i kosmisk geofysikk. Vi lurer selvsagt voldsomt på hvordan noe så flyktig skal kunne eksporteres, og ser for oss Petter Smart-konstruksjoner. Hva med en nordlyskanon, kanskje, eller muligens nordlys på boks?

- Nei det bør ikke være stort vanskeligere enn det de driver med på de store konsertene til Jarre og de gutta der, mener Brekke.

- Det er Panasonic som har sagt seg interessert i å ordne det, og de er blant de fremste i verden på optikk. Så dersom ikke de klarer det, klarer ingen det. Meningen er å animere et nordlys på himmelen og dermed ri litt på suksessen fra

Lillehammer hvor nordlyset var emblemet.

Brekke har ingen kontrakt med japanerne, men driver med dette av egeninteresse fordi nordlys er faget hans. Det kunne jo også være nyttig for næringslivet dersom japanerne blir oppmerksomme på forholdene i landsdelen. I denne forbindelse vil det arrangeres en nordlysutstilling på «Northern Forum Festival» i Sapporo kommende høst. Formålet er å popularisere nordlyset og å stjele litt av den japanske turisttrafikken som går til Alaska. Man vil satse på å presentere Nord-Norge og overbevise japanerne om at fisken her er god!

- Det reiser mange japanere til Alaska for å se nordlys fra et sted langt uti ville bushen, forteller professoren. Jeg tror nok Tromsø har mye å by på i forhold til Alaska, mener Brekke. For eksempel er dette det mildeste området man kan se nordlyset fra.

U Torgeir Eikeland.

Internasjonalt kultursenter:

Det store hjertet

Bob Benoni er en av samarbeidspartnerne bak prosjektet, og entusiastisk over å opprette et internasjonalt kultursenter i Tromsø. Senteret skal ligge i 3. etasje over Fretex og blir nabo til Brygga. Den offisielle åpninga er satt til 25. mars.

Bob Benoni kommer inn på Brænderiet, full av snø, etter det obligatoriske kvarteret.

-Endelig er snøen kommet til Tromsø, forkynner han smilende til hele lokalet. Deretter trekker vi oss litt tilbake og Bob forteller om sitt siste engasjement: Et internasjonalt kultursenter, -til Tromsø?

-Ja, og det er sannelig på tide. Alle andre storbyer har et slikt senter, i tillegg til Arendal, Fredrikstad og Bodø, forteller Bob.

Variert

Senteret er et stort hus som skal inneholde flere ting. Norskundervisning for fremmedspråklige som nå er på Tromsø, skal flytte til senteret. Bymisjonen skal gå i bresjen for en frivillighetsentral. Det vil si, folk jobber frivillig for å hjelpe folk som trenger omsorgshjelp. Videre forteller Bob at det skal opprettes et leksehjelpesenter for innvandrerungdom som trenger det. Hybelformidling, først og fremst for innvandrere, men nordmenn er også hjertelig velkommen.

Kvinnetilak

-Vi ønsker å motivere innvandrerkvinner til å delta aktivt i det norske samfunnet, sier Bob. Ei økt integrering og kontakt med norske kvinner er målet. Til hjelp vil tiltak som formidling av barnevakt, alfabetisering, tekstilarbeid og matlaging finne sted. Bob innrømmer at dette er oppgaver som tradisjonelt har vært tilknyttet kvinnene, men han mener det er mange som vil holde på slike tradisjoner. Og hvis noen etter hvert vil arbeide politisk er det ingenting i veien for det.

Et sted å være

Videre skal senteret inneholde møtelokaler, det kan være for innvandrersorganisasjoner, solidaritetsforeninger eller norske foreninger. Øvingslokaler for musikk-, revy- og teatergrupper vil det bli. Ulike organisasjoner kan få kontor her. Det vil bli oppretta et kontorlandskap, basert på flerbrukerprinsippet, med tilgang på kopimaskin, datamaskin o.l. Vil du lære å lage internasjonalt mat er sjansene gode for at det blir et matkurs. Annen kursvirksomhet vil selvsagt være mulig for både nordmenn og innvandrere. Inni alt dette vil det være rådgivning og informasjon.

En krok med biljard og bordtennis vil også være å finne der. Senteret vil for mange ungdommer bli et sted å være. Men det

er ikke Bobs ønske at de skal spille biljard hele dagen.

-Vi skal motivere ungdom til å gjøre andre ting, for eksempel idrett. Vi skal knytte innvandrerungdommen til andre ungdomsmiljøer og grupper i byen.

Det store hjertet

utenlandske aviser og tidsskrifter fra hele verden. Alle nasjoner kan være med å påvirke hvilket lesestoff de ønsker tilgjengelig. Så vil det bli servert mat og drikke fra hele verden, sier Bob og ramser opp:

fra klokka 11.00, så skoleelevene kan spise matpakkene. På hverdagene vil det bli solgt småretter og smågodt fra forskjellige land, mens det hver onsdag og fredag vil tilbys middag. Disse

Hver lørdag fra 14.00 til 16.00 vil det komme noen som leser for barn eller en klovn.

-Viss vi ikke får tak i noen viser vi en barnefilm eller en tegnefilm, sier Bob og fortsetter:

-Her i byen er det ingen som har noe for barn. Hver lørdag er det fullt av foreldre med barn på kafeene i byen som er stappfulle av både folk og røyk.

Det vil også være mulig å låne lokalene til lukka arrangement som bryllup, bursdag eller nasjonaldag.

Bli med

Det er åpent for alle til å komme og arrangere kulturelle aktiviteter, selv om Bob tar initiativet til endel. Programmet er snart ferdig. Det er et årsprogram fra 25. mars til slutten av desember. Og Bob lover mye variert, fra mange nasjoner. Han røper ikke så mye, bare nevner multimedia-show, filmvisning og lysbilde-show. Men dette er norsk-tropisk vennskapsklubb sitt forslag. Det er viktig at også andre kommer på banen og blir med på å arrangere og å bruke huset. Han er veldig interessert i at studentene skal benytte seg av huset. Og han syns det er flott å bli nabo med et studenthus. Studentene bør komme raskt i gang med å bruke huset. Er det større prosjekter kan vi samarbeide.

-Vi ønsker å samarbeide med endel lokale krefter, sier Bob og nevner: Totalteateret, Rødbrusteateret og Danseteateret.

Bob har jobba med prosjektet i fire år, i samarbeid med flyktningekontoret. Hovedmålet med et slikt senter er å integrere. -Vi må bli kvitt mellomrommene mellom nordmenn og innvandrere. Bob Benoni blir alvorlig. -Fremmedfrykten, -det er den som er jævlige. Så smiler han igjen og sier at om vi fester ilag og gjør ting i lag blir frykten borte.

-Inni er vi like. Og vi kan lære av hverandre og forstå hverandre, det vet vi jo. Og til et slikt formål må et internasjonalt kultursenter være akkurat det rette.

U Ellisiv Lindkvist

-Vi ønsker å integrere nordmenn og innvandrere, for å bli kvitt fremmedfrykten, sier Bob Benoni.

-En kulturkafe for hele huset vil bli senterets hjerte, sier Bob med overbevisning. Det er han som skal drive kafeen som et selvstendig enmannsforetak. Her skal de kulturelle aktivitetene få utfolde seg. På dagen kan man lese norske og

Tropisk juice, tropisk te og tropisk kaffe. Men kafeen vil først og fremst være et sted å møtes, et sted å snakke sammen. Totalt uten kjøpeplikt, understreker Bob. I bakgrunnen vil tropisk musikk spilles, ikke så høyt som her, ler Bob og nikker mot Brænderiets høyttaler. Kafeen vil være åpen

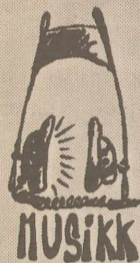
varieres med mat fra forskjellig land hver gang. Alt skal dessuten være billig.

Kafeen vil også tilby forskjellige kulturaktiviteter: dans, bokkafe, revy/teater, lyrikk/diktlesing, musikk og konserter. Det vil være mindre konserter med max fem musikere. Det skal også være underholdning for barn.

Køntri-Steinar

Han liker ikke en viss lastebilsjåfør fra Drangedal, han Steinar Albrigtsen. Vi liker ikke Steinar...

Jeg stod i gangen sammen med en eller annen fotograf fra VG, tror jeg, da Steinar kom løpende inn i gangen. Jeg nølte et sekund eller om så flere før jeg innså at det var Steinar som stod andpusten i gangen. «Æ blei litt sein», kunne han fortelle vi som stod sjokkert med siden av ham. Tenkte jeg skulle sende et slibrig smil; et sånn det-kan-jo-hende-selv-de-beste-smil, men jeg lot være. Det kan Steinar ha til gode, tenkte jeg selvsikkert.

Jeg fant plassen min ved siden av to venninner, ikke stort eldre enn 25 kanskje. Så det var virkelig noen unge folk som gledelig betalte seg inn på denne konserten? Mer rakk jeg ikke å reflektere før Albrigtsen stod på svettende på scenen, klar til innsats: Det gikk et gisp gjennom publikum.

-Folk fra Tromsdalen er ikke kjent for å holde kjeft! begynte Albrigtsen. Akkurat hva jeg trengte for å holde humøret oppe... Det eneste som er verre enn syngende cowboyer er snakkende cowboyer, men publikum så til å storkose seg over Steinars orale ablegøyer. Seteradene på Storsalen begynte så smått å gi etter da han presterte å imitere Sputnik...

Det «musikalske» nivået imponerte meg det første minuttet Steinar stod på scenen. Et lite sekund fryktet jeg at jeg kanskje kom til å like meg her. Men heldigvis var det bare den tradisjonelle konsertblindheten som overrasket meg.

Det varte ikke lenge før jeg lengtet hjem, ba til Gud om at Steinar skulle ta en aldri så liten pause, slik at jeg kunne komme meg vekk. Mine bønner ble hørt; Steinar annonserte et kvarters pause:

-Men kom tilbake igjen..., bønnfalt han.

Ikke et vondt ord om Steinars kvaliteter som menneske. Ikke et vondt ord om Steinars kvaliteter som musiker. Men ærlig talt; hvorfor utsettes oss andre med over en time musikalsk sadisme? Finnes det en rasjonell forklaring?

U Per Steinar Moen

Ikke et vondt ord om Steinars kvaliteter som menneske.

Foto: Marit Nordby

Studentrevyen i fri flyt

6.mars i år har studentrevyen -95 premiere. Årets revy er ikke en kopi av den forrige på noe annet vis enn at den består av en gjeng friske amatører og noen med litt erfaring.

Årets revy, "i fri flyt", kan faktisk skryte av å ikke ha noe fast tema. I stedet satser aktører og skribenter så høyt som å flette alt av interesse for studenter og menigmann inn i stykkene. Med seg for å klare dette har revyen ansatt Ketil Hansen som instruktør og Tor-Bjørn Gundersen fra Sverige som scenograf, begge anerkjente personer innenfor sin fagkrets.

De amatørerne som står bak revyen poengterer at alt arbeide studentene nedlegger er fullstendig frivillig. Eneste lønn er den ekstra motivasjonen det er å se egenprodusert arbeid på scenen. Et annet positivt trekk med studentrevyen i år er at stort

sett alle studieretninger, også høyskolene i Tromsø, er representert.

Revyen "I Fri Flyt" lover å være ung og frisk.

Foto: Andre Bruun

Det har dessverre vært en (u)vane å utelukke høyskolene under slike arrangementer, men en skal huske på at høyskolene faktisk også er en del av studentsamfunnet.

Uansett kunne de involverte i revyen gi et enstemmig «ja» da undertegnede spurte om årets revy er bedre enn den for to år siden, så da skulle det ikke være noen unnskyldning for ikke å møte opp og bli underholdt av studentrevyen-95 «i fri flyt». En kan også love en ung og frisk vinkling på årets revy. Hva det vil si, vet ikke jeg, så det får du finne ut selv.

U Andre Bruun

Svingande afro-jazz

Lørdag 18. februar er Gambias nasjonaldag. I år er det tretti år sida dei blei fri frå det engelske kolonistyret og Bob Benoni og hans tropiske vennskapsklubb feira kvelden og natta i lag med hundretalls gamberar, lykkelig dansande nordmenn, finskar, danskar, amrikanarar, og andre afrikanarar og Dahomey trio som spelte opp så det svinga i trommevibrasjonar utover heile Teaterkafeen, heile Grønnegata vibrerte i lag med denne strålende trio.

Med Bob Marley i bakgrunnen og underskrifta Freedom, starta Dahomey trio opp med vuggande mjuke rytmar.

Grappa sørga for ein unik gambisk nasjonal-kveld der heile klokalet storkoste seg i ordentlig herlig afro-jazzande musikk-perler.

Bekaye Aw byrjar konserten med rolig fingerspel på kassegitar, så synger han eitt eller anna tonefint, om ikkje heilt reint, på eitt språk som ikkje høyrer til langt mot nord mot nestan søtti grader. Den snodige melodien blir akkompagnert av afrikanske kongas, talking rum (liten hul og stilig trommeting...) og ein gylde tone på saksofon. Samtlige i lokalet vuggar kroppane i takt med musikken og nyter desse svale tonane.

-Kimbadsjeee! -Eitt lynkjapt brudd med den rolige opningslåten, trommer, ballofon, sopransax, gitar og jublende song riv gjennom kafeen med pulse-lyd rytmer. Nokre startar å klappe rytmen, nokre hylar ut lystige jyddelyddelyyy-lydar utover rommet. Det er umulig å sitte i ro. Folket må berre danse...

Dahomey trio

Bekaye Aw er frontfiguren i

gruppa. Han er egentlig utdanna til økonom gjennom ni år langt økonomi-studie i Polen som han fullførte her i Noreg.

-Eg er mest musikal, også er eg litt økonom. Eg starta å spele gitar som sytten-åring fordi eg blei sjarmert av ei søt jente som likte gitar-spel. Eg lærte teknikken av ein frå Senegal, også perfektionerte eg meg gjennom å høyre på vest-afrikansk folkemusikk og song på radioen. (Kva som skjedde med jenta etterpå forblir ein løyndom, men no kan iallfall denne mannen spele gitar og synge.)

-Det vi spelar handlar om alt frå krig til kjærleik. Eg syng om personar som har historisk betydning for mitt land og sentrale personar i Afrikas historie.

Det er hovudsaklig Aw som lagar melodilinene og saman utviklar gruppa eitt fint klangbilde med song på polar-språket (ei folke gruppe i slekt med fulniane) også syng dei litt på Wol-dorf, for dei som forstår det...

-Eg fortel dei andre to i gruppa kva låtane handlar om og kva orda betyr, så dei får ei betre forståing og kjenslemessig forhold til songane.

-Vi tek alltid utgangspunkt i Bekaye sine melodiar. Så legg vi

på sax, fløytespel, kor og rytmar. Vi øver heilt til vi er knakande fornøgde. Geir Ø.Lysne er utdanna saksofonist frå Musikkhøgskule. Han spelar sax, fløyte og ballafon (ein afrikansk-liknande xylofon) i gruppa.

-Vi spelar på afrikanske premiss og i blandar dette dei klangane vi vil ha fram. Vi er først og framst ei konsertgruppe. Vi turnerer rundt i landet og spelar der vi får jobbar. Til hausten skal vi turnere meire, men no er eg og Geir på veg til Vest-Afrika for å lære ytterligare om afrikansk folke-musikk. Men vi ser fram til å jobbe vidare med gruppa til sommaren.

Trommisen i gruppa, Harald Skullerud, trommar ut afrikanske rytmar. Han har perfektionert seg på tradisjonell vest-afrikansk perkusjon i Gambia der han turnerte rundt i åtte månader med ei vest-afrikansk gruppe.

Saman lagar denne gruppa eit flott lydbilde med svingande folketonar, vakre saksofonsoloar og spennige trommeriff.

-Danseheilenattaaaaa!

Her er alle vennar. Her er alle glade. Det går ikkje an å ikkje bli reven med av musikken. Om det finst felles lykkerus, er det det vi som var på denne konser-

Folk måtte berre danse då Dahomey trio leverte ein strålende konsert laurdagskvelden

Foto: Truls Brekke

ten fikk oppleve. Mykje blir drukke, men enno meir blir dansa.

I andre sett av konserten, (etter ein reggae-sesjon frå Bob Benoni) løftar stemninga seg ytterligare og nokre nærar seg Nirvana på dansgolvet. Det er eitt glitrande publikum. Det er eit glitrande samspel med duettar i fløyte og gitar med heftig trommekomp frå gruppa.

Rastafletter flagrar, flotte gambiske kjoler blafrar og det er musikk i alle kronklar og krin-klar.

-Good kor artig det e å være har i kveld! (Gambisk utrop).

Det er det - artig altså! Når konserten sluttar er alle smilande svette.

U Solveig M.L Kavli

The september.....WHEN??

Konserten som fant sted på Bocaccio den 15.02.95. var, av de få låtene undertegnede fikk med seg, utrolig bra. Desverre ble Utopias to utsendte neglisjert i døra.

The september when hadde med seg størsteparten av publikum hele konserten gjennom. Men siden konsertlokalet er altfor lavt under taket, førte dette til at endel folk ble stående bak i lokalet uten kontakt med musikerne i det hele tatt. At det var lavt under

taket førte også til at lyden ikke ble den aller beste.

Storsinn!

En arrogant og svært lite imøtekommende arrangør (fra Platebaren) nektet Utopias utsendte adgang til konserten,

The september when på Bocaccio.

Foto: Joakim Christensen

selv om dette var klarert med daglig leder på Bocaccio to dager i forveien. Til tross for at stedet nærmest krydde av pressefolk, var tydeligvis to stykker fra Utopia to for mye. Et annet argument vi ble presentert for var at konserten ble dekket av VG, Dagbladet, Tromsø og Nordlys, og at han derfor ikke hadde behov for å få saken dekket av en liten studentavis (forhåndsomtale av konserten har vedkommende derimot aldri hatt noe imot).

Så skjedde miraklet. Etter at bandet hadde spilt i ca. 20 minutter fant man likevel ut at det faktisk var plass til to personer (pluss et kamera). Hvordan de fikk ordnet plass til oss, står fremdeles som et uløst mysterium. Dette tenkte vi ikke på så mye der og da, rørt som vi var av den store velviljen. Med tårer i øynene klarte fotografen å få tatt et par bilder som ikke ble så aller verst, sinnstilstanden tatt i betraktning. Vi ønsker å rette en stor takk til Hans Majestet Arrangøren for hans imøtekommende og overveldende velvilje.

U Geir Kastmo

UKA i boks

Nå er det klappet og klart for UKA. Det er sikkert at både Weld og Olga Marie Mikalsen kommer.

Fredag 10. mars spiller Weld i ISV-vestibylene. Olga Marie Mikalsen kan høres og sees lørdagsformiddag (11. mars) i store aud. MH kl 15.00.

UKA-prosjektet

Prosjektet UKA satser på lokale krefter. På åpningskonserten mandag 6. mars spiller fem universitetsband. Det skjer klokka ni om kvelden i Hovedgården. Her spiller Blomsterbarnebarne, Minus Maja, Neurotransmittene, Ruphus bænne og Daydream. Tirsdagen er det minigudstjeneste med gospellallsang, kaffe og kaker både på UB og MH. Samme dag er det premiere på teaterstykket «Frokost i det grønne» i Bodegaen. Det er et stykke seks studenter har satt ppp og Ingeborg Meløe er regissør.

Houseparty

Onsdagen er dagen for å riste løs kroppen på UB-kjelleren, da er det nemlig Houseparty og Rune Lindbæk står for lyd og lys. Tull og fjellgruppa arrangerer ski-stafett på torsdagen og fredag er altså Weld det store trekkplasteret. Da blir det profesjonell lyd og ølsalg, inngang hundre kroner. Lørdagen avsluttes uka, etter eventuell Olga Marie blir det nattrock i Bodegaen med blant andre Blomsterbarnebarne.

Oransje t-skjorter

Forøvrig blir det kafeer å finne rundt på hele universitetsområdet, såkalte UKAfeer. Og for den som vil jobbe frivillig for UKA-95, har UKAsjefen 200 oransje t-skjorter som velvillig deles ut. Interessert bes snarlig ta kontakt med Student-samfunnet som har kontor i Hovedgården.

U Ellisiv Lindkvist

EGON SCHIELE

Ekspressiv, dekorativ og erotisk.

Myten Egon Schiele skapte om seg selv, gjorde ham til en av 1900-tallets mest anerkjente malere, selv om hans plass i historien lenge ble diskutert. Mye av interessen for denne spesielle kunstneren skyldes erotikken i bildene hans, men det han oppnådde billedlig er også viktig.

Egon Schiele levde bare i 28 år, men det var i en turbulent periode som markerte begynnelsen av dette århundret. Wien, hvor han for det meste oppholdt seg, var den fjerde største byen i Europa med sine over 2 millioner innbyggere, og byen var strategisk sentrum for og ofte kilden til turbulensen. Blandt de som levde og arbeidet der var Gustav Klimt, Oskar Kokoscha, Sigmund Freud, Gustav Mahler, Ludwig Wittgenstein, Josef Stalin og Adolf Hitler. Schieles kunst inneholder en slags energi som er lik den en føler før man raser ut og kan karakterisere atmosfæren i Wien på tampen av en storhetstid.

Kompleks

Egon Schiele hadde en kompleks personlighet. Han ble født 12. juni 1891 i Tulln, en liten by nær Wien. Talentet for tegning arvet han fra faren sin og han startet sin kunstneriske utdanning som fjortenåring, da maleren Ludwig Karl Strauch begynte å undervise på skolen lille Egon gikk på. Denne maleren oppdaget raskt Schieles talent og ga ham muligheten til å øve seg i klassiske temaer: Stilleben, landskap, portretter og religiøse motiver.

I 1906 ble Schiele elev ved Wiens kunstakademi. Her, etter en periode med stor entusiasme, (som skyldtes at han ville tilfredsstille sin onkel som nektet ham økonomisk hjelp og nektet å posere for ham) fikk han undervisningssystemet i vrangstrupen blant annet fordi det hovedsaklig gikk ut på å kopiere gamle bilder. Læreren Griepenkerl, som var berømt for sine gammeldagse historiske malerier, oppfordret elevene sine til å gjøre kjedelige øvelser som ga lite rom for individuell kreativitet og fantasi. Arbeidet han gjorde på akademiet viser ikke noe av hans talent, men erfaringen ødela ikke hans egen stil -den ble bare styrket.

Klimt- inspirert

Viktig for Schiele var hans oppdagelse av Gustav Klimts arbeider i 1907. Han møtte Klimt personlig det samme året, trolig

"Selvportrett med tann"

på en av cafeene han hadde begynt å vanke på og som det var lett å møte prominente folk i kunstmiljøet på. Den eldre, anerkjente kunstneren var imponert over Schiele som bare var 17 år. Klimt oppmuntret Schiele, introduserte ham for viktige kunsthandlere og for Wiener Werkstatte. Wiener Werkstatte ble opprettet i 1903 av Koloman Moser, Josef Hoffmann og Fritz Warndorfer og de produserte og solgte alle slags kunstgjenstander i sine egne butikker. De lanserte en ny og sofistisert design i Østerrike og utenlands.

Klimts innflytelse på den unge Schieles stil i denne perioden er slående.

Schiele ble ikke bare påvirket av Klimt. Han eksperimenterte med mange stiler og søkte etter noe eget. Han arbeidet for Wiener Werkstatte en tid, og der lagde han kort og designet noen

klær. I mai 1908 fikk han sin første mulighet til å stille ut. På denne utstillingen ble for første gang Heinrich Benesch oppmerksom på Schieles bilder. Denne mannen ble etterhvert en viktig sponsor og en stor beundrer av Schiele. 5 år senere malte Schiele et bilde av Heinrich Benesch og sønnen Otto. I dette maleriet har han skildret personene med stor omhu. Den eldre mannen holder armen beskyttende mellom sønnen og kunstneren og dette skaper en viss spenning i maleriet. Samme sommer ble den første Kunstschau organisert av Klimt-gruppen.

Mange kunstnere stilte ut i det de likte å definere som «et komplett kunstverk». Blandt dem var Kokoschka og Klimt som presenterte 16 malerier. Schiele besøkte utstillingen og ble igjen fasinert av Klimts arbeider. Nå ble innflytelsen fra Klimt kan-

"Organisk bevegelse av stol og mugge"

skje enda mer slående enn den var to år tidligere.

Schiele forlot akademiet og opprettet die Neukunstgruppe sammen med 16 venner, og denne gruppen ble han valgt til president i. Gruppen arrangerte en utstilling som fikk stor oppmerksomhet og her traff Schiele Arthur Roessler, en framtidig supporter og stor beundrer. Han var skribent og kunstkritiker for die Arbeiter Zeitung, et magasin med ekstreme liberale ideer. I sin artikkel vedrørende utstillingen til Neukunstgruppe omtalte han Schiele som "ekstremt talentfull". Han introduserte dessuten Schiele for flere kunstsamlere og sørget for at han fikk endel oppdrag.

Eksil

I 1910 malte Schiele en rekke portretter av de mest prominente samtidige kulturelle personligheter i Wien og disse i portrettene har han på en fasinende måte fått frem deres personlige karakter. Penselstrøkene antyder en hensynsløs gransking av modellenes innerste tanker og en trang til eller et ønske om å avsløre deres hemmeligheter.

I 1911 Dro han til Krumau (morens hjemby) sammen med den 17 år gamle jenta Wally, som hadde posert for Klimt og som ble Schieles elskerinne. Hun var også modell for noen av hans beste erotiske tegninger. Paret ble utsatt for ondskapsfull sladder i den lille provinsielle byen og ble tvunget til å reise tilbake til Wien. Dette gjorde at Schiele ble veldig skuffet, men han var samtidig stolt. Hans tvungne eksil styrket hans overbevisning om at han skilte seg ut fra, og dermed var overlegen massene. Schiele skrev navnet sitt på alt han gjorde og skrev ihvertfall en signatur og dato på maleriene. Dette er ikke bare til god hjelp når man skal rekonstruere livet hans; det viser et interessant aspekt ved hans personlighet.

"Heinrich og Otto Benesch"

Ekperimenterende

Han bosatte seg på Neulengbach, litt utenfor hovedstaden og der malte han mange landskapsbilder. Byen malte han blant annet uten befolkningen og han kalte bildet «Død By». I denne perioden eksperimenterte han dessuten med å male på tre og han tegnet erotiske scener med både voksne og barn som modeller. Dette siste førte til at rykter florerte. Han ble anmeldt for å ha forgrepet seg på en 13 år gammel jente og havnet i fengsel under etterforskningen. Omtrent 100 av bildene hans ble konfiskert, men Schiele slapp unna med en straff på tre dager for å ha lagd og vist pornografisk materiale til barn.

I løpet av de tilsammen 17 dagene han satt i fengselet, malte han en rekke selvportretter med påskrifter som: "Jeg føler meg ikke straffet, men renset!",

"Det er en forbrytelse å sette grenser for en kunstner, det er som å gjøre slutt på et nytt liv" og lignende. Disse bildene ble presentert på die Neukunstgruppes andre og siste utstilling, holdt på Kunstlerhaus i Budapest i Januar.

I 1912 var Schiele på en reise til Ungarn. Et unikt maleri, kalt «Broen» hører til denne perioden. Det viser at han hele tiden eksperimenterte med nye teknikker og stiler. Broen, som er malt med rike detaljer og en grundig studie av perspektivet, står i voldsom kontrast til elven og båten som er flate og to-dimensjonale, vanskelig å plassere i rommet og virker nesten abstrakt.

Schiele prøvde seg på grafikk, men han var sannsynligvis ikke tålmodig nok til å beholde interessen for det særlig lenge. Fotografen Anton Josef Treka tok portrettfotografier av kunstneren og Schiele arbeidet videre på noen av dem med penselen.

Egon Schiele var utvilsomt en mann med godt utseende og som den utpreget selvopptatte personen han var, likte han å studere seg selv i nye uventede stillinger og uttrykk. Han var bevisst på hele kroppens og ikke bare ansiktets uttrykksfullhet og selvportrettene hans viser ham som grotesk, tankefull, følelsesløs eller i nesten akrobatiske stillinger.

Krigen brøt ut i 1914, men Schiele fortsatte å male. På grunn av svak helse ble han ikke kalt ut. I juni, 1915 måtte han imidlertid reise til Praha, fire dager etter at han giftet seg med Edith Harms som fulgte ham. Han hadde vært interessert i begge søstrene Harms, men siden Adele erklarte at hun ville leve i sølibat, ble det Edith Schiele bestemte seg for å ekte. Før han reiste til Praha møtte han Wally og spurte

om ikke de kunne møtes i hemmelighet om sommeren. Dette avsto Wally og Schiele sørget over å ha mistet henne. Schiele hadde ikke den samme erotiske interessen for sin nye kone. Om man sammenligner portretter av de to kvinnene er forskjellen lett å øyne.

Schiele taklet imidlertid ikke den strenge militære disiplinen i Praha og ble derfor flyttet til Wien.

Privat smerte

Krigens voldsomheter kommer ikke til syne i Schieles malerier. De var allerede fulle av et slags indre drama. Selv i portrettene hans av soldater er den smerten personene uttrykker individuell og privat.

På grunn av krigen malte han kun 11 bilder i 1915 og 8 i 1916.

Våren 1917 ble Schiele sendt til et militært anlegg i Muhling ved Weiselburg i sør-Østerrike for å gjøre kontorarbeid. Edith fulgte ham dit også. Her fikk han muligheten til å male i et lager og han malte «Ut-sikten over Krumau», «Den ødelagte møllen på Muhling» og «Russisk soldat», og i disse bildene er fargene klarere og mer vitale.

Det samme året

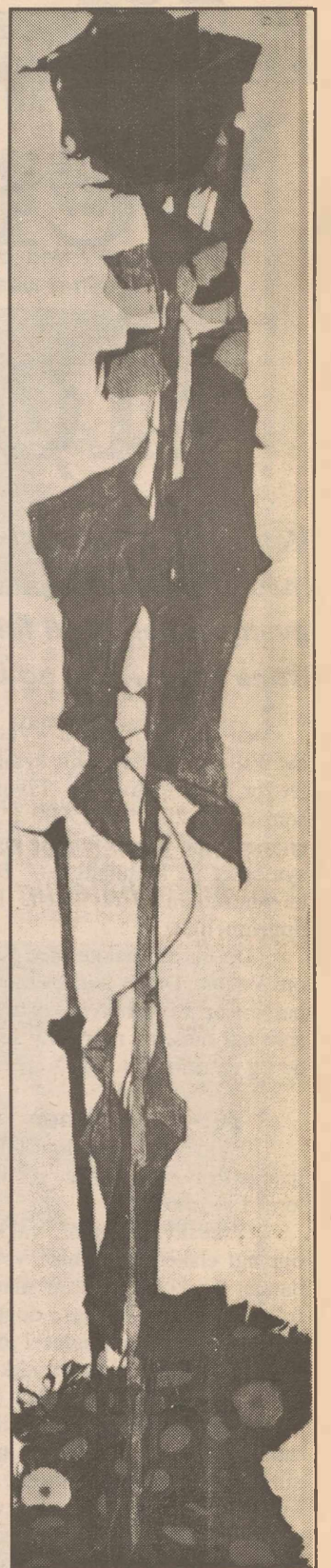
fikk han spesiell oppmerksomhet fra magasinet Die Aktion. Et dikt og syv tegninger kom på trykk og Ulrik Brendel og Heinrich Nowak hedret Schiele med et essay. Die Aktion var sammen med der Sturm det viktigste ekspresjonistmagasinet som forsvarte venstre-radikale politiske meninger og pasifisme.

Da Klimt døde 6. februar, 1918, ble Schiele Østerrikes mest anerkjente kunstner. Kokoschka, som alltid hadde vært hans konkurrent, ble alvorlig såret i Dresden. Schiele skrev Klimts nekrolog for det nye magasinet der Anbruch og malte tre portretter av ham.

Schieles 49. utstilling ble en suksess og han solgte for priser langt over det han hadde fått tidligere. Kritikerne roste ham. Prisene steg enda mer i løpet av året og han mottok så mange oppdrag at han måtte ansette en sekretær til å behandle korrespondansene.

Egon og Edith flyttet igjen, denne gang til et lite hus med et stort studio i Wattmannsgasse i Heitzig. Den 28. oktober 1918 døde Edith, 6 måneder på vei, av den samme influensa-epidemien som hadde tatt livet av Klimt. Egon Schiele døde tre dager senere, på høyden av sin utvikling og kreativitet. «Familien» malte han tidligere på året. I dette bildet er det en ro og balanse som er nytt for ham.

U Wenche A. Johannessen

"Sunflower"

Portrett av Edith Schiele

Dameteatret a/s

Venus' døtre

Venus av Willendorf nedkom i det 20. århundre med tre velskapte pikebarn, etter et langt og hardt svangerskap. - Vi følger i mors fotspor, sier døtrene Kine, Anne og Liv.

Den lille leirfiguren «Venus av Willendorf» har blitt symbolet for Dameteatret a/s. Figuren som er fra 28000 - 25000 f. kr, er med sine runde former selve symbolet på kvinnelighet. Hun er matriarken. Urkvinnen. Det opprinnelige.

- Du burde snakke med Kine om Venus. Det er hennes hjerte-barn, sier Liv Aakvik, datteren som har mest av morens utseende og utstråling.

Alt-i-ett-kvinner

- Damene i dag har altfor mange krav stilt til seg, gestikulerer Liv oppgitt.

- Yrkeskvinne, mor, vakker, opplagt elskerinne, slank, velutdannet og kokk. Altfor mange roller som skal få plass i døgnet. Bare se på moteidealet i dag. Nesten ingen kvinner ser slik ut. Hun rister oppgitt på hodet.

Dameteatret appellerer (ikke unaturlig) mest til kvinner med sine kvinnepolitiske tekster. De inneholder kvinnehumor og kvinnelige syn på ting. Og det var da også få menn til stede under forestillingen. Skremmende mye kvinnelighet?

- På lørdagene er det flere menn, sier Liv.

- Det vil si; hvis det ikke er en viktig fotballkamp. Da får ikke kjærestene halt dem med.

Venus' døtres sønn

Tangentklimprer og sønn av de tre geskjeftige damene, Bård Skift, ser ut til å være riktig til-

freds med forholdene.

- Jeg har det som plommen i egget, betyr han. Det har ikke vært problemer med å bli hørt av de tre mødrene i løpet av den treårsperioden han har vært med.

- Det har bare vært gøy.

Damene har holdt sammen siden Pelle Parafins Bølgebånd og Tramteatret. Og de går fortsatt ikke av veien for å rope høyt over urettferdigheter og skjvher i samfunnet.

- Vi har en tradisjon fra 70-tallet, sier damene.

- Da skulle man protestere og vise engasjement. I dag er det mye større press på unge. De er nødt til å ha fine eksamener for å ha sjanse til å finne jobb. Er det mange studenter her i kveld? Publikummet var så ungt, og de tok poengene fort. Kjempegøy. De består ellers vanligvis mest av kvinner i 30-40 åra.

Likt i nord og sør

Stykket gikk halvannen måned i Oslo, men publikum var omtrent som i nord.

- Vi spiller der folk vil se oss, sier Anne.

- Ofte spiller vi på plasser vi har vært før og folk vet hvem vi er. Ettersom vi spiller for inngangspengene er vi avhengige av et publikum.

- I fjor var vi i Finnmark, og det var fantastisk. Fullsatte hus over alt. Og vi som trodde ingen hadde hørt om oss, ler Liv, og har lite i mot å reise til nye spillesteder.

Kine Hellebusts mimikk, Anne Austviks underlige lyder og figurer og Liv Aakviks alltid tragiske Egon bærer det morsomme stykket «Goddag og på rygg».

Foto: Georg Lundesgaard

Goddag og på rygg

- Kjære Jesus, gjør meg til nordlending, hyl Egon Sørensen, student fra Oslo 2. Og drar til det skumle, forlokkende landet i nord for å vinne Ågot tilbake. I kofferten har han et skelett.

Kjæresten til Egon har forvillet seg til nordlendingenes stam-pub i Oslo og funnet ut at bare nordlendingene er ekte menn der de går rundt med hakpiker og midnattssolbrune, virile kropper. Farvel til Egon! Han gir ikke opp, men skal vinne den skjønne ved å bli nordlending.

Reisefølge er Laura Palmer, avdød, bortkommen nordlending, som vil tilbake til Ugløymosen og kjærligheten. De siste årene har hun bodd i Egons skap. De går ombord i «Den Flyvende Bergenser» og eventyret begynner.

Stykket er en miks av myter om nordlendinger og nordnorske folkeeventyr. Den barske, mandige nordlendingen som alltid er beredt. Goddag og på rygg! Forførriske, syndefulle kvinner som alle er ute etter å fange en søring. Eksentriske folk på alle skjær, slik som Turid, «Lille Månestråle». Hun hører sin biologiske klokke tikke, vil ha frittgående, lykkelige barn, kjenner på auraer og slår på alternativ tromme. Hun minner unektelig om en karlsøyværing.

Det beste med stykket er at det er herlig fritt for kulisser og staffasje. Det bæres av Kine Hellebusts mimikk, Anne Austviks underlige lyder og figurer og Liv Aakviks alltid tragiske Egon. I tillegg legger Bård Skift lyd-bilder bak for å forsterke uttrykket.

Alt dette var det en god del som holdt på å le seg i hjel av, undertegnede inkludert. Harselasen med fordommer og myter var herlig lattervekkende, og vi kjente oss igjen i mange av scenene.

Stykket ble fulgt av en konsert med sanger fra damenes karriere. Noen av dem ble til allsang, slik som «Det handle om å leve». Det ble flere ekstranumre før damene med sønn sa takk for seg.

Vibeke Isaksen

Bridge-entusiast?

Da må Tromsøstudentenes Bridgeklubb være noe for deg. De spiller bridge hver mandag i IMR-kantina klokka 18.30. De er mer eller mindre tredve stykker, både jenter og gutter som spiller. Her er alle hjertelig velkommen, uansett hvilket nivå man befinner seg på. Kom enten du er alene eller har din personlige makker. Og husk: livet er kort!

Dagni stjal showet

Førstemann ut under visekvelden på Prelaten sist onsdag var Dagni Antonsen, som sammen med Harald sang selvskrevene viser.

Første sang var «Vi skal på fest» eller mer talende: «Vi puser våre løstener.» Teksten var umiskjennelig dagnistil, og sangstemmen minnet ikke så lite om Olga Marie. Dama var et syn der hun satt i figursydd kjole og en diger parykk.

Hyggekveld

Publikum koste seg stort. Neste sang handlet om Telegrafbukta, og den hadde Harald skrevet.

Vakkert var det da det ble spilt panfløyte sammen med husorkesteret i «Lys ved en fjord.» Men det tok aldri av. Folk stod ikke i kø for å delta.

Varige visekvelder

Jan Arvid Johansen oppfordrer folk til å delta under visekveldene.

- Vi har som husorkester merket at mange har lyst å spille alene eller sammen med andre. Nå har de sjansen. Det er bare å møte på onsdagene. Håpet er at det skal være mange nok interesserte til at det kan bli et varig foretak, og at det kan startes opp en viseklubb. Og fra sist onsdag

har viseklubben vært i offisiell drift. Det er fritt fram for hvem som helst å komme og musisere.

Visesang er igjen in, slik som alt mulig annet fra 70-tallet er. Møt derfor fram på onsdagskveldene og syng med den stemmen du har. Enten alene, eller akkompagnert av husorkesteret. Et glimrende alternativ for dem som synes karaoke er smakløst, eller ikke helt deres stil. Og dessuten gir det deg mulighet til å bli oppdaget. Nye talenter er alltid velkomne.

Vibeke Isaksen

Dagni Antonsen møtte opp i umiskjennelig dagnistil med figursydd kjole og stor parykk.

Foto: Asgeir Johansen

Universitetssaksa

UNIVERSITAS

STUDVEST

Låner ut til omstridt gruppe

Universitetet i Oslo har lånt ut lokaler til det omstridte Schiller-instituttet. En amanuensis i Oslo sier til Universitas at det er ytterst beklagelig at Universitetet låner ut sin prestisje til en organisasjon med klare antisemittiske og rasistiske uttrykk.

-Vi kan ikke drive sensur av meningsinnholdet til alle de foreninger som ønsker å leie Universitetets lokaler, sier universitetsdirektør Tor Saglie og peker på prinsippet om talefrihet.

Ny leder

Jo Haugen fra Moderat Gruppe overtar som leder i Studentparlamentet i Oslo. Han har tidligere vært leder i den Konservative Studentforening.

Under Dusken

Ny leder

Ann Kristin Alseth overtar lederstillingen i Studenttalletinget i Trondheim. Hun tilhører den politisk radikale delen av NSU.

Samarbeidsproblemer

Syv av ti medlemmer i Samundets styre i Trondheim trakk seg for noen uker siden på grunn av samarbeidsproblemer. Dårlig kommunikasjon og dårlig arbeidsmiljø er beskrivelser som har vært brukt om situasjonen. Nå har dette tydeligvis løst seg og det har vært nyvalg.

Plaget med tyverier

Studentene i Bergen er plaget med tyverier av jakker, fag bøker og lommebøker. Det er spesielt i området rundt Dragefjell plagen er stor. Dette er et område med mye byggevirksomhet og lett tilgang til lokaler hvor studentene befinner seg. -Studentene er sløve, sier vaktmesterne og viser til at studentene ofte glemmer å ta med seg verdisaker og bøker i iveren etter å komme seg hjem etter å ha lest.

Kobler datalister

Studentsamskipnaden i Bergen vil finne ut hvor mange studenter som mottar sosialstønad, derfor har de fått konsesjon til å koble opplysninger fra semesteravgifta til et register i Bergen kommune over hvem som tar imot sosialstønad.

Usynlige studentpolitikere

I Bergen viser en uformell undersøkelse at svært få av studentene vet hvem som representerer dem i DAK, eller Det akademiske kollegium (tilsvarende vårt Universitetsstyre). Nesten 100 prosent ante ikke hvilke studenter som sitter der. Ei heller hva DAK er for noe.

Men vi her i nord vet vel hvem det er som representerer oss. Eller?

Ny leder

Kristin Sandereid er valgt til ny leder i Studentparlamentet i Bergen. Hun kommer fra Radikale og Sosialistiske Studenter Organisasjon (ROSSO).

English summary

Looses 4000 kroner

The amount students who major in a subject used to be able to write of on their student loan has been reduced with 4000 kroner. This has happened without satisfactory information to the students who will be affected by this.

Whos afraid of the big bad Hernes?

A lot of people are apparently. Several of the top people in the field of educational politics in Norway don't dare to meet the educational Minister, Gudmund Hernes, in the debate about the ideological foundation for Norwegian educational politics Wednesday 24. February. He is described as an arrogant, uncivilised debateant by several centrally placed people. -It's damaging to the debate about educational policy, and Hernes should reconsider his behavior, says the leader of the Educational Committee Jon Lilletun.

HAM postponed

The student political mass meeting, Hovedallmøtet, has been postponed to April. The Studentstyre decided this after receiving crass criticism about the fact that the students had not had a chance to express their thoughts abo-

ut the reorganising of the studentpolitical model at UiTø.

Has the FSU become an unnecessary organisation?

Tuesdays as international days at the university? With cafes, beer and a third world store? The leader of SAIH (Students and Academics International Helpfund), Silje Martens, had a head full of ideas as she went to attend the extra ordinary meeting of the FSU, but she was disappointed. The large Auditorium Maximum was nearly completely empty, as only two of the more than 200 members of FSU had bothered to attend.

A 100 more student flats in Tromsø

With the State budget that was passed last year as a base, KUF has granted the Studentsamskipnad in Tromsø a 100 new student flats this year. The director of SiTø, Vidar Bakke is naturally pleased about this.

Strong comitment to Brygga.

Few persons attended the open meeting concerning the new studenthouse, wednesday evening. The people who did attend made up for their numbers with strong comitment, and there was no dou-

bts about the need for a studenthouse. When all comes to all its not even certain that the students will be allowed to buy Brygga, so we'll have to wait and see.

The large heart

The locally well known Bob Benoni is one of the persons behind the opening of an international centre for culture in Tromsø. The centre will be located in the fourth floor, above Fretex and will be the neighbour of Brygga. The official opening is set to the 25. March. The centre will contain a wide variety of activities, such as Norwegian language education, a voluntary aid group, a school homework helpgroup for immigrant children who need help and at the heart of all this an international cafe. One of the goals of the centre is to help immigrant women to integrate into the Norwegian society through means such as help with alfabetisation and babysitting. The centre will also offer facilities such as conference rooms and rehearsal rooms for music and theatre groups. The heart of the project, the international culture cafe, will be run by Bob Benoni. He promises international cuisine, a cosy child friendly environment and low prices.

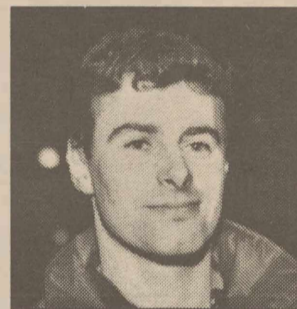
Fire på rad!

Hva betyr studentdemokratiet for deg?

Cecilie Lanes
Jus, 3. avdeling

For meg personlig betyr studentdemokrati ingenting. Jeg ordner opp selv hvis det er noe jeg er misfornøyd med. Likevel er det positivt at det er noen idealistiske studentsjeler blant oss som arbeider for studenters ve og vel.

Ken Ronny Schouten
Informatikk

For dem som er interessert er det jo greit nok, men det krever for mye arbeid. Derfor orker ikke folk flest. I tillegg må man være typen for det. Det er i hvert fall ikke jeg.

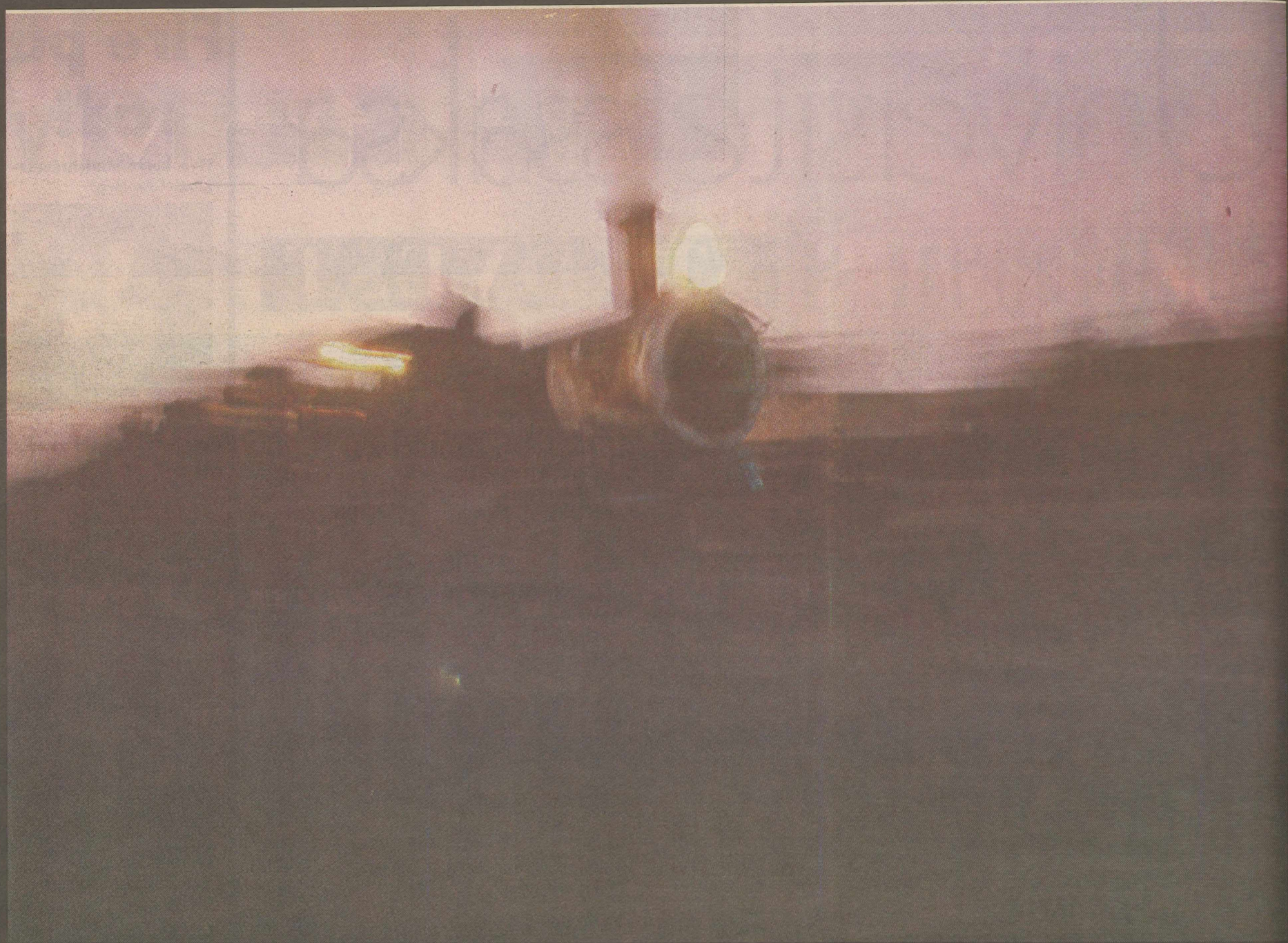
Liv Randi Dahlen
Sosiologi grunnfag

Jeg synes det er veldig viktig med et studentdemokrati. Selv har jeg vært med i fagutvalget. Der fikk vi gjennom en del ting vi jobbet for. Blant annet fikk vi frem et eksamensseminar, og vurdert en lærer vi mente ikke var bra nok. Det er bra at noen kan være med å bestemme.

Kjetil Holmen
Jus, 3. avd

Ganske lite. Jeg har bare deltatt sporadisk. Det er som i demokratiet ellers - de som har lyst stemmer.

"Le petit fren"

Foto: Truls Brekke

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Kino, teater, konserter, utstillinger, filmklubb, seminarer og mye mye mer konkurrerer i disse tider om vår oppmerksomhet. Forelesning, pensum, kollokviegrupper, filmseminar, seminar-grupper o.s.v er også i vår bevissthet. Hvorfor ikke prøve å skaffe oversikten, mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Mandag 20. februar

I natt kommer **UTROPIA** ut, verdens stiligste studentavis i heile verden er tilgjengelig for deg, når som helst, hvor som helst og kanskje med hvem som helst, vi sier ikke mer...

Halldor og Halldis er de lykkelige vinnerne av dagens navnedag.

Tirsdag 21. februar

Vet DU «kva eit folkestyre er? Anarkisme versus den demokratiske nasjonalstaten» er tema for internasjonalt seminar klokka 1700 i AUD.

UB. Her får du se ein kanonbra film om «-Karlsøya - mellom geiter, rock og Muhammed». Etter filmen blir det en åpen heidundrande debatt med Svein Egil Hauge, anarkist (de fins nemlig fortsatt) og kommunerepresentant i Karlsøy kommune og Turid Moldenæs, amanuensis i statsvitenskap.

Du som ikke dyrker anarkisme og rockende geiter kan finne ut hvorfor Gud skapte mennesket på rom A222 i Hovedgården der det er bibelseminar med TROKS.

kongen har bursdag, HURRA!

Onsdag 22. februar

I dag er det konsert med **BLOMSTERBARNEBARN**, ta med blomster og møt opp klokka 22.00. Du rekker tilogmed å se barne-tv først! «Be sure to wear some flowers in your hair.....» Hvis du har pollenallergi eller angst for blomstrende barnebarn, kan du heller stikke en tur på Rogers, hvor De Derre holder konsert til samme tid.

Torsdag 23. februar

Hvorfor kan ikke vi være rar når februar?

I dag er dagen før fredag. Det kan man jo også være glad for.

Fredag 24. februar

I natt viser filmklubben «**FAUST**», en surrealistisk animasjon fra Tsjekkoslovakia.

Vitenskaplig teoretisk forum har debatt med Gudmund Hernes om idegrunnet for universitetspolitikken. Stedet er Aud. max. klokken 16.15.

Hvis du er ren nok kan du kanskje komme inn på Boccaccio, eller tilogmed Rogers om ikke utseendet er altfor skittent. Skitne klær med hull i og sånt er tabu, men skitne tanker er lov.....

Lørdag 25. februar

I dag kan du sove ut rusen før du drar ned i sentrum og går på kafe. På kafeen kan du drikke et par, tre, fire kopper kaffe før filmklubben har visning klokka 14.30. Islandsk film står på programmet, en dvelende og ettertenksom film som heter «Reisen tilbake». Kvelden kan du tilbringe hvor du vil, antagelig blir du veldig tørst etter denne filmen.....

Søndag 26. februar

I dag kan du hvile. Alle kan hvile i dag. Det er internasjonal hviledag, visste du ikke det? Når du har hvilt lenge nok, kan du dessuten spise fastelavensboller, eller noe annet du liker bedre, også kan du sitte i senga hele dagen og bare glede deg over at du er til og at du har fri. Har du

ork kan du forresten gå til metodistkirka i dag og se internasjonale filmer.

Mandag 27. februar

I dag ser det ikke ut til at det skjer noe spennende. Det er kjipt, men du kan jo se om du forstår hva pensumet ditt dreier seg om hvis du gidder. Hvis du ikke gidder, så må du nok finne på noe selv for en gangs skyld.

Tirsdag 28. februar

Leder i Natur og ungdom, Heidi Sørensen, skal holde foredrag om internasjonale miljøspørsmål i Aud.max. i dag klokken 18.00. Om du ikke har interesse av temaet, så.....bare vær sånn! Alle tirsdager er bra kafedager.

Onsdag 1. mars

Tre små kinesere på Rooog-ers, satt og spilte på enVel, de spiller ihvertfall der i dag og det kan bli morsomt.

Rocky Erickson er tema på Blårock i kveld. Undergrunnens ukronede konge og mannen som introduserte psychedelia i rocken på midten av 60-tallet. Her er der ikke slipstvang og hopp over dusjen, det er ingen som merker at du er der allikevel.

Torsdag 2.mars.

Deadline for neste utgave av Utopia. Redaksjonens medlem-

mer blir ikke å treffe på byen i helga.

Fredag 3 mars

Vi venter og vi venter. Hva venter du på? Det er kanskje fornuftigere å vente på neste nummer av **Utopia** enn å vente på Nordnorgebanen. Det neste nummeret kommer allerede på tirsdag, så det blir ikke så lenge å vente. Uansett så er det jo fint å ha noe å glede seg til, så bare fortsett med å vente på Nordnorgebanen du.

Hvis du blir lei av å vente, kan du jo gå på teater på Kulturhuset i dag. Skuespillere fra Murmansk dramatiske teater og Hålogaland teater spiller i «**NATTHERBERGET**» av Maksim Gorkij.

Lørdag 4.mars

Hvis du har dårlig fantasi, kan du gjenta det du gjorde forrige lørdag. Filmklubben viser «Matteus-evangeliet» til samme tid. Filmen er almennt kjent som den mest dynamiske filmatiseringen av en bibelfortelling som er lagt -og den er lagt av en ateist. Du kan fortsette «samme gate» utover kvelden hvis du vil, og gå på studentgudstjeneste i Domkirken klokka 19.00.